

Møre og Romsdal fylke

AREAL- OG
MILJØVERNDELINGA

Supplering av Naturbase i Møre og Romsdal 2007, basert på eksisterende informasjon

Rapport 2007:02

Forsidefoto: Flomstor elv i Litj-Grødalen i Sunndal, en av flere viktige bekkekløfter som presenteres i denne rapporten. Den meget sjeldne råtetvebladmosen (Scapania carinthiaca) som finnes her er avhengig av at flom og isgang stadig produserer nye døde, råtnende trestammer langs elvekanten. Foto: John Bjarne Jordal.

Møre og Romsdal fylke
Areal- og miljøvernavdelinga
 Fylkeshuset
 6404 Molde
www.mrfylke.no

Rapport nr.:
 2007:02

Tilgang
 Åpen

Tittel:

Supplering av Naturbase i Møre og Romsdal 2007, basert på eksisterende informasjon

Dato:

15.08.2007

Forfatter:

John Bjarne Jordal

Sidetall:

110

Sammendrag:

Denne rapporten er laget for å supplere tidligere kommunale prosjekter (1999-2005) med registrering av naturtyper som bør tas hensyn til i arealforvaltninga. Informasjon om prioriterte naturtyper lagres i Naturbase, en database som vedlikeholdes av Direktoratet for naturforvaltning og som inneholder stedfestet informasjon om viktige lokaliteter for det biologiske mangfoldet.

Det foregår en betydelig aktivitet med planlegging av småkraftverk, veiutbygging, masseuttak, nye kraftlinjer osv. hvor ny kunnskap om naturverdier ofte kommer til som et resultat av planprosessen. I arbeidet med denne rapporten er det gjennomgått et større antall naturfaglige rapporter som er laget i forbindelse med ulike utbyggingsprosjekter. I tillegg er informasjon innsamlet gjennom direkte kontakt med kompetente personer, gjennom søk i enkelte offentlig tilgjengelige databaser, og gjennom egne, dels upubliserte undersøkelser. Faktaopplysninger og kartavgrensing for nye lokaliteter er presentert i rapporten i en noe bearbeidet form. Opplysningene er noe standardisert, teksten er bearbeidet i forhold til DN-håndbok nr. 13, revidert utgave (2007), og i forhold til ny rødliste (Kålås et al. 2006). Dette har i noen tilfeller også ført til at naturtyper er endret og verdisetting justert. Totalt presenteres 75 nye lokaliteter av prioriterte naturtyper i forhold til den informasjonen som var lagret i Naturbase våren 2007, eller som var på vei dit via andre prosjekter.

Emneord:

Biologisk mangfold
 Prioriterte naturtyper
 Møre og Romsdal

ISBN 978-82-7430-146-7 (pdf. nettutgave)
 ISSN 0801-9363

Fagansvarlig:

For administrasjonen:

Trond Haukebø (seksjonssjef)

Per Fredrik Brun (direktør areal- og miljøvernavdelinga)

FORORD

Naturbase er en database som vedlikeholdes av Direktoratet for naturforvaltning og som inneholder stedfestet informasjon om viktige lokaliteter for det biologiske mangfoldet i hele Norge. I vårt fylke inneholder denne basen etterhvert opplysninger om nærmere 3000 lokaliteter spredt over hele fylket og i alle kommuner. De fleste opplysninger i Naturbase er innkommet gjennom kommunale prosjekter med registrering av naturtyper som bør tas hensyn til i arealforvaltninga, og de fleste kommuner har i perioden 1999-2005 gjennomført første fase av dette arbeidet. Denne rapporten er laget for å supplere de tidligere kommunale prosjektene. Det foregår en betydelig aktivitet med planlegging av småkraftverk, veiutbygging, nye kraftlinjer osv. hvor ny kunnskap om naturverdier ofte kommer til som et resultat av planprosessen. Foreløpig eksisterer det ikke noe system som bringer all denne informasjonen videre til Naturbase, og det vil derfor være behov for systematiske sammenstillinger med jevne mellomrom. John Bjarne Jordal er engasjert av Møre og Romsdal fylke, areal- og miljøvernavdelinga, til å skrive denne sammenstillinga.

Molde 15.08.2007

Trond Haukebø

seksjonssjef naturforvaltningsseksjonen,
areal- og miljøvernavdelinga,
Møre og Romsdal fylke.

INNHOOLD

Innledning.....	7
Bakgrunn.....	7
Formål.....	7
Metodikk.....	8
Kilder.....	8
Bearbeiding og presentasjon.....	8
Resultater.....	9
Resultatoversikt.....	9
Områdebeskrivelser og kart.....	12
1 Gjemnes: Stokke: Vestgård (slåttemark).....	12
2 Gjemnes: Stokke (rikmyr).....	13
3 Gjemnes: Angvika: nord for Nesahamran (gammel lauvskog).....	14
4 Gjemnes: Kjerringfjellets nordøstside (lok. 1) (gammel lauvskog).....	15
5 Gjemnes: Kjerringfjellets nordhelling (lok. 2) (gammel lauvskog).....	16
6 Gjemnes: Kjerringfjellets nordvestside (lok. 3) (gammel lauvskog).....	16
7 Gjemnes: Kjerringfjellets vestsida mot Sandnesdalen (lok. 4) (gammel lauvskog).....	18
8 Neset: Vetafjellets vestsida (lok. 5) (gammel lauvskog).....	18
9 Gjemnes: Storfjellets nordhelling (lok. 1) (gammel lauvskog).....	19
10 Gjemnes: N for Tomtjørna (lok. 2) (gammel barskog).....	20
11 Gjemnes: Åbakkfjellets nordhelling (lok. 3) (gammel lauvskog).....	21
12 Gjemnes: vest for Åbakkfjellet (lok. 4) (gammel barskog).....	22
13 Gjemnes: Storfjellets vesthelling (lok. 5) (gammel lauvskog).....	22
14 Halså: Engdal: Tverrbekken (lok. 1).....	23
15 Halså: Engdal: Øyan skogsbeite (lok. 1) (skogsbeite).....	25
16 Halså: Engdal: Kvernhuslættet (lok. 2) (gråor-heggeskog).....	26
17 Haram: Skjeltne (lok. 11) (kystmyr).....	27
18 Haram: Alvestad (lok. 14) (kystmyr).....	28
19 Haram: Synnaland: sør for Arhaugen (slåttemark).....	29
20 Herøy: Fosnavåg (nordvendte kystberg).....	30
21 Herøy: Torvik: Storevika (nordvendte kystberg).....	32
22 Herøy: Gurskøya: Hidsnes (nordvendte kystberg).....	33
23 Neset: Høvikelva: Øvre Kvernberget (skogsbeite).....	35
24 Neset: sør for Prestbukta (svartorstrandskog).....	37
25 Neset: Eresfjord: Ugldalen (bekkekløft).....	39
26 Neset: Ytter Trollbotnen (rik fjellvegetasjon).....	40
27 Norddal: Eidsdal: Juvene - bergvegger (lok. 1) (bekkekløft).....	42
28 Norddal: Eidsdal: Øvstelia (nedre del) (lok. 2) (naturbeitemark).....	42
29 Rauma: Berdalselva ved planlagt inntaksdam (lok. 1) (rikmyr/kilde og kildebekk).....	45
30 Rauma: Berdalselva ovenfor samløpet med Fossgrova (lok. 2) (kilde og kildebekk).....	46
31 Rauma: Berdalselva nedenfor samløpet med Fossgrova (lok. 3) (bekkekløft).....	47
32 Rauma: Herje: Småbjørka (lok. 2) (gammel barskog).....	47
33 Rauma: Herje: Herjevatnet nord (lok. 3) (gammel barskog).....	48
34 Rauma: Holmemstranda: Ytre Sandnes (naturbeitemark).....	50
35 Rauma: Isfjorden: Øvre Åsen (slåttemark).....	51
36 Rauma: Kroksetgjerdet (naturbeitemark).....	53
37 Rauma: Romsdalen, midtre: Ytter-Monge, hage (slåttemark).....	54
38 Rauma: Romsdalen, midtre: Mongehjellen (lok. N2) (gammel barskog m.m.).....	55

39 Rauma: Romsdalen, midtre: Kvennagrova vest for Skiri (lok. N5) (sumpskog).....	57
40 Rauma: Romsdalen, midtre: ved Bjønnahølen (lok. N9) (flomdam).....	58
41 Rauma: Romsdalen, midtre: Skirimoen-Kyrkjeura (lok. N10) (gammel lauvskog)....	58
42 Rauma: Setnesmoen: Trollskogen (gråor-heggeskog).....	59
43 Rindal: Gryta (bekkekløft).....	61
44 Sande: Gurskøya: sørøst for Svinevatnet (lok. 14) (olivin).....	63
45 Sande: Gurskøya: Sæshorn (15) (kystmyr).....	64
46 Stranda: Geiranger: Nesevika ved Grande (naturbeitemark).....	65
47 Stranda: Hellesylt: Ringdalelva nedenfor Ringdal (bekkekløft).....	67
48 Stranda: Nibbedalen: ved Sæterelva (lok. 1) (kalkbjørkeskog).....	68
49 Stranda: Nibbedalen: Beitemarker ved Sæterelva (lok. 2) (naturbeitemark).....	69
50 Stranda: Nibbedalen: Setervollen (lok. 3) (naturbeitemark).....	70
51 Stranda: Oaldsbygda: Seljeflot (naturbeitemark).....	71
52 Stranda: Oaldsbygda: ved Seljeflotnaustet (naturbeitemark).....	72
53 Sunndal: Innerdalen: Styggghaugan (rikmyr).....	73
54 Sunndal: Litj-Grødalen (bekkekløft).....	74
55 Sunndal: Øksendalen: Seterøya (gråor-heggeskog).....	76
56 Surnadal: Myrholtelva: Bjønnalia - Neverdalen (lok. nr. 3) (gammel barskog).....	77
57 Surnadal: Myrholtelva: Bjønnalia (lok. 4) (rik edellauvskog).....	79
58 Surnadal: Myrholtelva: Myrholten, øvre (lok. 9) (rik edellauvskog).....	80
59 Surnadal: Myrholtelva: Ratøya (lok. 7) (gråor-heggeskog).....	81
60 Surnadal: Myrholtelva: Neverholten (lok. 8) (gråor-heggeskog).....	82
61 Surnadal: Nordvika: Sagelva-Dalaslettet (gammel barskog).....	84
62 Surnadal: Settemsdalen: Liabekken (viktig bekke drag).....	85
63 Surnadal: Todalen: Bjøråa vest (lok. 1) (rik edellauvskog).....	87
64 Surnadal: Todalen: Bjøråa fossefall (lok. 2) (bekkekløft).....	88
65 Tingvoll: Gyl: Bukkhaugan (lok. 2) (rikmyr).....	90
66 Tingvoll: Gyl: Ådalskammen (lok. 3) (rik edellauvskog).....	91
67 Tingvoll: Gyl: Stordalen (lok. 4) (naturbeitemark).....	92
68 Tingvoll: Langøya: Bogen (lok. 1) (naturbeitemark).....	93
69 Tingvoll: Langøya: vestsiden av toppen (lok. 3) (kystfuruskog).....	94
70 Tingvoll: Meisingset: Åsprongmyra NV (kystmyr).....	95
71 Tingvoll: Meisingset: Åsprongmyra SØ (kystmyr).....	95
72 Vanylven: Skår (lok. 1) (naturbeitemark).....	97
73 Vestnes: Furnes: Brendsdalen (lok. 1) (rik edellauvskog).....	99
74 Vestnes: Furnes: Legdene (lok. 2) (gammel lauvskog).....	100
75 Vestnes: Furnes: Bytingsdalen (lok. 3) (gammel lauvskog).....	101
Kilder.....	103
Litteratur.....	103
Internett.....	105
Muntlige kilder.....	105
PUBLIKASJONAR FRÅ FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL.....	106

INNLEDNING

Bakgrunn

Naturbase er en database som vedlikeholdes av Direktoratet for naturforvaltning og som inneholder stedfestet informasjon om viktige lokaliteter for det biologiske mangfoldet i hele Norge. I vårt fylke inneholdt denne basen våren 2007 opplysninger om nærmere 3000 lokaliteter spredt over alle fylkets 37 kommuner. De fleste opplysninger er innkommet gjennom kommunale prosjekter med registrering av naturtyper som bør tas hensyn til i arealforvaltninga. De fleste kommuner har i perioden 1999-2005 gjennomført første fase av dette arbeidet.

Formål

Denne rapporten er laget for å supplere de tidligere kommunale prosjektene og derigjennom forbedre DN's Naturbase. Det foregår en betydelig aktivitet med planlegging av småkraftverk, veiutbygging, nye kraftlinjer osv. hvor ny kunnskap om naturverdier ofte kommer til som et resultat av planprosessen. Foreløpig eksisterer det ikke noe system som bringer all denne informasjonen videre til Naturbase, og det vil derfor være behov for systematiske sammenstillinger med jevne mellomrom.

METODIKK

Kilder

Under arbeidet med denne rapporten er det gjort forsøk på å få tak i flest mulig data som enten er kommet til etter de kommunevise naturtyperegistreringene, eller som av ulike grunner ikke er blitt registrert i disse prosjektene. Rapporter om naturmiljø utarbeidet i forbindelse med planlegging av småkraftverk, veiutbygging, masseuttak, nye kraftlinjer o.a. utbyggingsprosjekter er forsøkt samlet. Dette har bydd på mange utfordringer, bl.a. fordi slike data oftest er bestilt av og eies av utbygger/tiltakshaver, og dermed i mange tilfeller er vanskelig både å få oversikt over og å skaffe. En erfaring fra prosjektet er at samfunnet i noen grad mangler rutiner for arkivering/bevaring av denne type informasjon. En del rapporter er riktignok utstyrt med ISBN-nummer, men også i disse tilfellene kan det gå flere år fra rapporten er ferdig til den er søkbar i BIBSYS. Litteratursøk har derfor i mange tilfeller foregått ved direkte kontakt med aktuelle konsulenter. I tillegg er informasjon innsamlet gjennom direkte kontakt med noen aktuelle personer, og gjennom søk i enkelte offentlig tilgjengelige databaser. Alle kilder er referert under "kilder" bak i rapporten, og man har også vist til disse underveis i teksten.

Bearbeiding og presentasjon

Siden kildene presenterer data på ulike måter, er det et ganske stort arbeid å strukturere/standardisere oppsettet. Teksten er bearbeidet bl.a. i forhold til DN-håndbok nr. 13, revidert utgave (2007), og i forhold til ny rødliste (Kålås et al. 2006). Dette har i noen tilfeller også ført til at naturtyper er endret og verdisetting justert. Slik standardisering har imidlertid ikke blitt gjennomført fullt ut. Man har heller ikke endret opprinnelig språkform (bokmål/nynorsk), slik at det i rapporten vil være en blanding av disse språkformene. Det har ikke vært noe mål å endre områdebeskrivelsene i de ulike kildene, annet enn når disse er feil eller mangelfulle bl.a. i forhold til ny metodikk, eller det foreligger supplerende data. I tilfelle med mer vesentlige endringer har jeg markert mine egne tillegg med navn og dato. En type endringer som har vært gjort uten markering, er oppdatering av rødlistestatus i forhold til den nye rødlista som kom i desember 2006 (Kålås et al. 2006). Jeg har i noen tilfelle også endret naturtype, eller føyd til utforming, der jeg mener å ha gode grunner til dette.

RESULTATER

Resultatoversikt

Tabell 1. Oversikt over naturtypelokaliteter som omtales i denne rapporten. V=verdi.

Nr	Kommune	Lokalitet	V	Kode	Naturtype	Kode	Utforming
1	Gjemnes	Stokke: Vestgård	A	D01	Slåttemark	D0104	Frisk fattigeng
2	Gjemnes	Stokke	B	A05	Rikmyr	A0501	Rikmyr med skog og kratt
3	Gjemnes	Angvika: nord for Nesahamran	B	F07	Gammel lauvskog	F0703	Fuktig kystskog
4	Gjemnes	Kjerringfjellets nordøstside	B	F07	Gammel lauvskog	F0703	Fuktig kystskog
5	Gjemnes	Kjerringfjellets nordhelling	B	F07	Gammel lauvskog	F0703	Fuktig kystskog
6	Gjemnes	Kjerringfjellets nordvestside	B	F07	Gammel lauvskog	F0703	Fuktig kystskog
7	Gjemnes	Kjerringfjellets vestsida mot Sandnesdalen	B	F07	Gammel lauvskog	F0703	Fuktig kystskog
8	Neset	Vetafjellets vestsida	A	F07	Gammel lauvskog	F0703	Fuktig kystskog
9	Gjemnes	Storfjellets nordhelling	A	F07	Gammel lauvskog	F0703	Fuktig kystskog
10	Gjemnes	N for Tomtjøna	B	F08	Gammel barskog	F0802	Gammel furuskog
11	Gjemnes	Åbakkfjellets nordhelling	A	F07	Gammel lauvskog	F0703	Fuktig kystskog
12	Gjemnes	Furuskog vest for Åbakkfjellet	B	F08	Gammel barskog	F0802	Gammel furuskog
13	Gjemnes	Storfjellets vesthelling	B	F07	Gammel lauvskog	F0703	Fuktig kystskog
14	Halsa	Engdal: Tverrbekken	C	F07	Gammel lauvskog	F0702	Gammel bjørkesuksesjon
15	Halsa	Engdal: Øyan	C	D06	Beiteskog		
16	Halsa	Engdal: Kvernhuslættet	B	F05	Gråor-heggeskog	F0502	Liskog/raviner
17	Haram	Skjeltne	B	A08	Kystmyr	A0803	Jordvannsmyr
18	Haram	Alvestad	B	A08	Kystmyr	A0803	Jordvannsmyr
19	Haram	Synnaland: sør for Arhaugen	A	D01	Slåttemark	D0111	Vekselfuktig, baserik eng
20	Herøy	Fosnavåg	B	B04	Nordvendte kystberg og blokkmark	B0402	Sørlig, oseanisk utforming
21	Herøy	Torvik: Storevika	B	B04	Nordvendte kystberg og blokkmark	B0402	Sørlig, oseanisk utforming
22	Herøy	Gurskøya: Hidsnes	A	B04	Nordvendte kystberg og blokkmark	B0401	Lavrik utforming
23	Neset	Høvikelva: Øvre Kvernberget	B	D06	Beiteskog		
24	Neset	sør for Prestbukta	B	F06	Rik sumpskog	F0602	Svartorstrandskog
25	Neset	Eresfjord: Ugldalen	A	F09	Bekkekløft og bergvegg	F0901	Bekkekløft
26	Neset	Ytter Trollbotnen	B	C01	Kalkrike områder i fjellet	C0101	Rabbe
27	Norddal	Eidsdal: Juvene	C	F09	Bekkekløft og bergvegg	F0901	Bekkekløft
28	Norddal	Eidsdal: Øvstelia nedre del	C	D04	Naturbeitemark	D0404	Frisk fattigeng
29	Rauma	Berdalselva, ved planlagt inntaksdam	C	A05, A06	Rikmyr, kilde og kildebekk	A0603	Kilder over sørboreal

Nr	Kommune	Lokalitet	V	Kode	Naturtype	Kode	Utforming
30	Rauma	Berdalselva, ovenfor samløpet med Fossgrova	C	A06	Kilde og kildebekk	A0601	Kilde i lavlandet
31	Rauma	Berdalselva, nedenfor samløpet med Fossgrova	C	F09	Bekkekløft og bergvegg	F0901	Bekkekløft
32	Rauma	Herje: Småbjørka	B	F08	Gammel barskog	F0802	Gammel furuskog
33	Rauma	Herje: Herjevatnet, nord	B	F08	Gammel barskog	F0802	Gammel furuskog
34	Rauma	Holmemstranda: Ytre Sandnes	A	D04	Naturbeitemark	D0411	Vekselfuktig, baserik eng
35	Rauma	Isfjorden: Øvre Åsen	A	D01	Slåttemark	D0104	Frisk fattigeng
36	Rauma	Kroksetgjerdet	A	D04	Naturbeitemark	D0411	Vekselfuktig, baserik eng
37	Rauma	Romsdalen, midtre: Ytter-Monge, hage	A	D01	Slåttemark	D0104	Frisk fattigeng
38	Rauma	Romsdalen, midtre: Mongehjellen	C	F08	Gammel barskog	F0802	Gammel furuskog
39	Rauma	Romsdalen, midtre: Kvennagrova vest for Skiri	B	F06	Rik sumpskog	F0601	Rik sumpskog
40	Rauma	Romsdalen, midtre: ved Bjønnahølen	B	E03	Kroksjøer, flomdammer, meanderende elveparti	E0301	Betydelig flompåvirket kroksjø og dam
41	Rauma	Romsdalen, midtre: Skirimoen-Kyrkjeura	B	F07	Gammel lauvskog, Gammel barskog	F0701	Gammelt ospesholt
42	Rauma	Setnesmoen: Trollskogen	C	F05	Gråor-heggeskog	F0502	Liskog/raviner
43	Rindal	Gryta	A	F09	Bekkekløft og bergvegg	F0901	Bekkekløft
44	Sande	Gurskøya: sørøst for Svinevatnet	B	B03	Ultrabasisk og tungmetallrik mark i lavlandet	B0301	Ultrabasisk utforming
45	Sande	Gurskøya: Sæshorn	B	A08	Kystmyr	A0801	Velutviklet terrengdekkende myr
46	Stranda	Geiranger: Nesevika ved Grande	B	D04	Naturbeitemark	D0407	Frisk/tørr, middels baserik eng
47	Stranda	Hellesylt: Ringdalelva nedenfor Ringdal	B	F09	Bekkekløft og bergvegg	F0901	Bekkekløft
48	Stranda	Nibbedalen Områdene ved Sæterelva -	B	F03	Kalkskog	F0303	Kalkbjørkeskog
49	Stranda	Nibbedalen: Beitemarker ved Sæterelva	A	D04	Naturbeitemark	D0404	Frisk fattigeng
50	Stranda	Nibbedalen: Setervollen	B	D04	Naturbeitemark	D0404	Frisk fattigeng
51	Stranda	Oaldsbygda: Seljeflot	B	D04	Naturbeitemark	D0407	Frisk/tørr, middels baserik eng
52	Stranda	Oaldsbygda: ved Seljeflotnaustet	B	D04	Naturbeitemark	D0407	Frisk/tørr, middels baserik eng
53	Sunndal	Innerdalen: Stygghaugan	B	A05	Rikmyr	A0502	Middelsrik fastmattemyr
54	Sunndal	Litj-Grødalen	A	F09	Bekkekløft og bergvegg	F0901	Bekkekløft
55	Sunndal	Øksendalen: Seterøya	C	F05	Gråor-heggeskog	F0502	Liskog/raviner
56	Surnadal	Myrholtelva: Bjønnalia-Nevedalen	A	F08	Gammel barskog	F0802	Gammel furuskog
57	Surnadal	Myrholtelva: Bjønnalia	B	F01	Rik edellauvskog	F0106	Gråor-almeskog
58	Surnadal	Myrholtelva: Myrholten, øvre	B	F01	Rik edellauvskog	F0105	Alm-lindeskog
59	Surnadal	Myrholtelva: Ratøya	A	F05	Gråor-heggeskog	F0502	Liskog/raviner

Nr	Kommune	Lokalitet	V	Kode	Naturtype	Kode	Utforming
60	Surnadal	Myrholtelva: Neverholten	B	F05	Gråor-heggeskog	F0502	Liskog/raviner
61	Surnadal	Nordvika: Sagelva- Dalaslettet	A	F08	Gammel barskog, Gammel lauvskog, rikmyr	F0802	Gammel furuskog
62	Surnadal	Settemsdalen: Liabekken	B	E06	Viktig bekkedrag	E0604	Viktig gytebekk
63	Surnadal	Todalen: Bjøråa vest	A	F01	Rik edellauvskog	F0106	Gråor-almeskog
64	Surnadal	Todalen: Bjøråa fossefall	B	F09	Bekkekløft og bergvegg	F0901	Bekkekløft
65	Tingvoll	Gyl: Bukkhaugan	C	A05	Rikmyr	A0502	Middelsrik fastmattemyr
66	Tingvoll	Gyl: Ådalskammen	C	F01	Rik edellauvskog	F0106	Gråor-almeskog
67	Tingvoll	Gyl: Stordalen	C	D04	Naturbeitemark	D0404	Frisk fattigeng
68	Tingvoll	Langøya: Bogen	B	D04	Naturbeitemark	D0404	Frisk fattigeng
69	Tingvoll	Langøya, vestsiden av toppen	C	F12	Kystfuruskog		
70	Tingvoll	Meisingset: Åsprongmyra NV	B	A08	Kystmyr	A0802	Atlantisk høgmyr
71	Tingvoll	Meisingset: Åsprongmyra SØ	B	A08	Kystmyr	A0804	Blanding mellom nedbørsmyr og jordvannsmyr
72	Vanylven	Skår	B	D04	Naturbeitemark	D0411	Vekselfuktig, baserik eng
73	Vestnes	Furnes: Brendsdalen	B	F01, F07	Rik edellauvskog, Gammel lauvskog	F0103	Rikt hasselkratt
74	Vestnes	Furnes: Legdene	B	F07	Gammel lauvskog	F0703	Fuktig kystskog
75	Vestnes	Furnes: Bytingsdalen	B	F07	Gammel lauvskog	F0703	Fuktig kystskog

Tabell 2. Statistikk over naturtyper og verdi.

Kode	Naturtype	A	B	C	SUM
A05	Rikmyr		2	1	3
A06	Kilde og kildebekk			2	2
A08	Kystmyr		5		5
B03	Ultrabasisk og tungmetallrik mark i lavlandet		1		1
B04	Nordvendte kystberg og blokkmark	1	2		3
C01	Kalkrike områder i fjellet		1		1
D01	Slåttemark	4			4
D04	Naturbeitemark	3	6	2	11
D06	Beiteskog		1	1	2
E03	Kroksjøer, flomdammer, meanderende elveparti		1		1
E06	Viktig bekkedrag		1		1
F01	Rik edellauvskog	1	3	1	5
F03	Kalkskog		1		1
F05	Gråor-heggeskog	1	2	2	5
F06	Rik sumpskog		2		2
F07	Gammel lauvskog	3	9	1	13
F08	Gammel barskog	2	4	1	7
F09	Bekkekløft og bergvegg	3	2	2	7
F12	Kystfuruskog			1	1
SUM		18	43	14	75

Områdebeskrivelser og kart

Nedenfor presenteres beskrivelser av nye naturtypelokaliteter. Faktaopplysninger er som nevnt i metodikk-kapitlet presentert i rapporten i en noe bearbeidet form. Totalt presenteres 75 nye lokaliteter av prioriterte naturtyper i forhold til den informasjonen som var lagret i Naturbase våren 2007, eller som var på vei dit via andre prosjekter, så langt rapportforfatteren hadde oversikt.

1 Gjemnes: Stokke: Vestgård (slåttemark)

UTM (EUREF 89):	MQ 3335 8237
Høgde over havet:	60 m
Hovudnaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype	Slåttemark
Utforming:	Frisk fattigeng (D0104)
Verdi:	A (svært viktig)
Trusler:	Opphør av hevd, gjengroing, gjødsling, pløying, andre fysiske inngrep
Undersøkt/kjelder:	15.06.2002, Geir Gaarder (Jordal, J. B., 2007. Slåtteenger i Møre og Romsdal. Samanstilling av kunnskapen om biologisk verdifulle lokaliteter. MR Fylke, Landbruksavd. rapport nr. 1-2007. 112 s.)

Generelt: Skildringa er skriven av Geir Gaarder i mars 2007 basert på eige besøk 15.06.2002, og publisert av Jordal (2007, "Slåtteenger i Møre og Romsdal"). Lokaliteten ligg ved Vestgård på Stokke i Gjemnes. Det er ei slåtteeng like ved vegen som under vitjinga enno vart nytta som ei tradisjonell slåtteeng (intakt ved avstandsobservasjon 27.05.2007, Geir Gaarder & John Bjarne Jordal), og som har landets nordlegaste bestand av solblom (Jordal et al. 2006, solblomartikkel i Blyttia).

Vegetasjon: Truleg er det riktig å betrakta delar av enga som ei frisk fattigeng, medan nedre delar går over i fuktig fattigeng, med innslag av vekselfuktig baserik eng (truga utforming).

Kulturpåverknad: Lokaliteten er i bruk som slåtteeng, medan den nok ikkje har vore beita på ei tid. Parti av slåtteenga verkar jordbearbeidd og noko gjødsla, men delar (m.a. der solblomen sto) ser ikkje ut til å vera pløgd opp, og både desse og øvrige delar av marka verkar lite gjødsla.

Artsfunn: Av spesiell interesse er to små grupper av solblom (VU) som vart funne nært inntil kvarandre, totalt 10-15 blomstrande, i slåtteeng, på eit magert parti (norsk nordgrense for solblom, publisert av Jordal et al. 2006 i Blyttia). I tillegg finst ein del andre naturengplantar, som grov nattfiol (ein del), blårapp, kornstorr, tepperot, lækjeveronika, smalkjempe, prestekrage, gulaks, harerug, bråtestorr, aurikkelsveve og tiriltunge. Fuktengplanta hanekam er det også litt av i nedre delar, og den ganske sjeldsynte orkideen stortviblad veks også sparsamt i enga. Det er potensiale for beitemarkssopp.

Verdisetting: Området vert verdisett til A (svært viktig) på grunn av at det er ei intakt slåtteeng i god hevd med solblom som står i ein høgere raudlistekategori og viser sterk tilbakegang i heile utbreiingsområdet. Også ut frå anna artsmangfald er det grunn til å gje lokaliteten ein ganske høg verdi.

Skjøtsel og omsyn: Det er ønskeleg med fortsatt slått uten gjødsling og fysiske inngrep. Noko rydding av lauvtre er naudsynt år om anna i øvre delar.

Figur 1. Lokalitet 1. Avgrensing av slåtteeeng Gjernes: Stokke: Vestgård. Avgrenset av Geir Gaarder.

2 Gjernes: Stokke (rikmyr)

UTM (EUREF 89):	MQ 3294 8211
Høyde over havet:	50-70 m
Hovednaturtype:	Myr
Naturtype:	Rikmyr
Utforming:	Rikmyr med skog og kratt (A0501)
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	Fysiske inngrep
Undersøkt/kilder:	27.05.2007, Geir Gaarder & John Bjarne Jordal

Generelt: Skildringa er skriven av John Bjarne Jordal 28.06.2007 basert på eige besøk saman med Geir Gaarder 27.05.2007. Lokaliteten ligg ved Stokke og er eit mindre område med rikmyr på oversida av fylkesveg 279 mellom Høgset og Eide. Myra er tresett og har overgangar mot kalkskog.

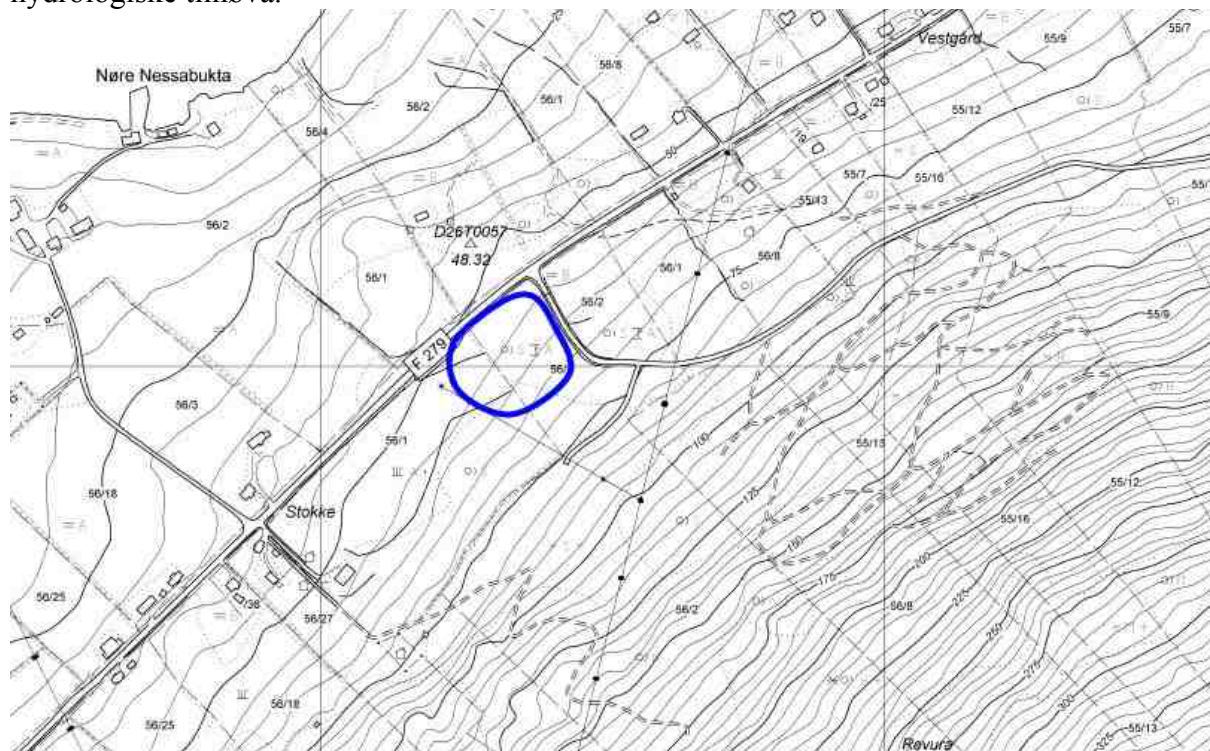
Vegetasjon: Vegetasjonen er i stor grad middelsrik fastmattemyr (M2).

Kulturpåvirkning: Fylkesveg i nord, skogsveg i aust.

Artsfunn: Det vart notert bjønnbrodd, blåknapp, breiull, dvergjamne, engstorr, fjellfrøstjerne, hjartegras, kvitmaure, rome, stortviblad, sumphaukeskjegg, svarttopp og særbustorr. Elles vart det funne nervesvanemose *Meesia uliginosa*, som det er gjort få funn av i fylket.

Verdisetting: Området vert verdiset til B (viktig) på grunn av at det er ei mindre rikmyr med interessant artsutval, m. a. hjartegras som er klassifisert som ei regionalt sjeldan plante i Møre og Romsdal (Gaarder & Jordal 2003).

Skjøtsel og hensyn: Ein bør unngå fysiske inngrep, særleg slike som påverkar dei hydrologiske tilhøva.

Figur 2. Lokalitet 2. Gjemnes: Stokke, rikmyr.

3 Gjemnes: Angvika: nord for Nesahamran (gammel lauvskog)

UTM (EUREF 89):	MQ 542 733
Høgd over havet:	100-200 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gammal lauvskog
Utforming:	Fuktig kystskog (F0703)
Verdi:	B
Mulige trusler	Skogsdrift, treslagskifte
Undersøkt/kjelder:	23.03.2003, Geir Gaarder

Generelt: Skildringa er skriven av John Bjarne Jordal 28.06.2007 basert på muntleg informasjon frå Geir Gaarder som besøkte lokaliteten 23.03.2003. Lokaliteten er ein nordvendt gammal lauvskog av utforminga fuktig kystskog (F0703) med einskilde oseaniske artar. Lokaliteten ligg på nordsida av Nesahamrane like sør for Angvika, og er bratt, skuggefull, nordvendt og med berghamrar i overkant.

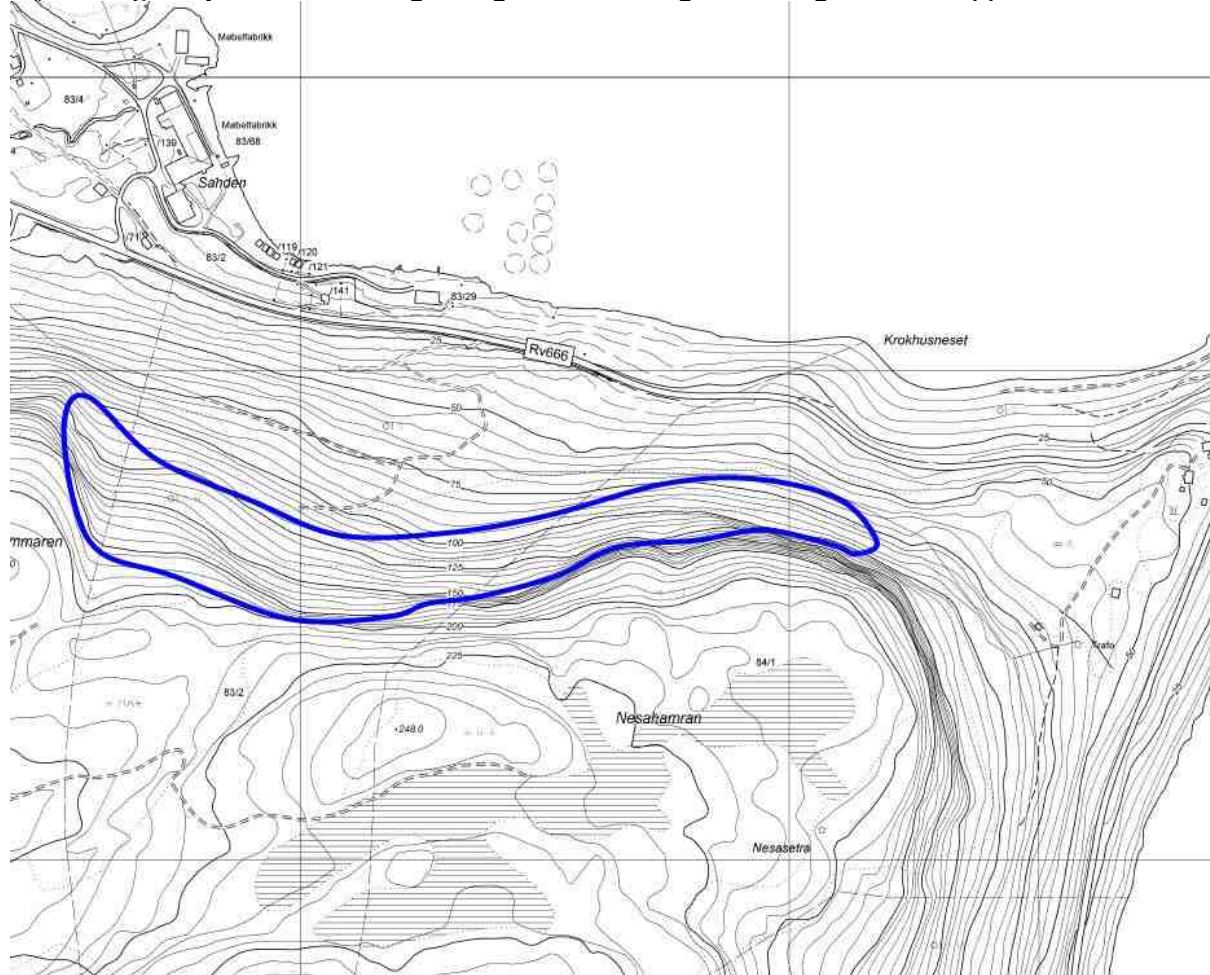
Vegetasjon: Vegetasjonen er noko varierende, men mest bregnerik bjørkeskog (C1b).

Kulturpåverknad: Kulturpåverknaden er lite kjent, men som dei fleste skogområde i låglandet i distriktet elles må ein rekna med at også denne lokaliteten er noko hogstpåverka.

Artsfunn: Av spesiell interesse er røtevedmosen røteflak *Calypogeia suecica* (MQ 5444 7275, tidlegare raudlisteart) og den sjeldne og oseaniske lavarten *Arthonia arthonioides* (MQ 542 733).

Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på bakgrunn av at det er eit mindre område med gammal lauvskog og einskilde interessante artar.

Skjøtsel og omsyn: Ein bør unngå skogsdrift i det avgrensa skogsområdet oppunder hamrane.

Figur 3. Lokaltet 3. Gjemnes: Angvik: Nesahamran.

4 Gjemnes: Kjerringfjellets nordøstside (lok. 1) (gammel lauvskog)

Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gammal lauvskog
Utforming:	Fuktig kystskog (F0703)
Verdi:	B (viktig)
Kilde:	Magnus Andersson og JanOlof Hermansson, 17-18 sept. og 20 okt. 2005 (Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB.)

Generelt: Beskrivelsen er hentet fra Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB. Litet område (5,5 daa) som utgøres av en glänta med rörligt markvatten där ett tjugotal äldre seljar och rognar växer. Gläntan omges av tät ung granskog. Miljön är stabilt fuktig, men ändå ljus. Marken är småblockig och har ett växttäck av högurter och bregner. På träden växer rikligt med bladlavar. Barkfläta stammar och döda grenar är vanliga.

Arter: Puteglye (*Collema fasciculare*), vanlig blåfjelllav (*Degelia plumbea*), fjellhinnelav (*Leptogium saturninum*), lungenever (*Lobaria pulmonaria*), skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*), glattvrenge (*Nephroma bellum*), grynvene (*Nephroma parile*), kystvrenge (*Nephroma laevigatum*), ryemose (*Antitrichia curtipendula*) och krusgullhette (*Ulotia crispa*).

5 Gjemnes: Kjerringfjellets nordhelling (lok. 2) (gammel lauvskog)

Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Gammel lauvskog
Utforming: Fuktig kystskog (F0703)
Verdi: B (viktig)
Kilde: Magnus Andersson och JanOlof Hermansson, 17-18 sept. och 20 okt. 2005 (Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB.)

Generelt: Gammel løvskog i brant og småblockig sluttning (11,3 daa). Blocken dekket av frodige mossmatter og karplanteflora er rypig med kranskonvall, turt og andre. Den lågvuxne og ganske ljusa skogen består av eldre selje, rogn og bjørk, blandet med yngre trær. En del av området utgjøres av en løvskogsrest som blev lämna mellom granskogen og klippbranten. Skogen har troligen god kontinuitet. Døde stammar og grenar av løvtrær ses allmunt. I vester ingår òven eit parti med furudominert skog.

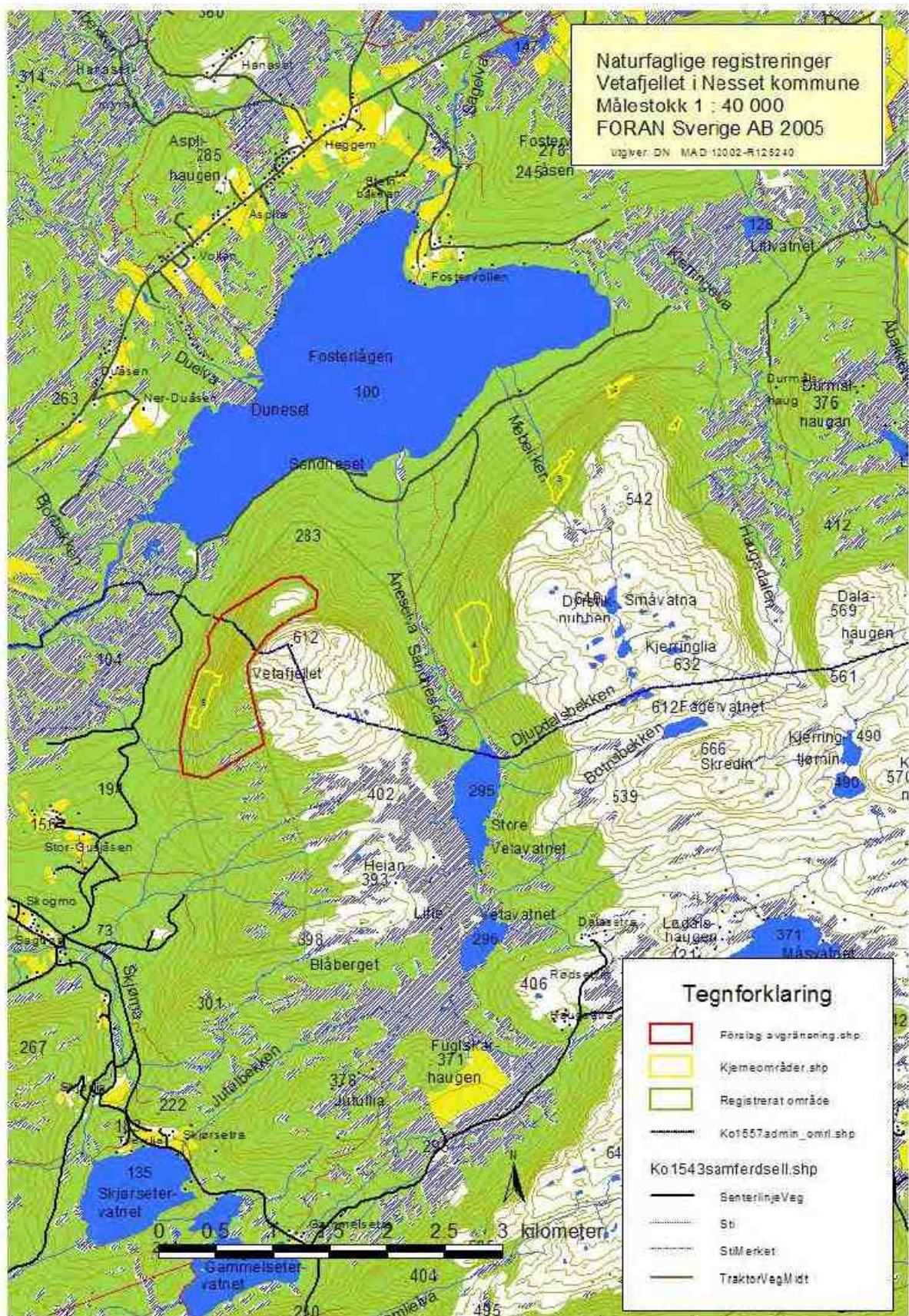
Arter: I området finns rikligt med bladlavar, blant anna lungenever (*Lobaria pulmonaria*) på eit 50-tal trær og sølvnever (*Lobaria amplissima*) på minst 2 trær. I mossa på stein sågs knerott (*Goodyera repens*). Òvriga artar var skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*), vanlig blåfjelllav (*Degelia plumbea*), kystfjelllav (*Pannaria rubiginosa*) og ulike *Nephroma*-artar.

6 Gjemnes: Kjerringfjellets nordvestside (lok. 3) (gammel lauvskog)

Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Gammel lauvskog
Utforming: Fuktig kystskog (F0703)
Verdi: B (viktig)
Kilde: Magnus Andersson och JanOlof Hermansson, 17-18 sept. och 20 okt. 2005 (Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB.)

Generelt: Beskrivelsen er hentet fra Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB. Brant og småblockig nordvestside med fuktig løvblandskog nedafor en klippbrant og mot en bekk (37,8 daa). Nedafor vidtar granskogen. Mellan de mossige blocken växer både blåbær, gräs och höga bregner, men òven flækar av storfrytle. Skogen utgjøres til stor del av bjørkskog som bitvis er sturvuxen og har innslag av selje og rogn. På gamle rognar er lavflora rik, blant anna sitter sølvnever på minst 12 trær. Söderut växer store furor tillsammans med klenare bjørk. I de øvre delarna er furorna òndå opp mot 300 år gamle. Der ses òven nagra furugadd.

Arter: Puteglye (*Collema fasciculare*), vanlig blåfjelllav (*Degelia plumbea*), sølvnever (*Lobaria amplissima*), lungenever (*Lobaria pulmonaria*), skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*), kystvrenge (*Nephroma laevigatum*), glattvrenge (*Nephroma bellum*), grynvene (*Nephroma parile*), stiftfjelllav (*Parmeliella triptophylla*), kystårenever (*Peltigera collina*) og ryemose (*Antitrichia curtipendula*).

Figur 4. Lokaltet 4-8 (1-5 i publikasjonen og med gult på figur). Nesset/Gjemnes: Kjerringfjellet/Fosterlågen.

7 Gjemnes: Kjerringfjellets vestsida mot Sandnesdalen (lok. 4) (gammel lauvskog)

Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gammal lauvskog
Utforming:	Fuktig kystskog (F0703)
Verdi:	B (viktig)
Kilde:	Magnus Andersson och JanOlof Hermansson, 17-18 sept. och 20 okt. 2005 (Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB.)

Generelt: Beskrivelsen er hentet fra Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB. Ett något större lövskogsområde med skiftande struktur (116 daa). Marken är småblockig och sluttar mot väster. Den norra och mellersta delen utgörs av äldre björkskog med en relativt homogen struktur och ett svagt inslag av andra lövträd. I övre delen kommer även en del äldre furu in. Björkskogen är ljus, men inte öppen. Den södra delen domineras istället av storsvamp och ganska grov osp. Där är marken något rikare och storblockig i partier. Björkskogen fortsätter norrut, men är då yngre och har större inblandning av furu. Lavar ur Lobarion-samhället ses spridda på selje, rogn och osp.

Arter: Vanlig blåfjellslav (*Degelia plumbea*), lungenever (*Lobaria pulmonaria*), skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*), glattvrenge (*Nephroma bellum*), stiftfjellslav (*Parmeliella triptophylla*), ryemose (*Antitrichia curtipendula*), matteblæremose (*Frullania tamarisci*) och myske (*Galium odoratum*).

8 Neset: Vetafjellets vestsida (lok. 5) (gammel lauvskog)

Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gammal lauvskog
Utforming:	Fuktig kystskog (F0703)
Verdi:	A (svært viktig)
Kilde:	Magnus Andersson och JanOlof Hermansson, 17-18 sept. och 20 okt. 2005 (Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB.)

Generelt: Beskrivelsen er hentet fra Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB. Ett toppenområde med gammel lauvskog som inneholder ett 30-tal gamle almar (67,5 daa). Brant og blockigt med en stundtals frodig vegetation av høga bregner og rikörter. Ovanför slingrar sig lodytorna fram i förkastningsbranten. Skogen som är relativt lågvuxen (omkring 10 m hög) har en bra blandning av låglandsbjörk, selje, rogn, alm og osp. Även ett par askar förekommer. Ställvis dominerar dock björk, som ibland är grov, men oftare klen. De rikligt förekommande almarna är gärna flerstammiga med stammar som är upp mot 40 cm breda. Skogen är olikåldrig og har en god kontinuitet, som tillsammans med de humida förhållandena skapar gode betingelser for oceaniske lavar. Bland annat ses rikligt med sølvnever som ofta är fertil. Død ved finns som grova og klena løvträdsgrenar og stående eller hængende stammar. De mer sparsamt förekommande lågorna täcks oftast av vegetation. Stenblock og träd-baser skapar godt om skrymslen. Stenblocken täcks av mossfällar, som ofta även tar sig upp på träd-stammarna. Nedanför vidtar planterad granskog og utanför den norra gränsen är granskogen avverkad. Kanskje kan en naturlig løvskogsforyngning där utöka løvskogen på sikt.

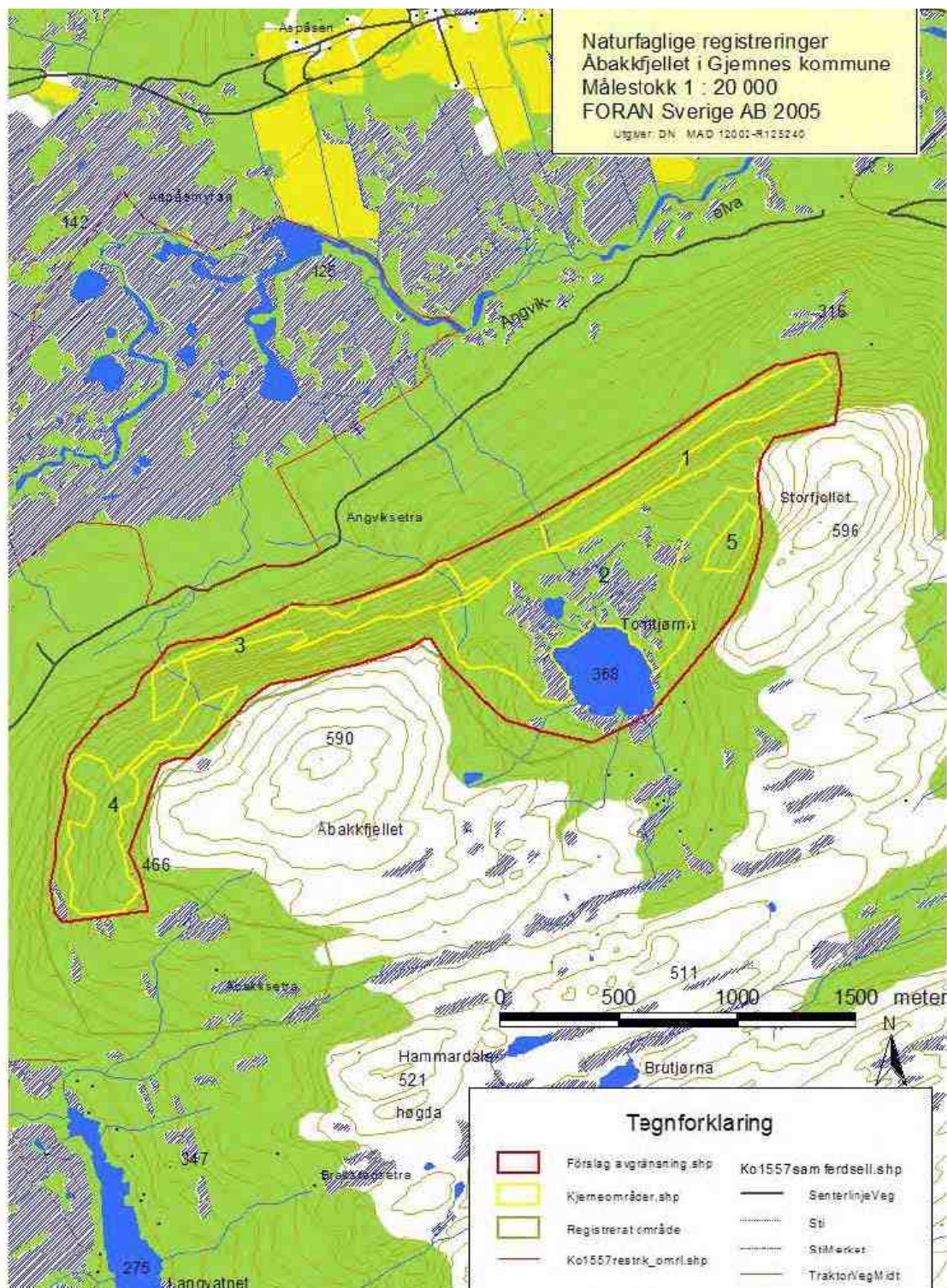
Arter: Puteglye (*Collema fasciculare*), vanlig blåfiltlav (*Degelia plumbea*), flishinnelav (*Leptogium lichenoides*), filthinnelav (*Leptogium saturninum*), sølvnever (*Lobaria amplissima*), lungenever (*Lobaria pulmonaria*), skrubbennever (*Lobaria scrobiculata*), kystvrenge (*Nephroma laevigatum*), kystfiltlav (*Pannaria rubiginosa*), kystårenever (*Peltigera collina*), stiftfiltlav (*Parmeliella triptophylla*), ryemose (*Antitrichia curtipendula*), myske (*Galium odoratum*) och skogsvinerot (*Stachys sylvatica*).

9 Gjemnes: Storfjellets nordhelling (lok. 1) (gammel lauvskog)

Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gammal lauvskog
Utforming:	Fuktig kystskog (F0703)
Verdi:	A (svært viktig)
Kilde:	Magnus Andersson och JanOlof Hermansson, 16-17. sept. och 21. okt. 2005 (Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB.)

Generelt: Beskrivelsen er hentet fra Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB. Stort och mycket värdefullt område med oceanisk lövskog längs med nordslutningen av Storfjellet (161 daa). Marken är blockig, ibland storblockig och utgörs fläckvis av någon rikare bergart. I väster faller en bäck ner från myrarna ovanför. Översilade blockpartier förekommer. Skogen är olikåldrig och har en god kontinuitet. De östra delarna är äldst. Där är skogen ljus och lågvuxen. Västerut blir skogen mer sluten och vid bäcken tar granskogen vid. Skogen har stabilt hög luftfuktighet som gynnar en rik lavflora med många oceaniska arter och en stor rikedom av bladlavar. Bland annat ses sølvnever på ett 30-tal träd och andra Lobarior på flera 100-tals träd. De är ofta fertila. Björk, rogn och selje är de vanligaste trädslagen. På flera platser ses äldre, flerstammiga almar. Även osp förekommer sparsamt. I östra delen finns många gamla och riktigt grova seljar. Vegetationen skiftar en hel del mellan högstaudevegetation, högbregnevegetation och vegetation av småbregner och blåbær. Även mer krävande örter förekommer. Ryemose täcker ställvis trädstammarna. En hel del död ved ses i partier, främst stående. Nedanför vidtar yngre och mer påverkad lövskog och furuskog på myrmark.

Arter: Puteglye (*Collema fasciculare*), fløyelsglye (*Collema furfuraceum*), brun blæreglye (*Collema nigrescens*), skorpeglye (*Collema occultatum*) (VU), vanlig blåfiltlav (*Degelia plumbea*), flishinnelav (*Leptogium lichenoides*), filthinnelav (*Leptogium saturninum*), trolig *Leptogium teoretiusculum*, sølvnever (*Lobaria amplissima*), lungenever (*Lobaria pulmonaria*), skrubbennever (*Lobaria scrobiculata*), kystårenever (*Peltigera collina*), kystvrenge (*Nephroma laevigatum*), glattvrenge (*Nephroma bellum*), stiftfiltlav (*Parmeliella triptophylla*), kystfiltlav (*Pannaria rubiginosa*), grynfiltlav (*Pannaria conoplea*), kattedotlav (*Arthonia leucopellaea*), vanlig flekklav (*Arthonia radiata*), skorpelavarna *Arthopyrenia analepta*, *Bacidia circumspecta*, hvithodenål (*Chaenotheca gracilentia*) (NT), *Chaenothecopsis savonica*, gammelgranlav (*Lecanactis abietina*), *Mycoblastus affinis*, *Ochrolechia szatalensis*, lungeneverparasit (*Plectocarpon lichenum*), ryemose (*Antitrichia curtipendula*), krusgullhette (*Ulotia crispa*), trollbær (*Actaea spicata*), turt (*Cicerbita alpina*), myske (*Galium odoratum*), strutseving (*Matteuccia struthiopteris*), bergfrue (*Saxifraga cotyledon*) och skogsvinerot (*Stachys sylvatica*).

Figur 5. Lokaltet 9-13. Gjemnes: Åbakkfjellet, 5 lokaliteter (1-5) m. gult.

10 Gjemnes: N for Tomtjørna (lok. 2) (gammel barskog)

Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gammel barskog
Utforming:	Gammel furuskog (F0802)
Verdi:	B (viktig)
Kilde:	Magnus Andersson och JanOlof Hermansson, 16-17. sept. och 21. okt. 2005 (Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av

22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet.
Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB.)

Generelt: Beskrivelsen er hentet fra Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB. Furuskog i Åbakkfjellets nordøstsida, Storfjellets vestsida og på de myrlånte markerna däremellan (536,6 daa). Området har något oklara gränser på grund av försvårande väder. Från det utsatta läget på krönen av bergens nordsluttningar tar sig skogen ner över de magra åsarna med lågvuxet bärris till myrens mosaik av skogbevuxna strängar och öppnare partier. Myrmark med gles furuskog och mycket rome tar sig även upp i sidorna av dalgången. Skogen har en relativt hög ålder och är olikåldrig med sparsamma till tydliga spår av tidigare plockhuggning. Furor med åldrar upp mot 350-400 år ses spridda, men träd i åldern 150-200 år är vanligare, liksom yngre träd. Träden är lågvuxna och ganska ofta krokiga. Tätare skog ses upp mot åsen i nordöst. Där ses även sparsamma spår av skogsbrand, som ser ut att ha berört området för ca 200 år sedan. Död ved i form av furugadd förekommer i måttliga mängder, i nordost lite mer. Där ses ställvis gott om färskas furulågor, vilket i övrigt är en brist.

Arter: Garnlav [gubbeskjegg] (*Alectoria sarmentosa*) (NT) växer i många furor. Några andra intressanta arter sågs inte, men området kan vara viktigt för faunan av biller, speciellt nu när furulågor börjar ansamlas.

11 Gjemnes: Åbakkfjellets nordhelling (lok. 3) (gammel lauvskog)

Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gammel lauvskog
Utforming:	Fuktig kystskog (F0703)
Verdi:	A (svært viktig)
Kilde:	Magnus Andersson och JanOlof Hermansson, 16-17. sept. och 21. okt. 2005 (Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB.)

Generelt: Beskrivelsen er hentet fra Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB. Långsträckt område med värdefull oceanisk lövskog som har en rik epifytisk lavflora (138,6 daa). Sluttningen som er exponert mot nordnordvest er ofte småblockig og mossig. Vegetasjonen er omvæxlande og ställvis rikpåverkad. Höga bregner växlar med bland annat storfrytle, bjönkam, skrubber, blåbær og fugletelg. Vid ett par bäcker är vegetationen ännu frodigare med högrör. Lövskogen som mestadels är lågvuxen, ljus och relativt klen har ett stabilt fuktigt klimat. De vanligaste trädslagen är björk, rogn og selje. På flera platser står gamla flerstammiga og grova almar og seljar. Ask og hegg ses som några enstaka yngre träd. Kontinuiteten är god i området og död ved finns ställvis rikligt i form av stående döda träd, grova grenar og överväxta lågor, på andra platser mer sparsamt. Barkfläktar rognar är vanliga. Speciellt vid bäcken i väster är lövskogen mycket gammal og välutvecklad. Skrymslen vid stambaserna av grova lövträd är vanliga og växtplats för olika skorplavar.

Arter: Mossfällar av ryemose ses här og där på trädstammarna, tillsammans med en mängd krävande lavar, varav många är norska ansvarsarter. Lobarionsamhället är välutvecklat. Sølvnever er oftest fertil og ses på många träd og även stenblock. Lungenever täcker stammarna av 100-talet träd. På gammalt og högvuxet blåbærssis växer skorpelaven *Biatora sphaeroidiza*. *Makrolav:* gråskjegg (*Bryoria subcana*), sprikeskjegg (*Bryoria nadvornikiana*) (NT på rødlista), puteglye (*Collema fasciculare*), fløyelsglye (*Collema furfuraceum*), brun blæreglye (*Collema nigrescens*), trolig ospeblæreglye (*Collema subnigrescens*), vanlig

blåfiltlav (*Degelia plumbea*), filthinnelav (*Leptogium saturninum*), sølvnever (*Lobaria amplissima*), lungenever (*Lobaria pulmonaria*), skrubbennever (*Lobaria scrobiculata*), kystårennever (*Peltigera collina*), kystvrenge (*Nephroma laevigatum*), glattvrenge (*Nephroma bellum*), grynvenge (*Nephroma parile*), stiftfiltlav (*Parmeliella triptophylla*), kystfiltlav (*Pannaria rubiginosa*), grynfiltlav (*Pannaria conoplea*) och skålfiltlav (*Pannaria pezizoides*). Mikrolav: kattefotlav (*Arthonia leucopellaea*), vanlig flekklav (*Arthonia radiata*), vinflekklav (*Arthonia vinosa*), *Biatora sphaeroidiza*, hvithodenål (*Chaenotheca gracilentia*) (NT på rødlista), dvergullnål (*Chaenotheca brachypoda*), skyggenål (*Chaenotheca stemonea*), bleik vokslav (*Dimerella pineti*), gammelgranlav (*Lecanactis abietina*), trolig *Lecanora flaveloprosa*, rosa alvelav (*Mycobilimbia carneoalbida*), *Mycobilimbia pilularis*, *Opegrapha culmigena*, bleik skribelav (*Opegrapha varia*), eikevortelav (*Pertusaria flavida*), Lungeneverparasit (*Plectocarpon lichenum*), *Polyblastia bryophila*, kystdoggnål (*Sclerophora peronella*) (NT på rødlista), pipklubbssvamp (*Clavariadelphus fistulosus*), matteblæremose (*Frullania tamarisci*), ryemose (*Antitrichia curtipendula*), en porella (*Porella* sp.), krusgullhette (*Ulotia crispa*), trollbær (*Actaea spicata*), myske (*Galium odoratum*) och skogsvinerot (*Stachys sylvatica*).

12 Gjemnes: vest for Åbakkfjellet (lok. 4) (gammel barskog)

Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gammal barskog
Utforming:	Gammel furuskog (F0802)
Verdi:	B (viktig)
Kilde:	Magnus Andersson och JanOlof Hermansson, 16-17. sept. och 21. okt. 2005 (Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB.)

Generelt: Beskrivelsen er hentet fra Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB. Gammal och olikåldrig furuskog som är luckig och har högst ålder i de övre delarna av sluttningen (138,6 da). Där finns partier med låg grad av påverkan och ganska gott om furugadd. 400-åriga träd förekommer. Högst upp mot fjellet, ovanför den branta nordvästsluttningen är furan mycket lågvuxen, vindpinad och krattformig. I de nedre delarna förekommer grövre furor, men där är påverkan större och stubbar efter plockhuggning ses allmänt. I den södra delen är skogen troligen genomhuggen för länge sedan. Trots det finns furor upp mot 350 år, en del gadd och färsk till halvgamla furulågor. Även söder om området fortsätter furuskogen på myrmarkerna, men den bedömdes ha lägre ålder och värde. Vegetationen i området är mestadels av mager och fuktig røsslyngtyp och innehåller ställvis einbuskar.

Arter: Gubbeskjegg (*Alectoria sarmentosa*) (NT på rødlista) är vanlig på furugrenarna.

13 Gjemnes: Storfjellets vesthelling (lok. 5) (gammel lauvskog)

Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gammal lauvskog
Utforming:	Fuktig kystskog (F0703)
Verdi:	B (viktig)
Kilde:	Magnus Andersson och JanOlof Hermansson, 16-17. sept. och 21. okt. 2005 (Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB.)

Generelt: Beskrivelsen er hentet fra Andersson, M., Hermansson, J. 2006. Registrering av 22 skogområden på statlig grunn i sør-Norge inkludert Vestlandet. Delprogram 1: 2005. FORAN Sverige AB. Ett litet område med något äldre lövskog som mest utgörs av fjellbjörk, med inslag av främst rogn och sparsammare av selje (31,6 daa). Miljön är vänd mot nordväst och är fuktig på småblockig mark med skiftande vegetation.

Arter: Här finns måttligt till rikligt med lungenever (*Lobaria pulmonaria*) på ett 100- tal träd och vanlig blåfiltlav (*Degelia plumbea*), skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*) och vrengearter (*Nephroma* spp.) på ett mindre antal. Området utgör inte det bästa exemplet på rik lövskog, men är ändå klart verneverdigt.

14 Halså: Engdal: Tverrbekken (lok. 1)

UTM EUREF89:	MR 8965 0199
Höjde over havet:	Ca 340 - 380 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gammel lauvskog
Utforming:	Gammel bjørkesuksesjon (F0702)
Verdi:	Lokalt viktig - C.
Mulige trusler	Skogsdrift, treslagskifte
Feltsjekk:	13.10.2006, Finn Oldervik (Oldervik, F. 2007. Øvre Engdal kraftverk, Halså kommune. Verknader på biologisk mangfold. <i>Miljøfaglig Utredning rapport 2007: 17.</i>)

Generelt: Skildringa er skriven av Finn Oldervik basert på eige besøk 13.10.2006 (Oldervik, F. 2007. Øvre Engdal kraftverk, Halså kommune. Verknader på biologisk mangfold.

Miljøfaglig Utredning rapport 2007: 17.). Lokaliteten vart oppsøkt og registrert med tanke på eventuelt eit mini bekkekraftverk heilt øvst i Engdalen. Førabels er desse planane lagd til sides og vert neppe noko av. Lokaliteten ligg avsides og lite tilgjengeleg til oppe i ei vestvendt lisode heilt øvst i Engdalen. Dette er truleg årsaka til at skogen her er mykje eldre enn lenger nede i dalen og ved elva.

Vegetasjon: I hovudsak veks det gammal lauvskog her, mest bjørk, men også artar som rogn og litt selje. Noko furu finst og, i tillegg til nokre spreidde høgstubbar. Mykje av området må nok definerast som blåbærskog av ymse utformingar, men ein finn også område som best vert karakterisert som småbregneskog av småbregne-fjellskog-utforming. I tillegg finst det litt lågurtskog.

Kulturpåverknad: Spora etter menneskelege aktivitetar er lite synleg i dette området, men diffuse hogstspor finn ein nok også her. Men truleg har det gått lang tid mellom kvar gong det har vore hogd her, noko som medfører at det har vore ganske god kontinuitet på lokaliteten. Andre spor etter menneskeleg aktivitet finn ein ikkje på denne her. Det er likevel truleg at det har vore beita av husdyr her i eldre tid, særskild då Gammalsetra var i bruk. Noko beiting av sau har det nok vore seinare og.

Artsfunn: Det er ikkje funne raudlisteartar frå nokon artsgruppe her. Når det gjeld karplanter så kan ein, utanom dei treslaga som er nemnd tidlegare nemna artar som storfrytle, bergfrue, bjønnekam, blåbær, krekling, skrubbær, tytebær, fjellmarikåpe, fugletelg og hengeveng. Av mose vart det ikkje registrert anna enn dei vanlege artane, mattehutremose og stripefoldmose. Lavfloraen derimot var ganske rik, og frå lungeneversamfunnet vart den ganske kravfulle arten sølvnever observert. Av andre lavartar kan nemnast lungenever, skrubbenever, blåfiltlav, stiftfiltlav, glattvrenge m.fl.

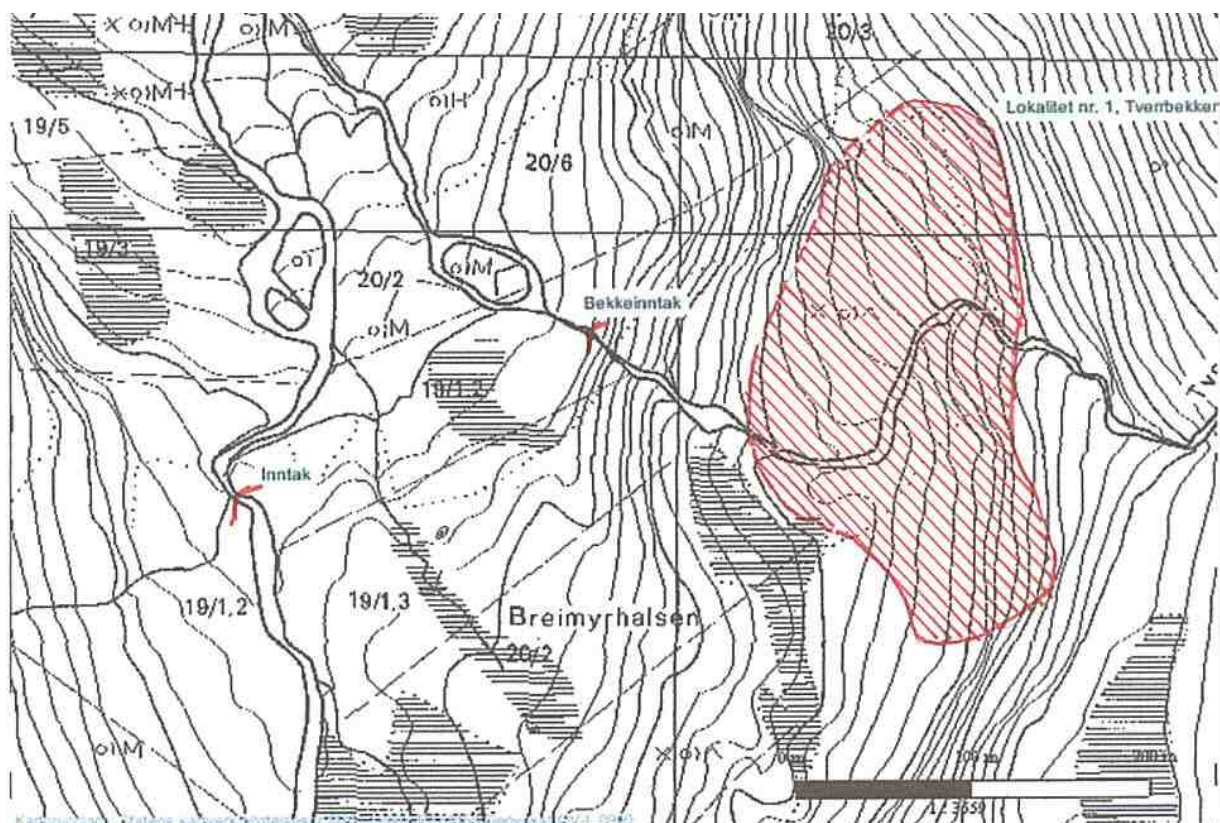
Verdivurdering: Lokaliteten er ein middels stor, men ganske godt utvikla bjørkesuksesjon, ein naturtype som verkar å vera sjeldan i dette området. Sjølv om sølvnever ikkje er raudlista, så er den likevel ganske sjeldan og er rekna som ein sær god signalart blant artane i

lungeneversamfunnet. Sidan det ikkje vart funne raudlisteartar og lokaliteten ikkje er særleg stor, så har ein vald å verdisetja han som lokalt viktig - C. Avgrensinga er omtrentleg, særleg i nord.

Framlegg til skjøtsel og omsyn: Denne lokaliteten treng ikkje særskild skjøtsel, men lokaliteten bør få vera mest muleg i fred for alle former for menneskelege inngrep.

Figur 6. Lokalitet 14. Skravert gult er lokalitet nr. 1, Tverrbekken.

Figur 7. Lokalitet 14. Dette kartet viser det same området som flyfotoet.

15 Halså: Engdalen: Øyan skogsbeite (lok. 1) (skogsbeite)

UTM EUREF89:	MR 8720 0536
Høgde over havet:	Ca 15 - 50 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Beiteskog
Utforming:	-
Verdi:	Lokalt viktig - C.
Mulige trusler	Opphør av beite, treslagskifte
Feltsjekk:	12.10.2006, Finn Oldervik (Oldervik, F. 2007. Nedre Engdalselva kraftverk, Halså kommune. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2007: 14.)

Generelt: Skildringa er skriven av Finn Oldervik basert på eige besøk 12.10.2006 (Oldervik, F. 2007. Nedre Engdalselva kraftverk, Halså kommune. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2007: 14.). Lokaliteten består for det meste av eit skogsområde i gjengroing. Området har tidlegare vore nytta som beitemark for storfe, men er no bruka som beite for sau. Då beitet lenge var ute av bruk, har skogen vakse til, slik at det stadvis står gråor og anna lauvtre tett på lokaliteten. Men framleis er det opne glenner i skogen som tydeleg viser beitepreget der.

Vegetasjon: Gråor er det dominerande treslaget og lokaliteten kan nok også definerast som ein svakt utvikla gråor - heggeskog av sølvbunke-utforming (C3d). Det er muleg at noko av lokaliteten har vore påverka av flaumar tidlegare, kanskje særleg den tida det var heller skoglaust og kanskje lite som batt jordsmonnet når vatnet herja. Stadvis verka det i alle fall lite frodig om ein samanliknar med gråor-heggeskogen lenger oppe. No kan det og vera at langvarig beiting utan gjødsling har medført at ein har hatt ei endring mot ein meir lågurt- og naturengprega vegetasjon.

Kulturpåverknad: Som nemnd er den beitetolerante plantearten sølvbunke vanleg her, noko som viser at beiting har langvarig hevd på lokaliteten. Noverande eigar, John Folde Engdal opplyser då også at området har vore nytta som beite for kyr tidlegare. Han fortel vidare at ein hadde sommarfjøs her i tidlegare tider. Elles er det nokre nyare inngrep, slik som nokre traktorveggar i tillegg til spor etter eldre kjerrevegar.

Artsfunn: Det er ikkje funne raudlisteartar frå nokon artsgruppe her. Når det gjeld karplanter utanom gråor og sølvbunke, så er lauvtrearter som rogn og selje og litt bjørk ganske vanleg. Spreidd finn ein og litt hassel. I feltsjiktet finn ein arter som sølvbunke, litt strutseveng, vendelrot, hundegras, blåkoll, engsoleie, engsyre m.fl. Feltsjiktet er stadvist dominert av moseartane storkransmose, stortujamose, palmemose og engkransmose, artar som alle er typiske for denne naturtypen. Stadvis finn ein og typiske naturengplantar som finnskjegg, gulaks, blåklokke, kvitsymre, engkvein, harerug m.fl. for å nemna dei mest vanlege.

Lavfloraen er omtrent som forventa, med litt lungenever og skrubbenever. I tillegg vart nokre vrangeartar (inkludert kystvrenge) påvist. Også kvistlavfloraen er triviell.

Verdivurdering: Lokaliteten er ein middels stor og ikkje særleg velutvikla beiteskog av gråor-heggeskogtypen. Kunnskapsnivået er ikkje særleg høgt i Noreg om denne naturtypen, men den bør sjåast i samanheng med oppretthalding av hevd på setervoller, seterbeiter og anna kulturmark. Lokaliteten er langt på veg i ferd med å gro igjen, slik at beitetrykket nok kunne ha vore noko større enn det er no. Slik beiteskogen framstår i dag kan den neppe verdisetjast som meir enn lokalt viktig - C. Avgrensinga er omtrentleg, særleg i aust.

Framlegg til skjøtsel og omsyn: I deler av lokaliteten er gjengroinga kome vel langt, slik at rydding både av noko trevegetasjon og kratt elles hadde vore ein fordel for naturverdiane her. Om slike tiltak vert sett i verk er det viktig å setja att kantsone ved elva, samt spreidde holt elles i lokaliteten. Beitetrykket kunne med fordel ha vore auka.

16 Halså: Engdal: Kvernhuslættet (lok. 2) (gråor-heggeskog)

UTM EUREF89:	MR 8732 0502
Høyde over havet:	Ca 30 - 50 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gråor-heggeskog
Utforming:	Liskog/raviner (F0502)
Verdi:	Viktig - B.
Mulige trusler	Fysiske inngrep, treslagskifte
Feltsjekk:	12.10.2006, Finn Oldervik (Oldervik, F. 2007. Nedre Engdalselva kraftverk, Halså kommune. Verknader på biologisk mangfald. <i>Miljøfaglig Utredning rapport 2007</i> : 14.)

Generelt: Skildringa er skriven av Finn Oldervik basert på eige besøk 12.10.2006 (Oldervik, F. 2007. Nedre Engdalselva kraftverk, Halså kommune. Verknader på biologisk mangfald. *Miljøfaglig Utredning rapport 2007*: 14.). Lokaliteten er avgrensa av eit grensegjerde mot ein beiteskog samt Engdalselva i nord og ein skogsbilveg og dyrkamark i sør. Det har neppe vore hogd her i særleg grad dei seinare åra, og det er ein god del daud ved på lokaliteten, noko som kan tyda på ein viss grad av kontinuitet.

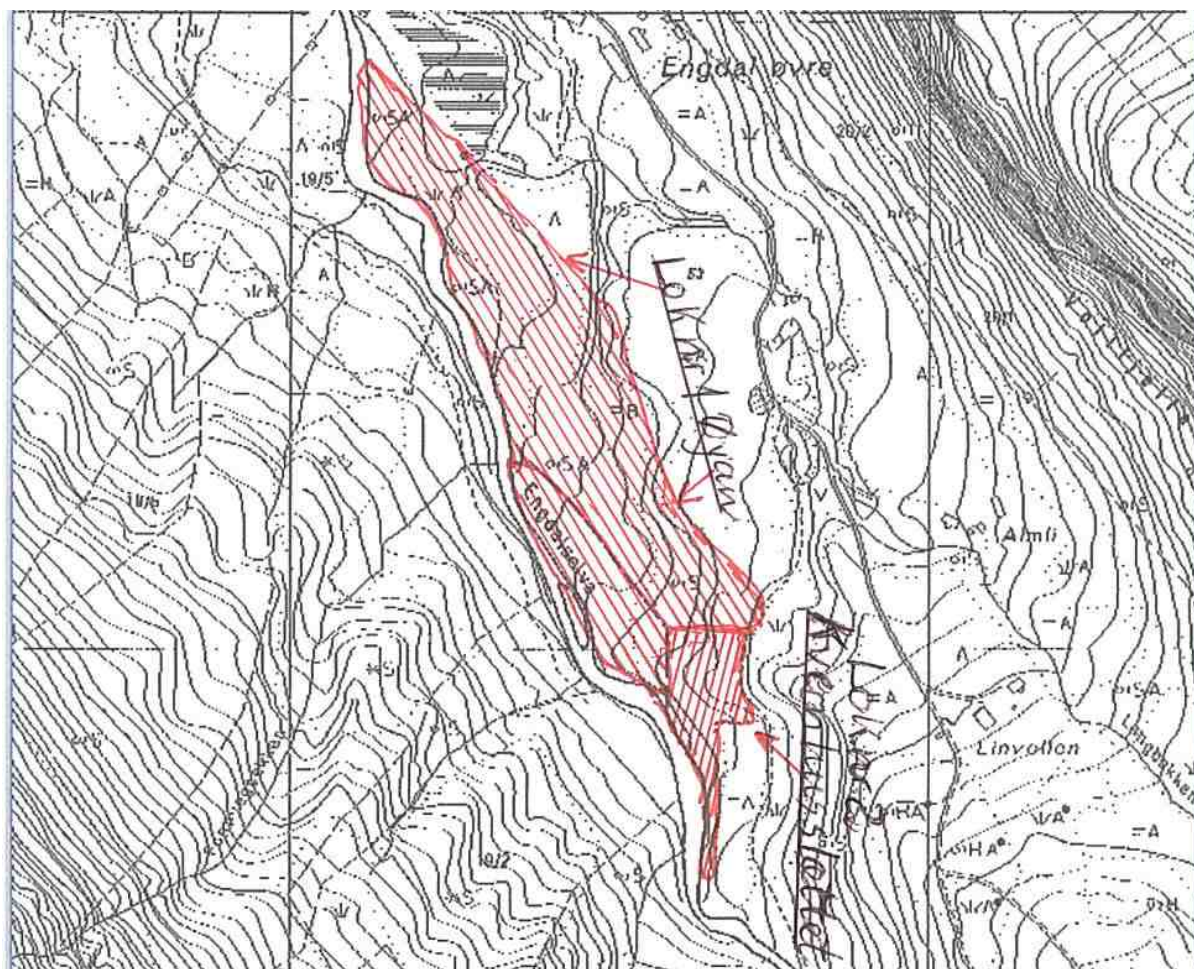
Vegetasjon: Vegetasjonen på lokaliteten er typisk for naturtypen, med gråor som det dominerande treslaget og med ein god del høgstauder i feltsjiktet. Med andre ord er dette ein typisk gråor-heggeskog av høgstaude-strutseveng-utforming (C3a).

Kulturpåverknad: På sjølve lokaliteten er det få spor etter kulturpåverknad å sjå i dag, men det må nok likevel ha vore utført vedhogst her i ei ikkje alt for fjern fortid. At vegetasjonen framleis er svært tett vitnar om det.

Artsfunn: Som nemnd er gråor det dominerande treslaget, men det er også litt innslag av andre lauvtreartar som selje, bjørk og rogn. Av høgstaudeartar kan nemnast strutsevang, turt, mjødurt, kratthumleblom m.m. På treleggane ved elva er ryemose svært vanleg. Lungeneversamfunnet er ikkje særleg godt utvikla på lokaliteten, men det vart så vidt registrert litt lungenever og skrubbenever, samt litt stiftfyllav, glattvreng og bikkjenever. Av vedboande poresopp vart dei svært vanlege artane silkekjuke og beltekjuke påvist. I tillegg dei to barksoppene *Sistotrema brinchmanni* og *Hyphoderma praetermissum*. Alle fire er vanlege og vidt utbreidde.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten og artsutvalet, særleg av lav tydar ikkje på langvarig kontinuitet her. Sjølv om det er ein god del daudved, så vart det heller ikkje påvist interessante artar av vedboande sopp på lokaliteten. Den kan difor ikkje verdisetjast høgre enn som lokalt viktig - C.

Framlegg til skjøtsel og omsyn: Nokon særskild skjøtsel treng ikkje denne lokaliteten, men bør få vera mest muleg i fred for alle former for inngrep.

Figur 8. Lokalitet 15 (1) og 16 (2). Halså: Engdal, lok. nr. 1, Øyan og lok. nr. 2, Kverhusslættet. Lokalitetane er skild med eit grensegjerde.

17 Haram: Skjeltne (lok. 11) (kystmyr)

UTM (EUREF 89):	LQ 6077 4288
Høgde over havet:	20 m
Hovudnaturtype:	Myr
Naturtype:	Kystmyr

Utforming:	Jordvannsmyr (A0803)
Prioritet:	B (viktig)
Mulege truslar:	Fysiske inngrep
Undersøkt/kjelder:	31.05.2005, GGa (Holtan, D. & Gaarder, G. 2006. 420 kV-ledning Haram - Ørskog. Konsekvenser på tema flora og fauna, verneområder og inngrepsfrie naturområder. <i>Miljøfaglig Utredning, rapport 2006:8</i> . 29 s. + vedlegg.)

Generelt: Skildringa er basert på besøk av Geir Gaarder 31.05.2005, og i hovudsak kopiert frå Holtan, D. & Gaarder, G. 2006. 420 kV-ledning Haram - Ørskog. Konsekvenser på tema flora og fauna, verneområder og inngrepsfrie naturområder. *Miljøfaglig Utredning, rapport 2006:8*. 29 s. + vedlegg. Lokaliteten er ei lita, men ganske intakt fattig myr med liten bekk og kystlynghei, men med førekomst av ein raudlista planteart (irsk myrklegg, NT - nær truga). Eit lite parti med myr og fukthei langs ein bekk aust for Skjeltne.

Vegetasjon: Det er snakk om ei svakt hallande fuktig kystlynghei med ein del myr. Sentralt er ein liten bekk som renn gjennom lokaliteten. Vegetasjonen er mest fattig til intermediær.

Kulturpåverknad: Det går ein enkel landbruksveg/ferdselsveg gjennom nordvestkant av lokaliteten. Området ber i tillegg preg av tidlegare bruk som beiteland, men dette har lite omfang no.

Artsfunn: Irsk myrklegg (NT på raudlista) veks sparsamt i lokaliteten, både langs bekken og i andre fuktsig. I tillegg er det innslag av nokre intermediære myrplantar som særbustorr, kornstorr, blåtopp og kysttjønnaks.

Verdisetting: Lokaliteten er ei mindre kystmyr med ein raudlisteart i lågare kategori, og får verdi B.

Skjøtsel og omsyn: Det er ønskeleg med minst muleg fysiske inngrep. Tradisjonelt, ekstensivt beite med husdyr hadde vore ein klar fordel.

18 Haram: Alvestad (lok. 14) (kystmyr)

UTM (EUREF 89):	LQ 658, 440 (ED)
Høgd over havet:	40-60 m
Hovudnaturtype:	Myr
Naturtype:	Kystmyr
Utforming:	Jordvannsmyr (A0803)
Prioritet:	B (viktig)
Mulege truslar:	Fysiske inngrep
Undersøkt/kjelder:	31.05.2005, Geir Gaarder (Holtan, D. & Gaarder, G. 2006. 420 kV-ledning Haram - Ørskog. Konsekvenser på tema flora og fauna, verneområder og inngrepsfrie naturområder. <i>Miljøfaglig Utredning, rapport 2006:8</i> . 29 s. + vedlegg.)

Generelt: Skildringa er basert på besøk av Geir Gaarder 31.05.2005, og i hovudsak kopiert frå Holtan, D. & Gaarder, G. 2006. 420 kV-ledning Haram - Ørskog. Konsekvenser på tema flora og fauna, verneområder og inngrepsfrie naturområder. *Miljøfaglig Utredning, rapport 2006:8*. 29 s. + vedlegg. Lita, men ganske intakt fattig myr, men med forekomst av ein raudlista planteart (irsk myrklegg, NT - nær truga). Eit lite parti med myr rett på austsida av Alvestadelva. Det vert avgrensa av dyrka mark i nord og fastmark mot andre kantar.

Vegetasjon: Det er snakk om ei grunnlendt bakkemyr med fattig til svakt intermediær vegetasjon. Det er litt tuvestruktur, men ikkje markert.

Kulturpåverknad: Ein gammal ferdelsveg som ikkje lenger er i bruk går over myra. I tillegg krysser ei kraftline over. Området har sikkert vore beita før, men ikkje no lenger.

Artsfunn: Irsk myrklegg (NT på rødlista) veks sparsamt i lokaliteten, særleg langs og på oversida av den gamle vegen. Elles vart ingen spesielle artar påvist.

Verdisetting: Lokaliteten er ei mindre kystmyr med ein raudlisteart i lågare kategori, og får verdi B.

Skjøtsel og omsyn: Det er ønskeleg med minst muleg fysiske inngrep. Tradisjonelt, ekstensivt beite med husdyr kan vere litt positivt.

Figur 9. Lokalitet 17 (11 på figur) og 18 (14 på figur). Haram: Skjeltne (11) og Alvestad (14).

19 Haram: Synnaland: sør for Arhaugen (slåttemark)

UTM (EUREF 89):	LQ 6867 4510
Høgd over havet:	1-2
Hovudnaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Slåttemark
Utforming:	Vekselfuktig, baserik eng (D0111)
Prioritet:	A (svært viktig)
Mulege truslar:	Opphøyr av beiting, attgroing, fysiske inngrep
Undersøkt/kjelder:	04.06.2007 og 26.06.2007, Helga Færøy, Frida Sønderland, John Bjarne Jordal m.fl.

Generelt: Skildringa er skriven av John Bjarne Jordal 28.06.2007 basert på eige besøk saman med Helga Færøy 04.06.2007 og Frida Sønderland, Helga Færøy m.fl. 26.06.2007.

Lokaliteten ligg nordaust for det nye bustadfeltet på Synnaland, ned mot stranda sør for Arhaugen.

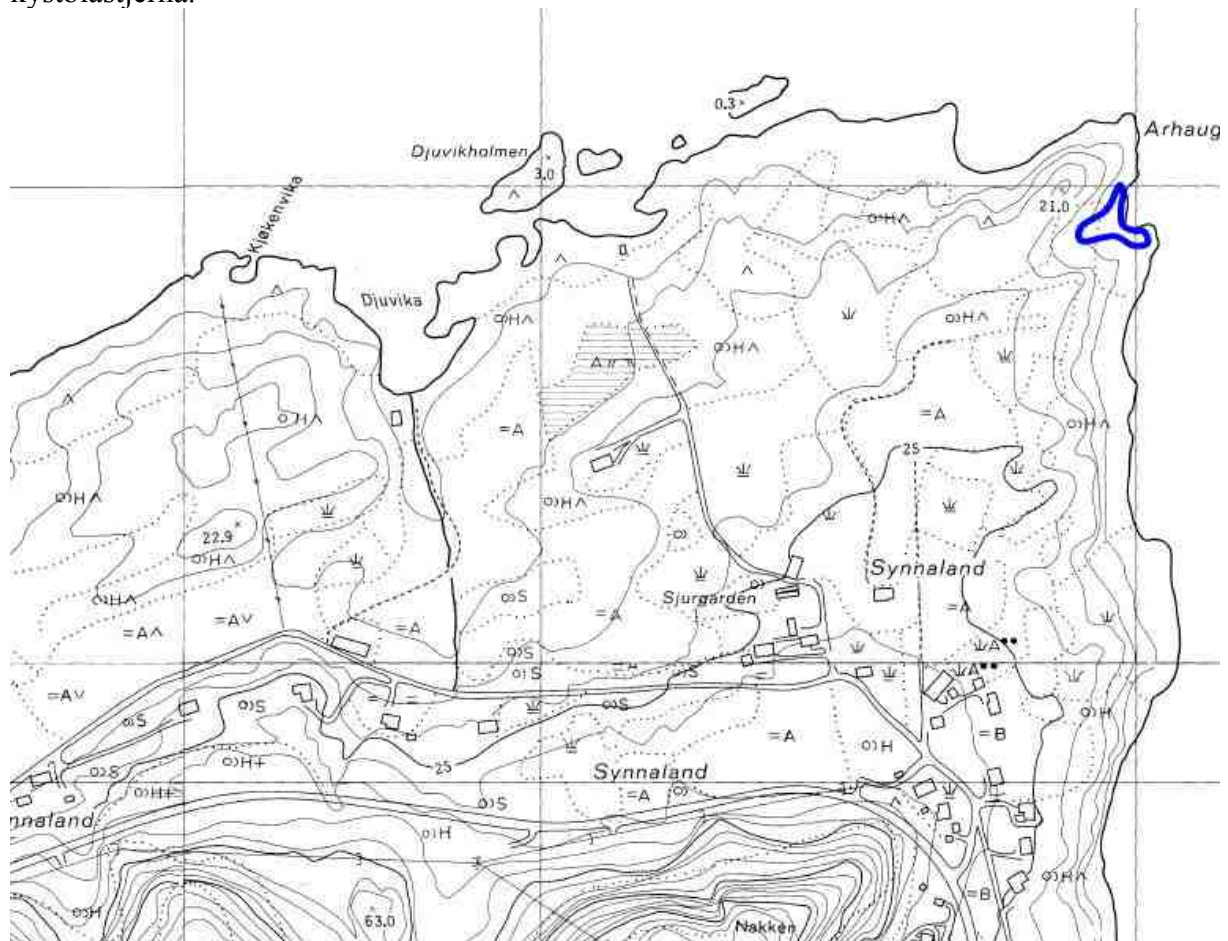
Vegetasjon: Vegetasjonen er i hovudsak vekselfuktig baserik eng (G11), som er ein truga vegetasjonstype. I omgjevnadene går den over i røsslyngvegetasjon, låge bjørkekratt stressa av nordavinden frå havet rett utanfor, og attgroande beitemarker (dels G13 frisk, næringsrik "natureng").

Kulturpåverknad: Området har vore slått for lang tid sidan, men har i seinare tid vore beita inntil utbygginga av bustadfelt tok til (kjelde: Frida Sønderland). No er heile området i attgroing.

Artsfunn: Mest interessant var funn av rundt 80-100 ind. av kystblåstjerne (VU). Av andre noterte artar kan nemnast blåstorr, enghumleblom, fjelltistel, hanekam, harerug, jordnøtt, kornstorr, kusymre, kvitblattistel, loppestorr, nyresoleie, rosenrot, smalkjempe, småengkall, stortviblad, strandkjempe, sumphaukeskjegg, svartknoppurt, svarttopp og tiriltunge.

Verdisetting: Området vert verdsett til A (svært viktig) på grunn av at det er ei velutvikla gammel tidlegare slåtteeng og beitemark som er i attgroing, men med eit stort artsmangfald, og ein av dei største bestandane av kystblåstjerne på Norvestlandet.

Skjøtsel og omsyn: Det er ønskeleg med slått av denne vesle men artsrike slåtteenga. Det har vore kontakt med Synnaland Vel som i utgangspunktet stilte seg positive til å slå i samarbeid med kommunen. Ein bør unngå fysiske inngrep. Særleg bør ein planlagt sti (friluftstiltak) leggjast utanom lokaliteten. Ein bør vurdere å setta opp ei informasjonstavle om kystblåstjerna.

Figur 10. Lokalitet 19. Haram: Synnaland: sør for Arhaugen.

20 Herøy: Fosnavåg (nordvendte kystberg)

UTM (EUREF 89):	LQ 259-261, 162-163
Høyde over havet:	50-100 m
Hovednaturtype:	Rasmark, berg og kantkratt

Naturtype:	Nordvendte kystberg og blokkmark
Utforming:	Sørleg, oseanisk utforming (B0402)
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	Fysiske inngrep
Undersøkt/kilder:	26.11.2005, Geir Gaarder, Karl Johan Grimstad, John Bjarne Jordal

Generelt: Skildringa er skriven av John Bjarne Jordal 28.06.2007 basert på eige besøk saman med Geir Gaarder og Karl Johan Grimstad 26.11.2005. Lokaliteten ligg på sørsida av Fosnavågen, i ei bratt, nordvendt skråning på nordsida av Tverrfjellet. Lokaliteten tilhøyrer naturtypen nordvendte kystberg og blokkmark - sørleg, oseanisk utforming (B0402).

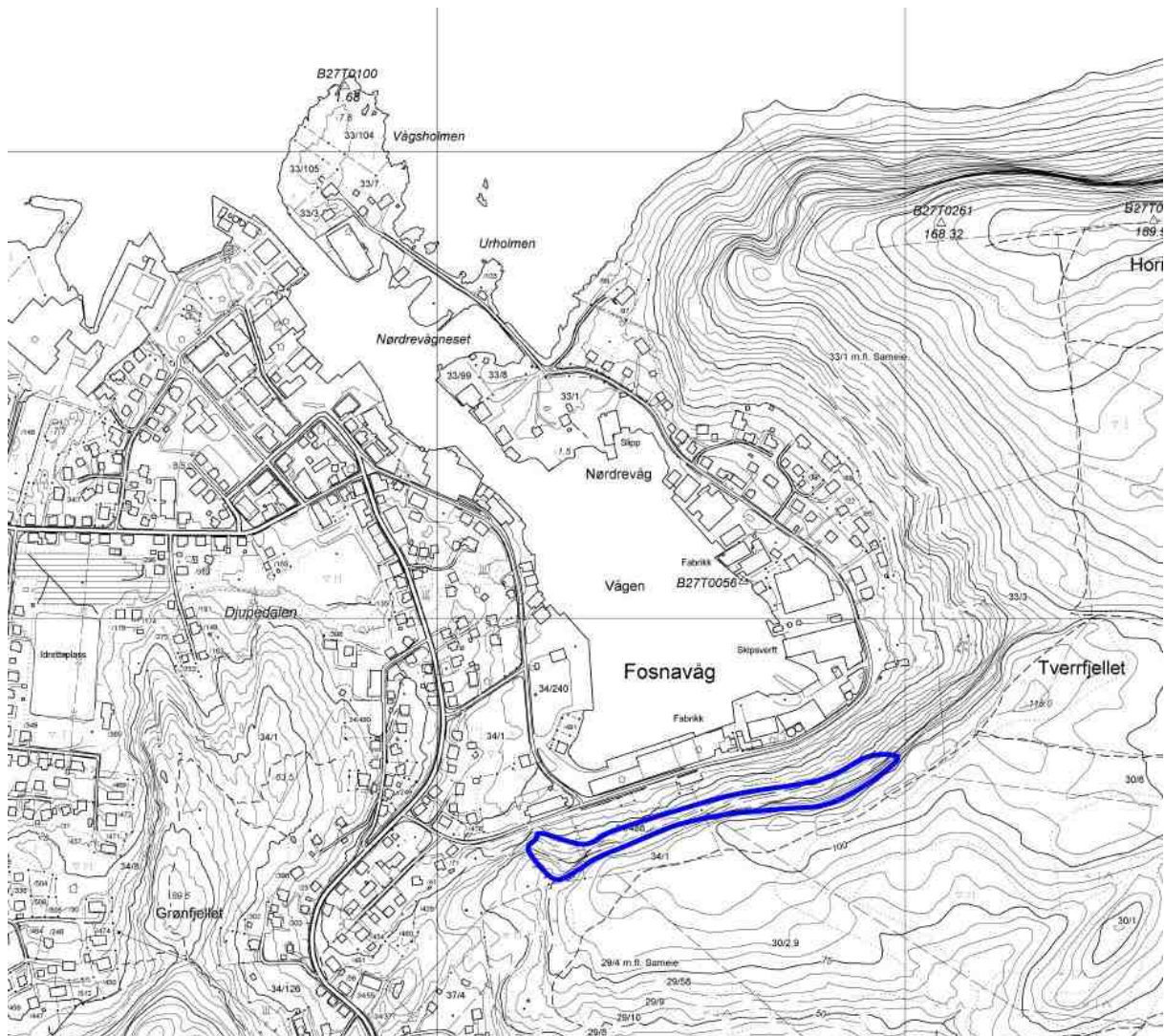
Vegetasjon: Vegetasjonen under berghamrane er open og gras- og urterik med m.a. storfrytle. I bergerota finst fleire stader vegetasjon knytt til bergsprekk og bergvegg (F2), hinnebregneutforming med ulike oseaniske moseartar.

Kulturpåverknad: Lokaliteten ligg like ved Fosnavåg sentrum og ved hamn og industriområde i Fosnavåg. Det kan sjå ut som lokaliteten er noko påverka av luftforureining.

Artsfunn: Av planter vart det funne m.a. hinnebregne (LQ 2597 1625), kystmaigull (LQ 2612 1634), raudsildre, vivendel og svartburkne. Elles vart det funne ulike oseaniske moseartar som gullhårmose, dronningmose, kystband og heimose.

Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ein middels velutvikla lokalitet med nordvende kystberg med nokre interessante artar.

Skjøtsel og omsyn: Ein bør unngå fysiske inngrep og skogplanting i lokaliteten.

Figur 11. Lokalitet 20. Herøy: Fosnavåg.

21 Herøy: Torvik: Storevika (nordvendte kystberg)

UTM (EUREF 89):	LQ 305-306, 152
Høyde over havet:	10-100
Hovednaturtype:	Rasmark, berg og kantkratt
Naturtype:	Nordvendte kystberg og blokkmark
Utforming:	Sørleg, oseanisk utforming (B0402)
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	Fysiske inngrep
Undersøkt/kilder:	26.11.2005, Geir Gaarder, Karl Johan Grimstad, John Bjarne Jordal

Generelt: Skildringa er skriven av John Bjarne Jordal 28.06.2007 basert på eige besøk saman med Geir Gaarder og Karl Johan Grimstad 26.11.2005. Lokaliteten ligg ved Torvika søraust på Leinøya, i ei bratt, nordvendt skråning på nordsida av Frøystadtua og Storevikfjellet. Lokaliteten tilhøyrer naturtypen nordvendte kystberg og blokkmark, sørleg, oseanisk utforming (B0402).

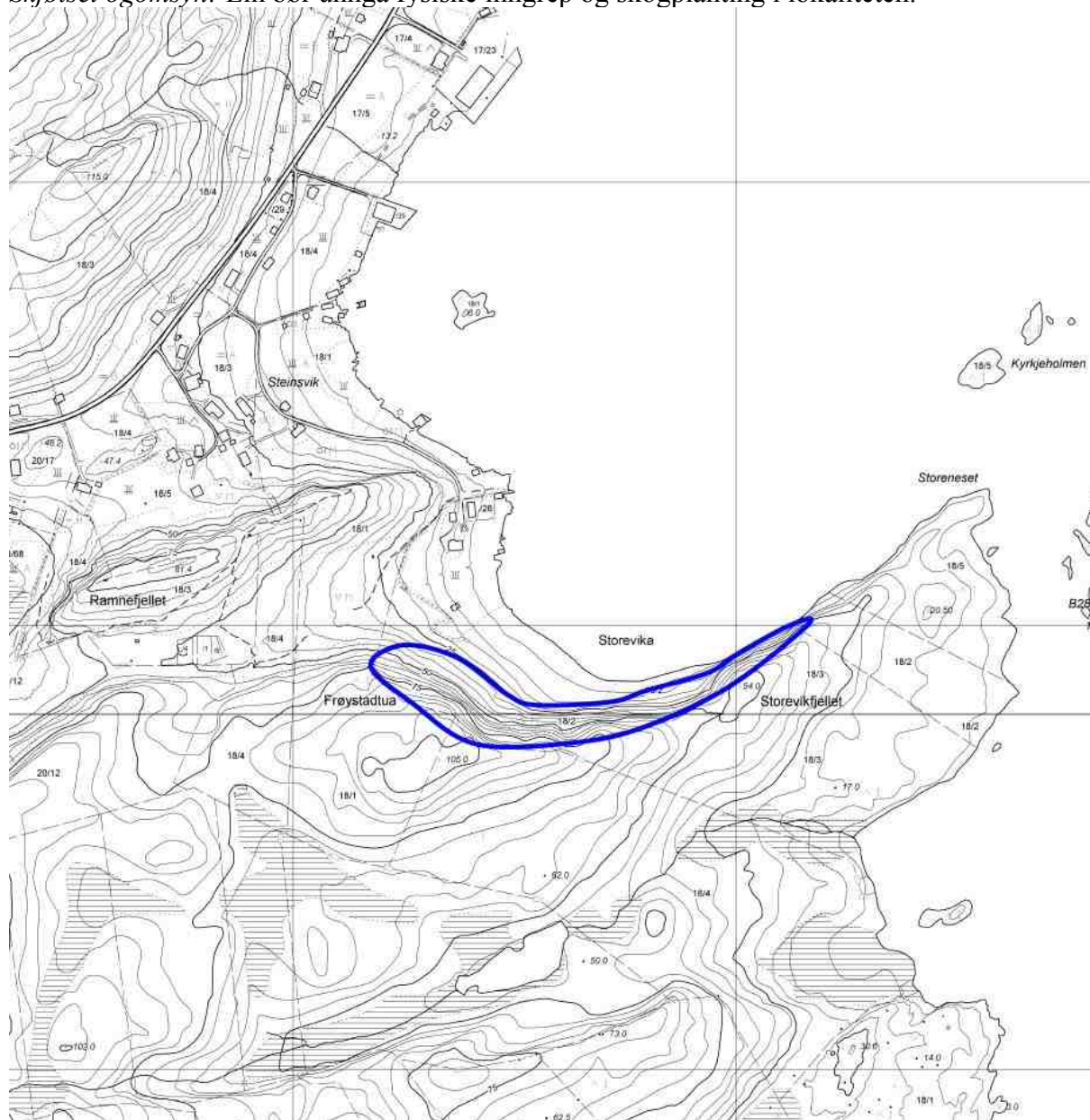
Vegetasjon: Vegetasjonen under berghamrane er open kystlynghei med spreidde busker. I bergerota finst fleire stader vegetasjon knytt til bergsprekk og bergvegg (F2), hinnebregneutforming med ulike oseaniske moseartar.

Kulturpåverknad: Noko av lyngheia har brent for eit par år sidan. Det har truleg vore beita tidlegare.

Artsfunn: Av planter vart det funne m.a. hinnebregne (LQ 3059 1526), kystmaigull (LQ 3058 1528) og knollerteknapp. Elles vart det funne diverse fuktkrevande mosar og lav: gullhårmose, vengjemose, dronningmose, grannkrekmose og lungenever.

Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ein middels velutvikla lokalitet med nordvende kystberg med nokre interessante artar.

Skjøtsel og omsyn: Ein bør unngå fysiske inngrep og skogplanting i lokaliteten.

Mulige trusler: Fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: 26.11.2005, Geir Gaarder, Karl Johan Grimstad, Stein Erik Busengdal, Dag Holtan, John Bjarne Jordal, 29.01.2006, Karl Johan Grimstad

Generelt: Skildringa er skriven av John Bjarne Jordal 28.06.2007 basert på eige besøk saman med Geir Gaarder, Stein Erik Busengdal, Dag Holtan og Karl Johan Grimstad 26.11.2005, og dessutan besøk 29.01.2006 av Karl Johan Grimstad (pers. medd.). Lokaliteten ligg vestover mot Hidsneset vest for Tarberg på nordvestsida av Gurskøya, i ei bratt, nord- og nordvestvendt skråning. Lokaliteten tilhøyrrer naturtypen nordvendte kystberg og blokkmark, lavrik utforming (B0401). I vest går lokaliteten heilt ned mot vegen pga. gullprikkklavførekomstane her.

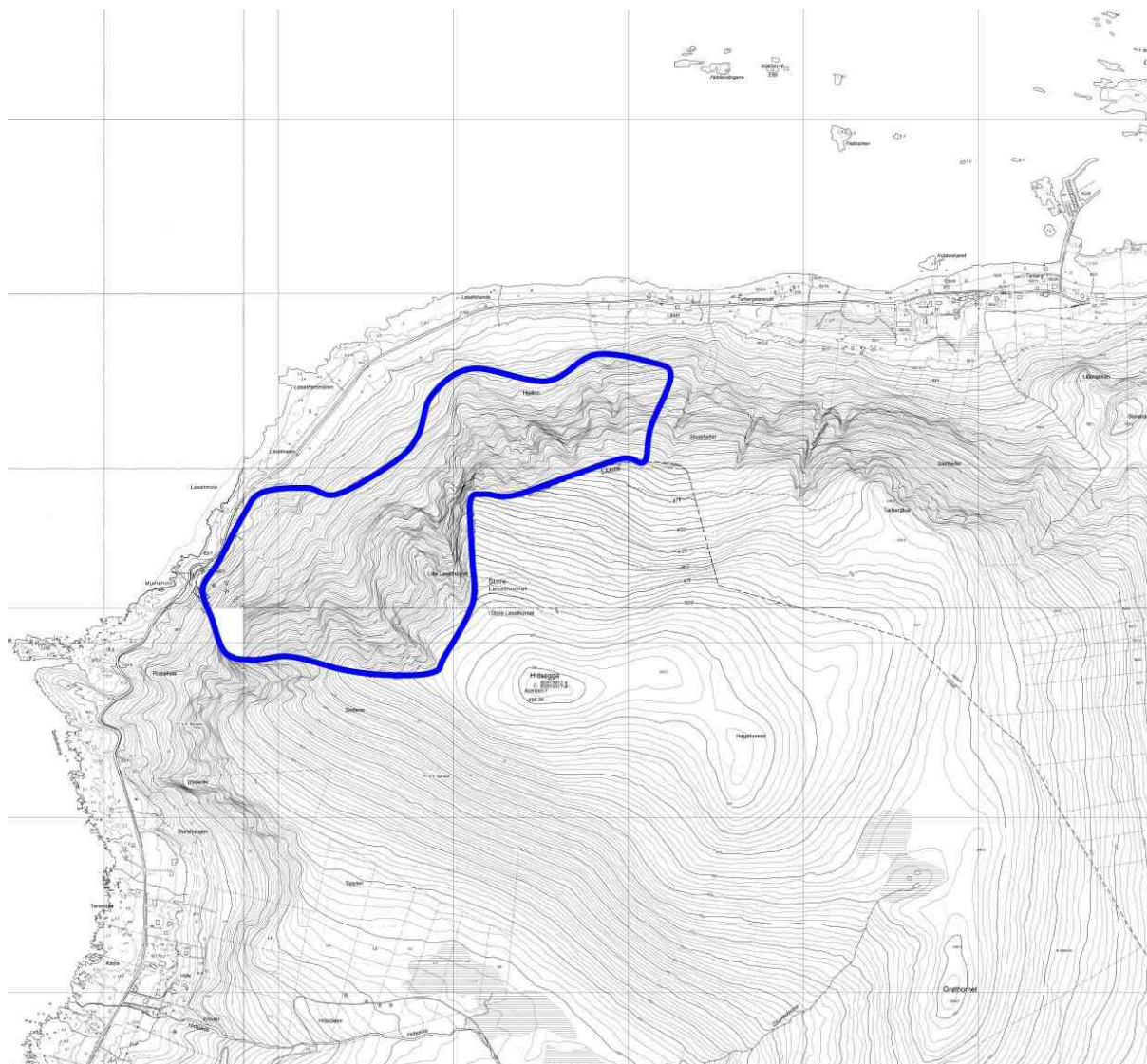
Vegetasjon: Bakkane har store storfrytlebakkar som er i noko attgroing, elles finst røsslynghei og vegetasjon knytt til bergsprekk og bergvegg (F2), hinnebregneutforming med ulike oseaniske moseartar.

Kulturpåverknad: Området er eit gammalt beitelandskap, elles verkar det lite påverka.

Artsfunn: Særleg interessant og viktig er mange funn av gullprikkklav (VU) i vestre del av lokaliteten. Til saman er det funne minst 7 førekomstar, og dette er dermed den viktigaste bestanden i Herøy kommune, og ein av dei viktigaste i Møre og Romsdal. Av lav elles vart det funne skrubbenever, grynvreng, lungenever, kystvreng, kystårenever, kystgrønnever, kort trollskjegg (NT), gubbeskjegg (NT), rund porelav og klipperagg. Av planter vart det funne hinnebregne (to dellokalitetar), kystmaigull (m.a. LQ 2164 1091, LQ 2187 1084), fagerperikum, gulsildre, enghumleblom, kusymre, skogkarse, fjellarve, raudsildre, svarttopp, fjellsmelle og bergfrue. Av mosar vart det notert gullhårrose, vengjemose, heimose, kysttornemose m.fl.

Verdisetting: Området vert verdisett til A (svært viktig) på grunn av at det er ein stor og velutvikla lokalitet med nordvendte kystberg med gode bestandar av den sjeldne gullprikkklaven, og elles eit godt utval av interessante artar elles.

Skjøtsel og omsyn: Ein bør unngå fysiske inngrep og skogplantning i lokaliteten.

Figur 13. Lokalitet 22. Herøy: Gurskøya: Hidsnes, avstemt mot andre lokaliteter som alt ligg i Naturbase.

23 Nettet: Høvikelva: Øvre Kvernberget (skogsbeite)

UTM EUREF89 3	MQ 4873 6098
Høgde over havet:	80 - 90 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Skogsbeite
Utforming:	-
Verdi:	Viktig B
Mulige trusler	Opphøyr av beite, treslagskifte
Feltsjekk:	02.08.2005 av FGO (Oldervik, F. 2005. Småkraftverk i Heina. Verknader på biologisk mangfald. <i>Miljøfaglig Utredning rapport</i> 2005:33)

Generelt: Skildringa er skriven av Finn Oldervik basert på eige besøk 02.08.2005 (Oldervik, F. 2004. Småkraftverk i Heina. Verknader på biologisk mangfald. *Miljøfaglig Utredning rapport* 2004:33). Lokaliteten ligg mellom dyrkamarka på Øvre Kvernberget og Heina. Landskapet her er ganske flatt og det er delvis tresett. Områda nærast dyrkamarka er ganske opne, og her vert det bruka kunstgjødsel.

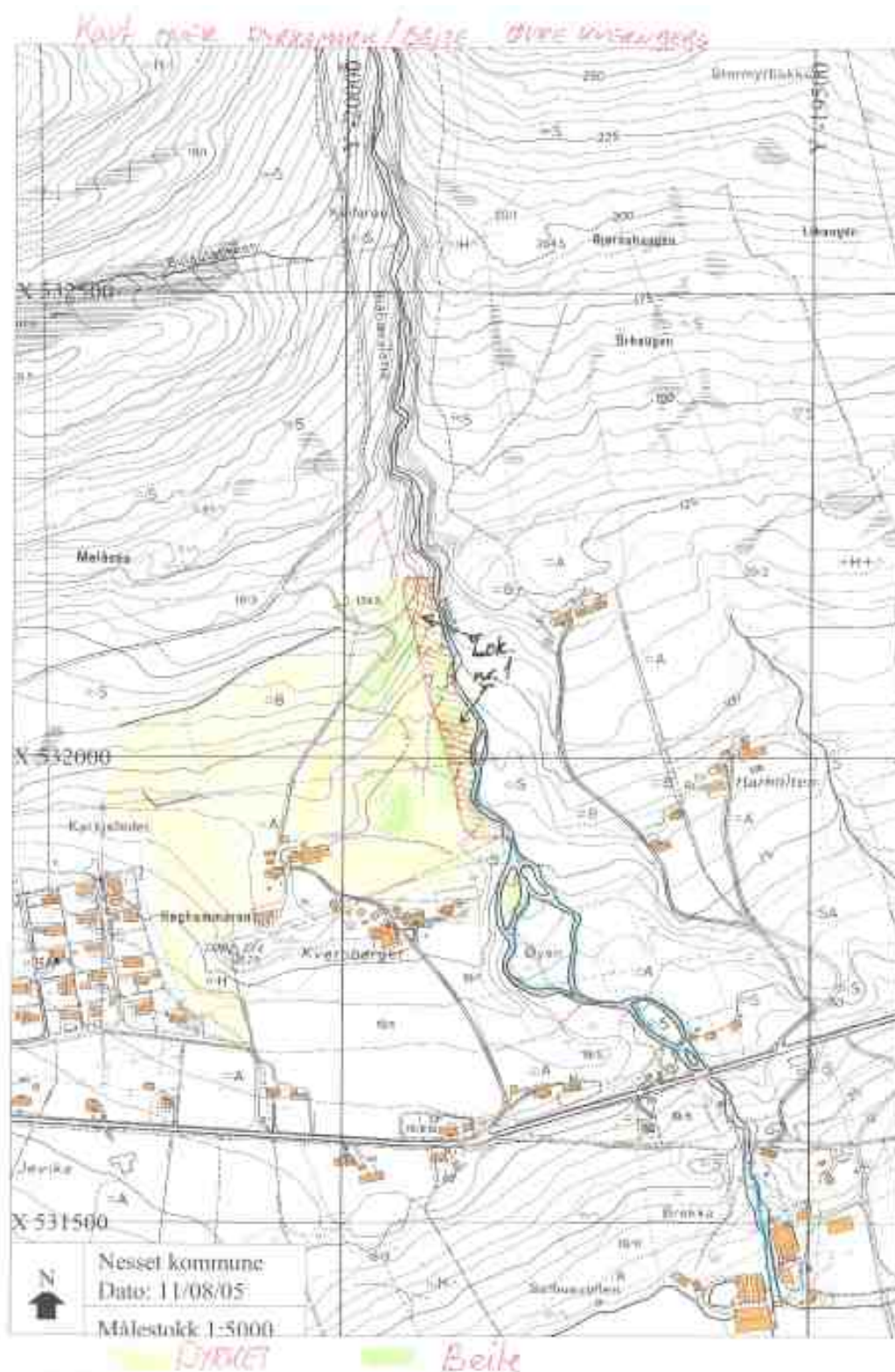
Vegetasjon: Trevegetasjonen består for det meste av artar som bjørk, gråor, rogn og noko hassel. Der det ikkje er gjødsla er feltsjiktet prega av naturengplantar.

Kulturpåverknad: Langs elva finn ein ymse spor etter tidlegare kulturpåverknad, slik som mølledrift o.l. Ei bru går også over elva øvst i lokaliteten. I samband med eit lokalt vassverk er det bygd ei mindre demning i elva og ein brunn ved sida av. Elles verkar det som om det er god kontinuitet i slått/beitepåverknaden her.

Artsfunn: Følgjande karplantar vart notert på lokaliteten lækjeveronika, tviskjeggveronika, blåknapp, tepperot, liljekonvall, blåbær, tyttebær, storfrytle, gulaks, villjordbær, bringebær, blåklokke, marimjelle, skogfiol, engkvein, hengjeaks, hårsvæve og knegras. Grunna det tørre veret var det lite sopp å finna. Berre ei sildekremle (*Russula* sp.) vart funne frå denne artsgruppa.

Verdivurdering: Sjølv om det ikkje vart funne raudlisteartar ved inventeringa, så reknar ein likevel at potensialet for funn av raudlista beitemarkssopp er ganske stort i dei ugjødsla delane av lokaliteten. Denne vurderinga er gjort ut frå artsinventaret av naturengplantar. Verdien vert difor sett til viktig-B.

Framlegg til skjøtsel og omsyn: I og med at dette delvis er eit skogsbeite, så er det ikkje noko mål at lokaliteten skal ryddast for trevegetasjon. Ein skal likevel vera på vakt slik at krattskog ikkje tek overhand i dei biologisk mest interessante områda. Viktigast er det at beitinga held fram slik som før og at ein i størst muleg grad unngår å gjødsla. Særleg er bruk av kunstgjødsel skadeleg for det biologiske mangfaldet på lokaliteten. Også større tekniske inngrep i området nærast elva bør unngåast.

Figur 14. Lokalitet 23. Nesset: Høvikelva: Øvre Kvernberg.

24 Nesset: sør for Prestbukta (svartorstrandskog)

UTM (EUREF 89):	MQ 4989-4991 5832-5841
Høyde over havet:	1-2 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Rik sumpskog
Utforming:	Svartor-strandskog (F0602)

Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	Fysiske inngrep
Undersøkt/kilder:	23.07.2006, John Bjarne Jordal

Generelt: Skildringa er skriven 28.06.2007 av John Bjarne Jordal basert på eige besøk 23.07.2006. Sør for Prestneset ved Eidsvåg ligg ein liten svartorstrandskog (naturtype rik sumpskog, utforming F0602 svartor-strandskog). Stranda er steinet.

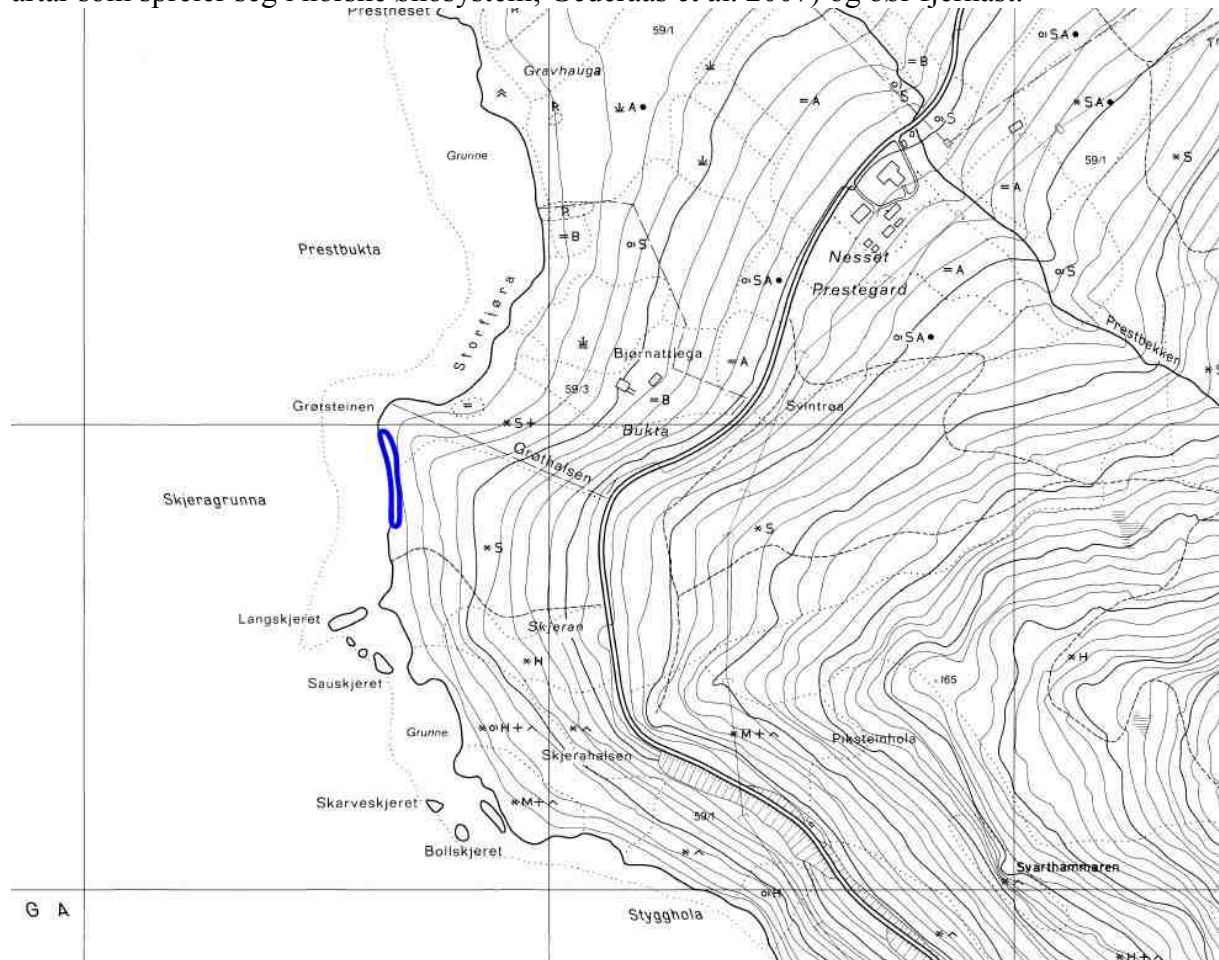
Vegetasjon: Viktigast er strandskogen med svartor (E6), og innslag av andre treslag som hassel, hegg, rogn og platanlønn. Elles finst tangvoll-samfunn (V2) i kanten av og dels inne i svartorskogen.

Kulturpåverknad: Tidlegare har her truleg vore utført hogst, men kulturpåverknaden i dag er først og fremst prega av ilanddrive søppel.

Artsfunn: Det vart notert bleikstorr, bringebær, fuglevikke, gåsemure, hestehavre, hundekveke, kjøtnype, klengjemaure, krattlodnegras, krushøymole, kveke, markjordbær, mjødukt, raudsvingel, skjoldberar, skogburkne, skogfiol, sløkje, strandrug, strandrøyr, sølvbunke, tepperot, vendelrot, åkerdylle og åkersvinerot.

Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ein relativt liten og middels velutvikla svartorstrandskog.

Skjøtsel og hensyn: Ein bør unngå fysiske inngrep. Den smale bredden med strandskog bør ikkje utsettast for hogst. Platanlønn er ein innført art som står på den nye svartelista (framande artar som spreier seg i norske økosystem; Gederaas et al. 2007) og bør fjernast.

Figur 15. Lokalitet 24. Nesset: sør for Prestbukta.

25 Nettet: Eresfjord: Ugldalen (bekkekløft)

UTM (EUREF 89):	MQ 5362-5263 4819-4844
Høyde over havet:	90-300
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Bekkekløft og bergvegg
Utforming:	Bekkekløft (F0901)
Prioritet:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	Fysiske inngrep, hogst, vassdragsregulering
Undersøkt/kilder:	22.06.2005, John Bjarne Jordal, 27.07.2005, Kristian Hassel & John Bjarne Jordal (Hassel, K., Jordal, J.B. & Gaarder, G. 2006: <i>Scapania apiculata</i> , <i>S. carinthiaca</i> og <i>S. glaucocephala</i> , tre sjeldne levermoser på død ved i bekkekløfter og småvassdrag. <i>Blyttia</i> 64:143-154.)

Generelt: Lokalitetsskildringa er skriven 28.06.2007 av John Bjarne Jordal basert på eige besøk 22.06.2005, og dessutan 27.07.2005 saman med dr. scient. Kristian Hassel frå Vitenskapsmuseet i Trondheim. Ugldalen er ei austvendt, fuktig bekkekløft i Eresfjorden som vert kryssa eit par gonger av vegen mellom Eresfjorden og Vistdalen. Dalføret er utgrave av bekken Ugly som renn frå Solhjellvatnet og ned i Eira.

Vegetasjon: Langs bekken dominerer gråorskog med høgstauder og bregner (C3a). Elles i kløfta førekjem spreidd alm, og elles andre lauvtre som hegg, selje, bjørk og rogn.

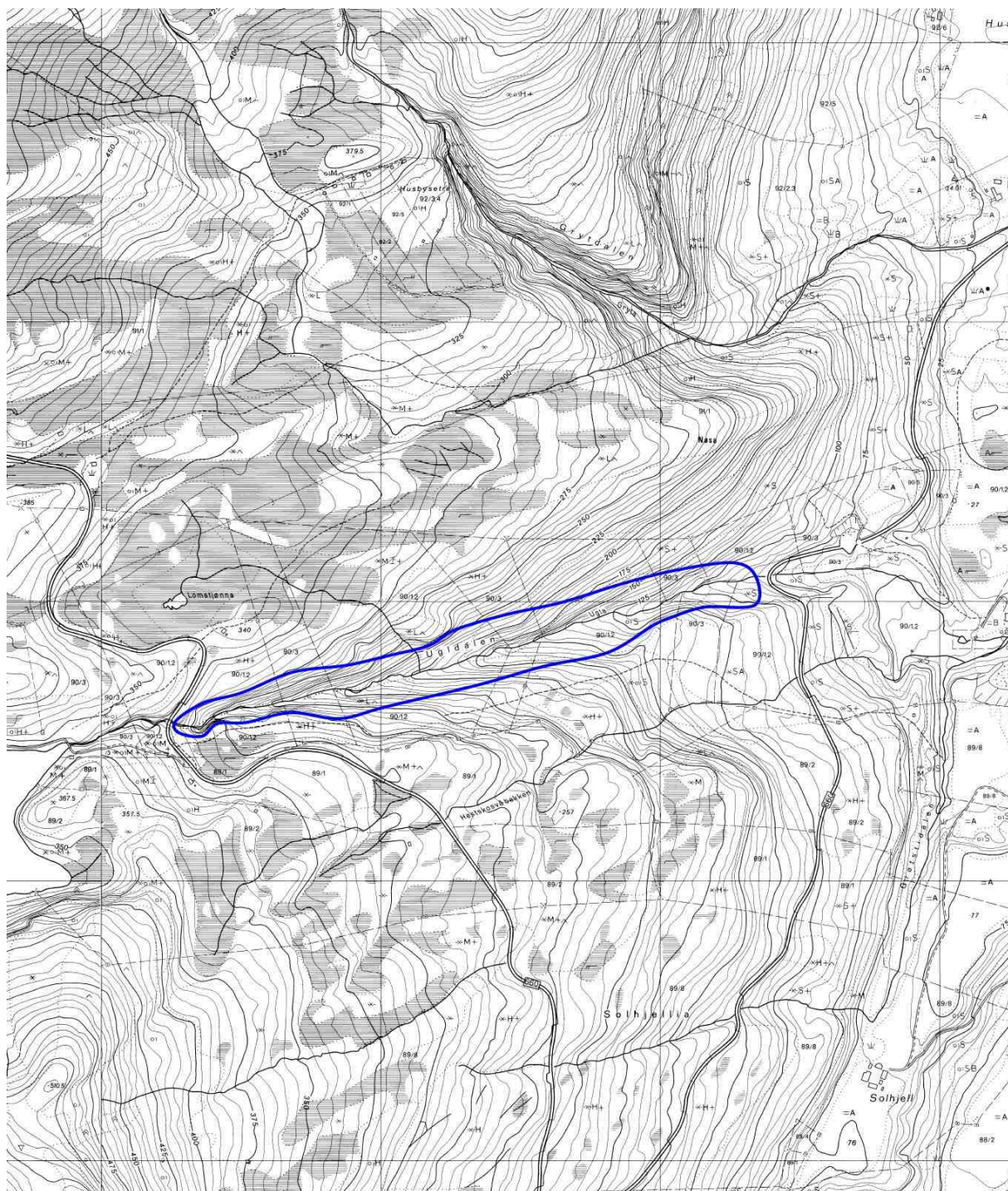
Kulturpåverknad: Det er planta noko gran i bekkekløfta. Det var ved undersøkingstidspunktet hogge i deler av bekkekløfta, noko som kan påverka bestandane av kravfulle artar. Riksveg 660 kryssar bekken to gonger.

Artsfunn: Viktigast er gode bestandar av fakkeltvibladmose *Scapania apiculata* (VU- sårbar på raudlista), ein sjeldan og truga røtevedmose som oftast førekjem på læger som ligg i, langs eller inntil elver og bekkar i eit stabilt fuktig lokalklima. Posisjonar for denne var MQ 5351-5358, 4838-4845. Andre interessante moseartar i området var røteflik *Lophozia ascendens* og røteflak *Calypogeia suecica*. Begge desse sto tidlegare på raudlista. Alle desse mosane vaks på gråorlæger som låg langs bekken. Funna er publisert av Hassel et al. (2006) i *Blyttia*.

Andre fuktkrevande mosar var småstyle, heimose, sagtvibladmose, fingersaftmose, ryemose og glansperlemose. Av lav vart det notert skrubbenever, kystfiltlav og vanleg blåfiltlav. Av planter kan nemnast bekkedarse, geittelg, hundekveke, junkerbregne, krattlodnegras, krattmjølke, kvitsoleie, lundrapp, markjordbær, storklokke, strutsveg, sumphaukeskjegg, sølvvier, trollurt, turt og tyrihjel. Det vart og observert fossefall langs bekken.

Verdisetting: Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av at det er ei velutvikla bekkekløft med gode bestandar av ein svært kravfull og sjeldan røtevedmose, og dessutan fleire andre interessante artar.

Skjøtsel og omsyn: Ein bør unngå fysiske inngrep og hogst i sjølve bekkekløfta, jf. Levande skog-standard. Det bør settast av ein god buffersone på begge sider av bekken. Vassdraget bør ikkje byggjast ut, sidan høg luftfuktigheit og flaumar (som legg att gråorlæger langs bekken) truleg er avgjerande for å oppretthalda bestandane av dei sjeldne moseartane.

Figur 16. Lokalitet 25. Nesset: Ugldalen.

26 Nesset: Ytter Trollbotnen (rik fjellvegetasjon)

UTM (EUREF 89):	MQ 5998-6008 5680-5696
Høgde over havet:	916-930
Hovudnaturtype:	Fjell
Naturtype:	Kalkrike område i fjellet
Utforming:	Rabbe (C0101)
Prioritet:	B (viktig)
Mulege truslar:	Ingen kjende
Undersøkt/kjelder:	01.10.2005, John Bjarne Jordal

Generelt: Lokaltetsskildringa er skriven 28.06.2007 av John Bjarne Jordal basert på eige besøk 01.10.2005. Lokalteten ligg i Ytre Trollbotnen på sørvestsida av Skarfjellet/Blåfjellet, i Nesset kommune, men nær grensa til Sunndal, og er eit mindre område med kalkkrevande fjellflora.

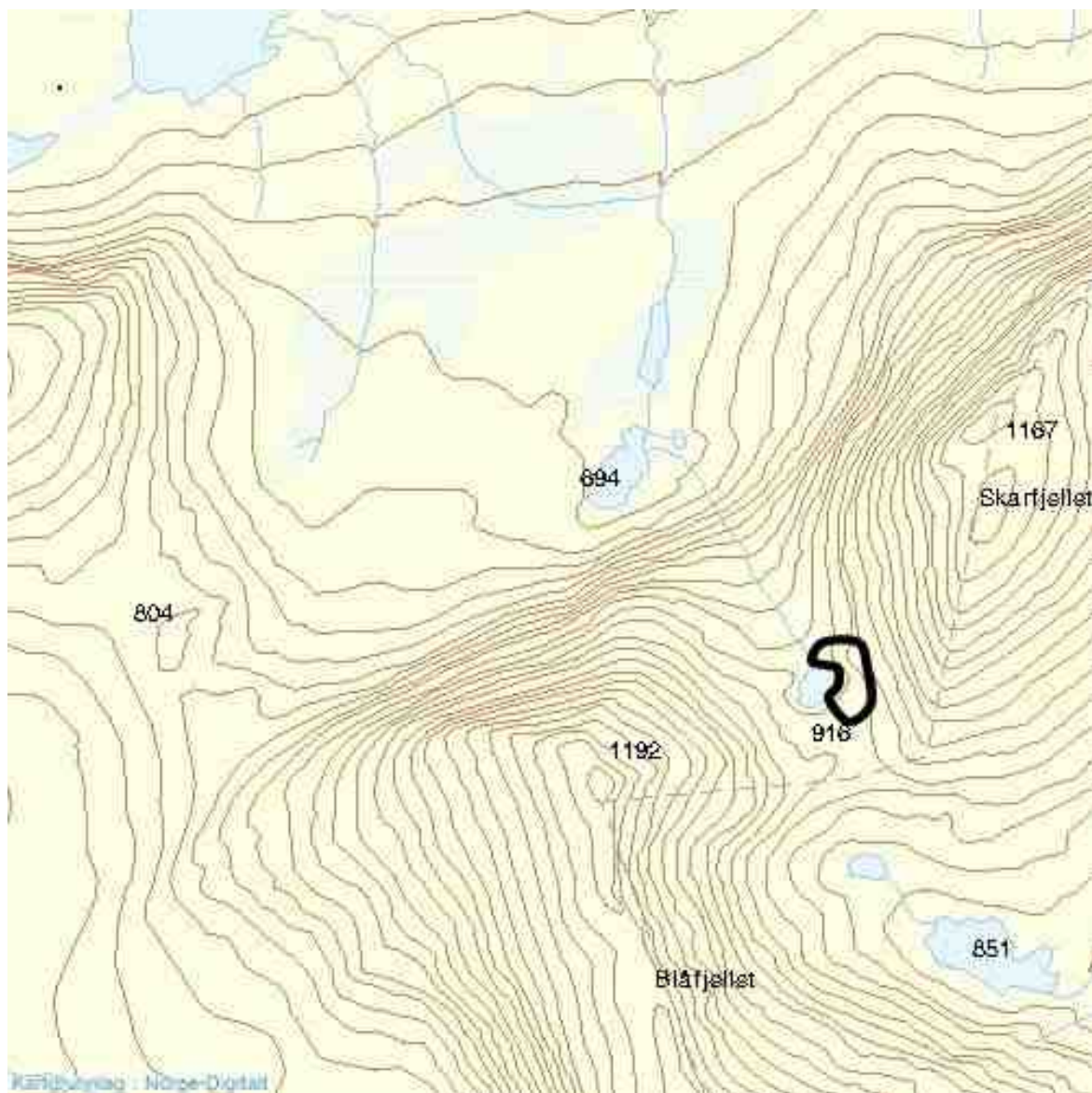
Vegetasjon: Reinrosehei (R3).

Kulturpåverknad: Ingen/ubetydeleg. Beiting er opphøyr i området.

Artsfunn: Det vart m.a. notert følgjande planteartar: aksfrytle, bjørnbrodd, blankstorr, fjellfrøstjerne, fjellsmelle, fjelltistel, fleckmure, gullmyrklegg, gulsildre, harerug, isssoleie (NT), reinrose, rukkevier, raudsildre, svartstorr, svarttopp, taggbregne og tranestorr, mange av desse er kalkkrevande.

Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at det er eit mindre område med kalkkrevande fjellvegetasjon og nokre uvanlege/interessante artar for området, som ligg utanfor dei store kambrosilurfelta på Nordmøre.

Skjøtsel og omsyn: Ingen spesielle.

Figur 17. Lokaltet 26. Nesset: Meisalfjellet: Ytter Trollbotnen.

27 Norddal: Eidsdal: Juvene - bergvegger (lok.1) (bekkekløft)

UTM:	MQ 03 01
Høyde:	300-420 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Bekkekløft og bergvegg
Utforming:	Bekkekløft (F0901)
Verdi:	C (lokalt viktig)
Mulige trusler:	Treslagskifte, flatehogst, fysiske inngrep
Kjelde:	18.05.2003, Dag Holtan (Holtan, D. & Melby, M. W. 2004. Øye kraftverk. Virkninger på biologisk mangfold. <i>Miljøfaglig Utredning Rapport</i> 2004: 15. 1-17 + Vedlegg.)

Generelt: Lokaliteten ble registrert 18.05.2003 av Dag Holtan. (Holtan, D. & Melby, M. W. 2004. Øye kraftverk. Virkninger på biologisk mangfold. *Miljøfaglig Utredning Rapport* 2004: 15. 1-17 + Vedlegg.). Lokaliteten ligger på østsiden av Eidsdalselva, fra Juvene rett nedenfor inntaksdammen til området nedenfor beitemarka hvor avkjørselen til tunnelpåhugget kommer. Det er stedvis en del lausmasser i lia ned mot elva, og tydelig gjennomgående frisk fuktighet i jorda. Naturtype er endret til Bekkekløft og bergvegg av J. B. Jordal (juli 2007).

Vegetasjon: Bjørk er dominerende treslag, men det er også litt rogn og gråor.

Høgstaudevegetasjon preger feltsjiktet, med innslag av mer lågurtpreget vegetasjon på enkelte små rygger. Ellers preger større eller mindre bergvegger området, med vegetasjon knyttet til disse.

Påvirkning: Liten ved undersøkelsestidspunktet.

Arter: Vanlige arter i bergveggene er rosenrot, bergfrue, mens mer kravfulle arter som fjellsmelle og gulsildre forekommer sparsomt. I tillegg forekommer typiske høgstauder som strutseving, sumphaukeskjegg, mjødurt, rød jonsokblom, vendelrot og kvitbladtistel. Ingen interessante moser eller lav ble funnet, men ut fra den jevne fuktigheten er det forhold for slike. Forekomst av den endeme rødlistearten norddalsmarikåpe kan heller ikke utelukkes, da de kjente voksestedene i kommunen er fra lignende miljøer.

Verdisetting: Verdien settes til lokalt viktig (C), siden miljøet er ganske lite og uten påviste spesielt sjeldne og/eller kravfulle arter.

Hensyn: Det beste for naturverdiene vil være å la bergveggene med tilhørende oppslag av skog få stå i fred for inngrep. Spesielt treslagskifte til bartrær og flatehogst er negativt.

28 Norddal: Eidsdal: Øvstelia (nedre del) (lok. 2) (naturbeitemark)

UTM:	MQ 037 015
Høyde:	320-335 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark
Utforming:	Frisk fattigeng (D0404)
Verdi:	C (lokalt viktig)
Mulige trusler	Opphør av hevd, gjengroing, fysiske inngrep
Kilde:	18.05.2003, Dag Holtan (Holtan, D. & Melby, M. W. 2004. Øye kraftverk. Virkninger på biologisk mangfold. <i>Miljøfaglig Utredning Rapport</i> 2004: 15. 1-17 + Vedlegg.)

Generelt: Lokaliteten ble registrert 18.05.2003 av Dag Holtan. (Holtan, D. & Melby, M. W. 2004. Øye kraftverk. Virkninger på biologisk mangfold. *Miljøfaglig Utredning Rapport* 2004: 15. 1-17 + Vedlegg.). Lokaliteten ligger langs riksvegen veien nedenfor Øvstelia, like nedenfor den første u-svingen.

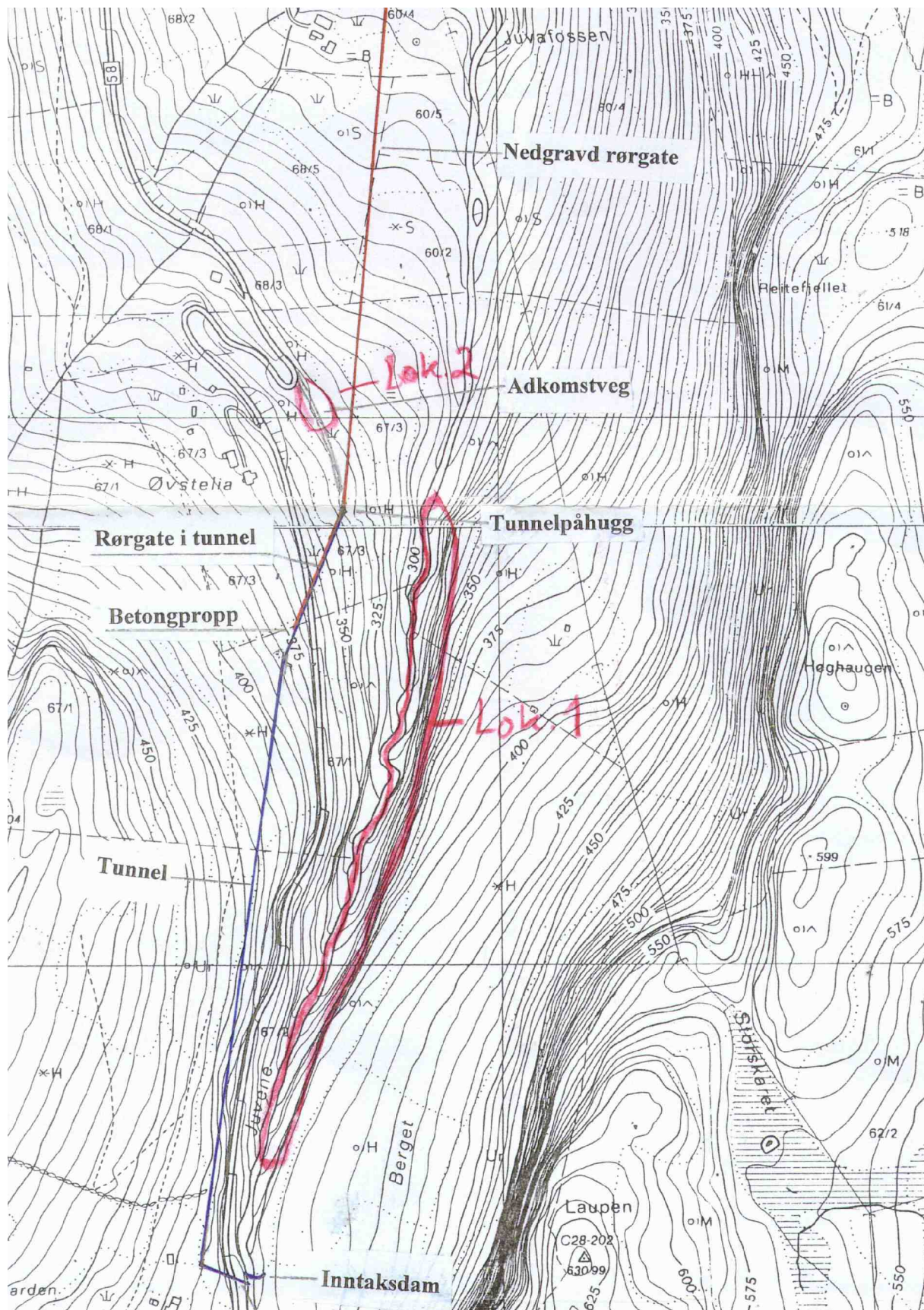
Vegetasjon: Her er det en strekning med åpen eng- og lyngmark, stedvis med en del einer.

Påvirkning: Området er nå i langsom gjengroing som følge av betydelig redusert beitetrykk (men sauer og lam gikk på beite under befaringen 18. mai). Nedre delen av området er fulldyrket, og er lite interessant i forhold til biologisk mangfold. En del av lokaliteten er trolig senere ødelagt av anleggsarbeid (avstandsobs. 04.07.2007, J.B. Jordal).

Arter: Det ble ikke påvist spesielt sjeldne eller kravfulle arter her under befaringen, men det er trolig et visst potensial for beitemarkssopp. Typiske naturengplanter som finnskjegg, legeveronika, smalkjempe, tepperot, øyentrøst (antatt kjerteløyentrøst) og harerug forekommer ganske vanlig.

Verdisetting: Verdien settes her til lokalt viktig (C), men blir ikke beitetrykket økt vil lokaliteten være uten spesiell naturverdi i løpet av noen år. Avgrensing og tilstand bør sjekkes etter anleggsarbeidet med kraftutbygginga.

Hensyn: Beitet må økes hvis naturverdiene skal bevares. Samtidig bør arealet ikke gjødsles. Grensene er noe grove og mindre nøyaktige.

Figur 18. Lokalitet 27 (1 på figuren)-28 (2 på figuren). Norddal: Øye (Eidsdal) med de to lokalitetene fra Holtan, D. & Melby, M. W. 2004. Øye kraftverk. Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning Rapport 2004: 15. 1-17 + Vedlegg.

29 Rauma: Berdalselva ved planlagt inntaksdam (lok. 1) (rikmyr/kilde og kildebekk)

UTM:	MQ 2344 2363
Høyde:	410-440 m
Hovednaturtype:	Myr
Naturtype:	Rikmyr, kilde og kildebekk
Utforming:	Kilder over sørboreal (A0603)
Verdi:	C (lokalt viktig)
Trusler:	Fysiske inngrep
Kilde:	03.06.2005, Geir Gaarder (Gaarder, G. 2005. Småkraftverk i Berdalselva, Rauma kommune. Virkninger på biologisk mangfold. <i>Miljøfaglig Utredning Rapport</i> 2005:54. 23 s. + vedlegg.)

Generelt: Lokaliteten er beskrevet av Geir Gaarder basert på eget besøk 03.06.2005 (Gaarder, G. 2005. Småkraftverk i Berdalselva, Rauma kommune. Virkninger på biologisk mangfold. *Miljøfaglig Utredning Rapport* 2005:54. 23 s. + vedlegg.). Nær planlagt inntaksdam, på nordsiden av elva, slår det ut noe grunnvannsig og danner enkelte kilder/kildebækker og små myrflekker. Her er det en ganske rik, kalkkrevende flora av myr- og fjellplanter.

Arter: Under eget feltarbeid ble gullmyrklegg (sørlig unisentrisk fjellplante) funnet spredt, sammen med bl.a. fjellfrøstjerne, trillingsiv, bjønnbrodd, gulsildre, svarttopp, fjelltistel, gulstarr, hårstarr, dvergjamne, skogmarihånd, skogsiv, rome og mosearter som myrstjernemose og brunklomoser. Ut fra koordinater og artsfunn til S. Stueflotten (pers. medd. Etter kryssliste av 19.07.2004), så har han også vært på eller svært nær samme lokalitet og funnet en del av de samme artene. I tillegg påviste han den kravfulle fjellplanta kastanjesiv i dette området, samt en del av orkidéene brudespore (NT) og vanlig nattfiol. De to sistnevnte indikerer at det også kan være verdifulle skogsenger i dette området (koordinatene tyder på at disse er funnet like nordøst for avgrenset rikmyr/kilde og kildebekk).

Verdisetting: Lokaliteten vurderes under tvil som lokalt viktig (C), siden ingen spesielt sjeldne eller rødlistede arter er påvist og miljøet er lite. Flere av artene er likevel kravfulle og kan være sjeldne i skogbeltet i regionen. Muligens burde derfor verdien vært satt høyere.

Hensyn: Det beste for naturverdiene vil være å la miljøet få være mest mulig i fred. Spesielt direkte inngrep og grøfting er ødeleggende. Vannføringen i elva er uten betydning for miljøet.

Figur 19. Lokalitet 29 (1 på figuren), 30 (2), 31 (3). Utsnitt fra mottatt oversiktskart over Berdalen, der de tre verdifulle lokalitetene nær vassdraget, samt vilttrekket ned langs Fossgrava er grovt angitt. Fra Gaarder, G. 2005. Småkraftverk i Berdalselva, Rauma kommune. Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning Rapport 2005:54. 23 s. + vedlegg.

30 Rauma: Berdalselva ovenfor samløpet med Fossgrava (lok. 2) (kilde og kildebekk)

UTM:	MQ 2281 2393
Høyde:	300 m
Hovednaturtype:	Myr
Naturtype:	Kilde og kildebekk
Utforming:	Kilde i lavlandet (A0601)
Verdi:	C (lokalt viktig)
Trusler:	Fysiske inngrep
Kilde:	03.06.2005, Geir Gaarder (Gaarder, G. 2005. Småkraftverk i Berdalselva, Rauma kommune. Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning Rapport 2005:54. 23 s. + vedlegg.)

Generelt: Lokaliteten er beskrevet av Geir Gaarder basert på eget besøk 03.06.2005 (Gaarder, G. 2005. Småkraftverk i Berdalselva, Rauma kommune. Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning Rapport 2005:54. 23 s. + vedlegg.). På nordsiden av elva er det her et parti med fuktige sig som renner over noen bergflater.

Arter: Karplantefloraen er ganske rik og indikerer baserike miljøer. Av registrerte arter her kan nevnes fjellfrøstjerne, loppestarr (en god del), gulsildre, fjelltistel, svarttopp, slirestarr, blåtopp, skogsiv, kornstarr, dvergjamne, bjønnbrodd og brunklomoser.

Verdisetting: Lokaliteten får verdi lokalt viktig (C). Miljøet er lite, ikke særlig godt utviklet, og med dårlig potensiale for rødlistede arter.

Hensyn: Slike rike miljøer likevel ikke vanligere enn at de bør forsøkes bevart i størst mulig grad. Vannføringen i elva er uten betydning for miljøet.

31 Rauma: Berdalselva nedenfor samløpet med Fossgrova (lok. 3) (bekkekløft)

UTM:	MQ 2233 2431
Høyde:	120-160
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Bekkekløft og bergvegg
Utforming:	Bekkekløft (F0901)
Verdi:	C (lokalt viktig)
Trusler:	Fysiske inngrep
Kilde:	03.06.2005, Geir Gaarder (Gaarder, G. 2005. Småkraftverk i Berdalselva, Rauma kommune. Virkninger på biologisk mangfold. <i>Miljøfaglig Utredning Rapport</i> 2005:54. 23 s. + vedlegg.)

Generelt: Lokaliteten er beskrevet av Geir Gaarder basert på eget besøk 03.06.2005 (Gaarder, G. 2005. Småkraftverk i Berdalselva, Rauma kommune. Virkninger på biologisk mangfold.

Miljøfaglig Utredning Rapport 2005:54. 23 s. + vedlegg.). Litt nedenfor samløpet med Fossgrova danner Berdalselva ei mindre kløft.

Vegetasjon: På sørsiden er det ujevn topografi med en del bergvegger og skrenter, dels nokså fuktig og frodig. Nordsida er lavere og mer ensartet hardt fjell og blåbærskog innenfor.

Arter: På sørsida vokser noe kravfulle arter som gulsildre, fjelltistel, junkerbregne (sparsom), fjellskrinneblom, kattefot, fjellmarikåpe, bergfrue og trolig litt svartstarr.

Verdisetting: Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C), siden miljøet er ganske lite, uten funn av spesielt sjeldne eller rødlistede arter og svakt potensiale for slike. Miljøet vurderes likevel som et verdifullt og spesielt element i landskapet som ikke er særlig vanlig.

Hensyn: Vannføringen i elva har litt positiv virkning på kvalitetene. Ellers bør en unngå flatehogst inntil området.

32 Rauma: Herje: Småbjørka (lok. 2) (gammel barskog)

UTM EUREF89	MQ 260 482
Høgd over havet:	360-390 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gammel barskog
Utforming:	Gammel furuskog (F0802)
Verdi:	Viktig - B
Mulige trusler	Skogsdrift, treslagskifte, fysiske inngrep
Feltsjekk:	05.10.2005 og 07.10.2005, Finn Oldervik (Oldervik, F. 2005. Herje kraftverk. Verknader på biologisk mangfold. <i>Miljøfaglig Utredning rapport</i> 2005-65.)

Generelt: Lokaliteten er skildra av Finn Oldervik basert på egne besøk 05.10.2005 og 07.10.2005 (Oldervik, F. 2005. Herje kraftverk. Verknader på biologisk mangfold. *Miljøfaglig Utredning rapport* 2005-65). Lokaliteten ligg langs eit åsdrag aust - nordaust for Herjeelva, litt ned for Myrsetsetra. Landskapet her er relativt slakt, men vert brattare etter kvart nedover lia.

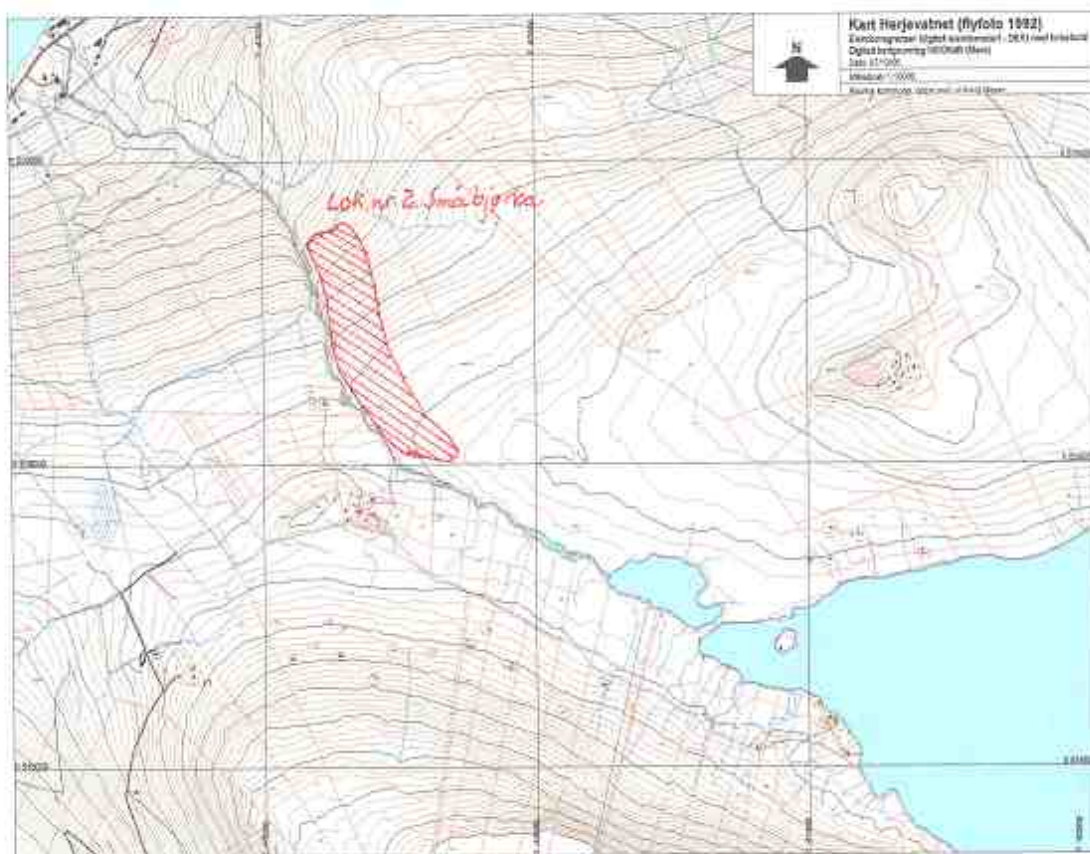
Vegetasjon: Trevegetasjonen består hovudsakleg av furu, men ein finn og artar som litt einer, selje, rogn og bjørk. Elles kan skogen karakteriserast som bærlyngskog.

Kulturpåverknad: Det er nokre spor etter hogst, men desse ser ut til å vera svært gamle.

Artsfunn: Utanom dei treslaga som er nemnd var det mest lyngartar som dominerte i feltsjiktet. Det vart teke nokre belegg av vedboande sopp som seinare vart mikroskopert og namnsett, og to av artane bør vere gode kandidatar ved revisjonen av raudlista som no så smått er i gang. Dei to mest interessante artane var *Hyphoderma capitatum* (MQ 2602 4824) og *Repetobasidium conicum* (MQ 2602 4824). I ei sjekklste som vart utgjeven så seint som i 2003 (Ryvarden et al. 2003) er den førstnemnde av desse oppgjeven å ha vorte funnen berre 3 gonger i Noreg så langt, og den sistnemnde berre to gonger. Av andre artar påvist på lokaliteten kan nemnast *Amphinema byssoides*, *Botryobasidium* sp. og *Phlebiella vaga* (trådskein).

Verdivurdering: Lokaliteten er ikkje særleg stor, og grunna glidande overgangar til mindre verdfulle område, så er han litt vanskeleg å avgrensa. Sjølv om det er gamle hogstspor der, så ser det likevel ut til å ha vore ganske god kontinuitet i tilgangen på daut ved. Sjølv om dei to nemnde soppene ikkje står på den noverande raudlista, så vil ein rekna det som svært truleg at dei kan vera kandidatar i framtida. Verdien av lokaliteten vert difor inntil vidare sett til viktig - B.

Framlegg til skjøtsel og omsyn: Lokaliteten treng ikkje særskild skjøtsel, men ein bør unngå hogst eller andre inngrep på lokaliteten som kan vera negativt, både for dautt og levande trevirke.

Figur 20. Lokalitet 32. Rauma: Herje: Småbjørka.

33 Rauma: Herje: Herjevatnet nord (lok. 3) (gammel barskog)

UTM EUREF89

MQ 283 478

Høgde over havet:

390-400 m

Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gammal barskog
Utforming:	Gammal furuskog (F0802)
Verdi:	Viktig B
Mulige trusler	Skogsdrift, treslagskifte, fysiske inngrep
Feltsjekk:	05.10.2005, Finn Oldervik (Oldervik, F. 2005. Herje kraftverk. Verknader på biologisk mangfald. Miljøfaglig Utredning rapport 2005-65.)

Generelt: Lokaliteten er skildra av Finn Oldervik basert på egne besøk 05.10.2005 og 07.10.2005 (Oldervik, F. 2005. Herje kraftverk. Verknader på biologisk mangfald. Miljøfaglig Utredning rapport 2005-65). Dette er eit område på nordsida av Herjevatnet med ein god del gammal furuskog og gadd. Det er også ein del daudved her.

Vegetasjon: Fjellbjørkeskog blanda med furuskog i tresjiktet. Elles mest røsslyngskog og noko bærlyngskog.

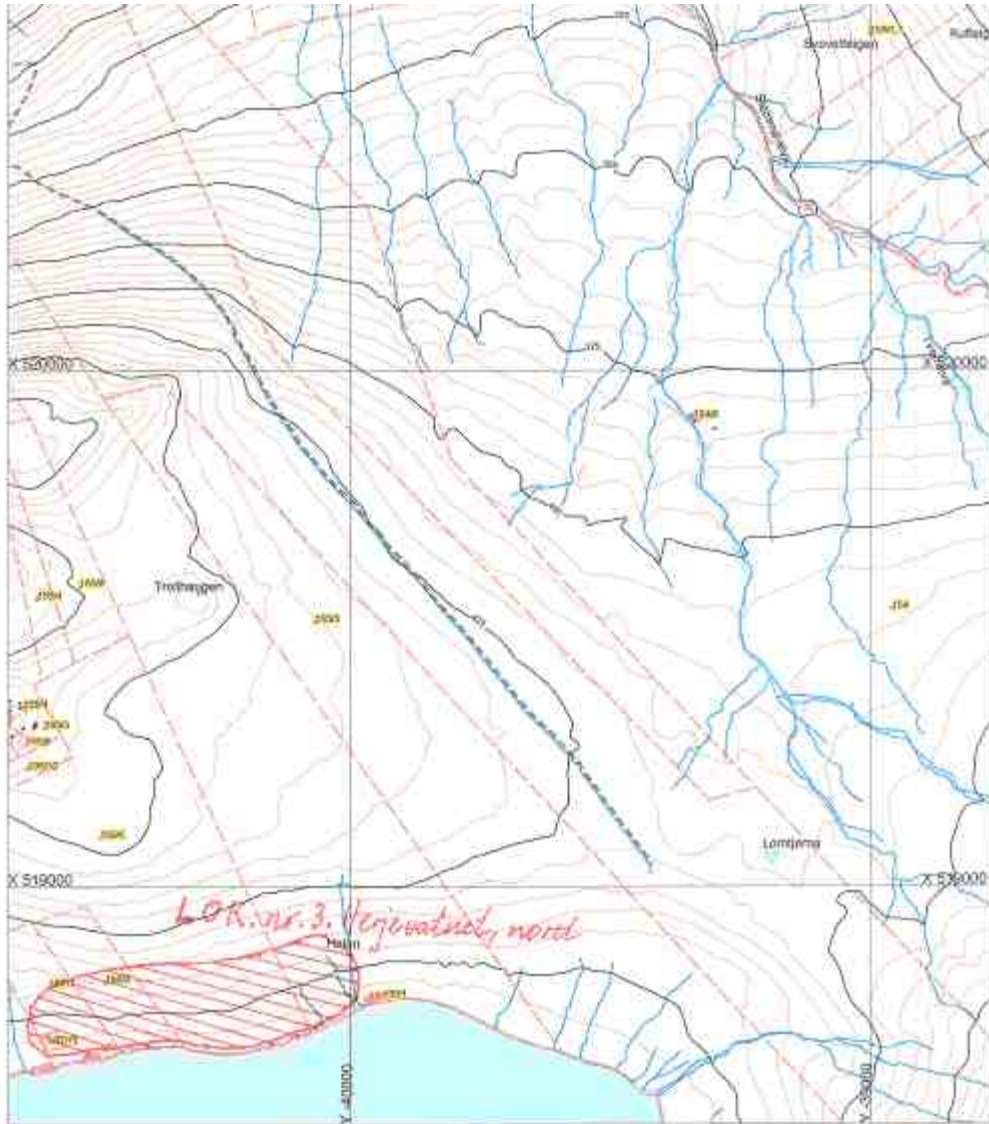
Kulturpåverknad: Spreidde hogstspor, elles ingen synlege spor etter menneskeleg påverknad.

Artsfunn: Blant barksoppane som vart funne på denne lokaliteten, var også den ganske sjeldne arten *Amylocorticium cebennense* (bestemt av Karl Henrik Larsson, Göteborg) funne. Arten var knapt nok funne tidlegare i Møre og Romsdal, men er relativt vanleg på Austlandet. (Ryvarden et al. 2003). Av andre artar funne på lokaliteten kan nemnast *Botryobasidium subcoronatum*, *Phlebiella vaga*, (trådsinn), *Tomentellopsis echinospora*, *Trechispora farinacea* og *Tubulicrinis subulatus*.

Verdivurdering: Relativt gammal furuskog med noko innslag av gadd er ganske sjeldan.

Riktig nok vart det ikkje funne raudlista vedboande sopp her ved inventeringa, men ein ser på potensialet for slike funn som ganske høgt. Ein har difor vald å verdisetja lokaliteten som Viktig - B.

Omsyn: Ein bør unngå hogst og andre inngrep på lokaliteten.

Figur 21. Lokalitet 33. Rauma Herjevatnet nord.

34 Rauma: Holmemstranda: Ytre Sandnes (naturbeitemark)

UTM:	MQ 240 460
Høyde	80 moh
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype	Naturbeitemark
Utforming:	Vekselfuktig, baserik eng (D0411)
Verdi:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	Gjengroing, jordbearbeiding, hyttebygging?
Undersøkt:	22.06.2007, Steinar Stueflotten

Generelt: Lokaliteten er beskrevet av Steinar Stueflotten 25.06.2007 basert på eget besøk 22.06.2007, og senere litt justert av John Bjarne Jordal. Lokaliteten ligger oppe i en VSV-vendt slak skråning ned mot Rødvenfjorden i øvre del av jordbrukslandskapet på Sandnes i Holmemstranda. Trolig gammel beitemark og/eller slåttemark som muligens fortsatt beites noe, men neppe mye da det ikke er gjerder mot slåttemarkene (gjødsla i drift) i området.

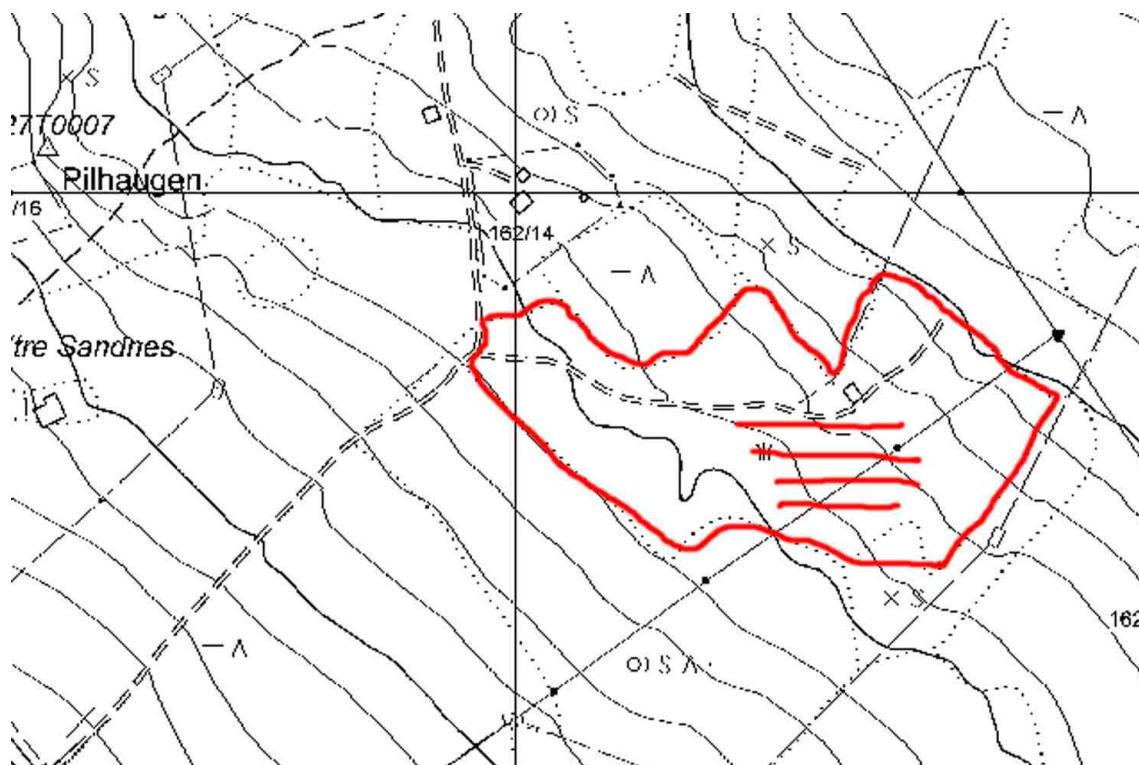
Vegetasjon: Deler av vegetasjonen kan karakteriseres som vekselfuktig, baserik eng (G11), med diverse kalkkrevende arter som stortveblad og engstarr.

Påvirkning: Ei gammel løe/uthus står igjen på lokaliteten, og et par velholdte hytter ligger vest for enga. Det går en lite brukt traktorveg gjennom enga opp til et dyrkingsfelt ovenfor. Kraftlinje/kabel gjennom området. Det var spor etter noe graving nede i enga fra seinere år, trolig ifm kraftlinje/kabel eller lignende. Noen gamle steingjerder i området.

Artsfunn: Det rikeste delområdet på lokaliteten ligger i MQ 2408 4605 med bl.a. 9 kvitkurler (VU), noen få stortveblad (til sammen 17 eks på enga totalt) og et lite felt med engstarr sammen med kvitkurlene. Mye engknoppurt (mulig hybrid med svartknoppurt, sjekkes seinere) øst i enga. Også her bra med grov nattfiol. Meget artsrik natureng med totalt 75 arter, derav 21 naturengplanter. Dette rangerer denne enga blant de rikeste i Rauma, fullt på høyde med de fineste naturengene i Øverdalen. Naturengplanter m.m.: aurikkelsvæve, blåklokke, blåknapp, blåkoll, bråtestarr, engfiol, engfrytle, engknoppurt, engstarr, finnskjegg, geitsvingel, grov nattfiol, gulaks, harerug, karve, kjerteløyentrøst, kornstarr, kvitkurle, kvitmaure, lækjeveronika, prestekrage, smalkjempe, småengkall, storblåfjør, stortveblad, tepperot og tiriltunge.

Verdisetting: Lokaliteten er i svak hevd, men er likevel meget artsrik og velutviklet, og får derfor verdi A - svært viktig.

Skjøtsel: Det er sterkt ønskelig at denne artsrike lokaliteten hevdes med slått og/eller beiting i framtida. Lokaliteten bør ikkje gjødsles eller pløyes.

Figur 22. Lokalitet 34. Naturenga ovenfor Rauma: Ytre Sandnes. Skravert område viser der bl.a. kvitkurlene vokser. Avgrenset av Steinar Stueflotten.

35 Rauma: Isfjorden: Øvre Åsen (slåttemark)

UTM:	MQ 415 366
Høyde:	170 moh
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype	Slåttemark
Utforming:	Frisk fattigeng (D0104)
Verdi:	A (svært viktig)

Mulige trusler: Gjengroing/opphørt hevd, gjødsling, jordbearbeiding, fysiske inngrep
Undersøkt: 09.07.2006, Halvard Hatlen, 18.06.2007 og 23.06.2007, Steinar Stueflotten

Generelt: Lokaliteten er beskrevet av Steinar Stueflotten og John Bjarne Jordal 26.06.2007 basert på besøk av Halvard Hatlen 09.07.2006 (Leif Aarvik pers. medd.), og Steinar Stueflotten 18.06.2007 og 23.06.2007. Lokaliteten ligger i sørvendt slakk skråning på Øvre Åsen i Isfjorden. Sjekket også et par nærliggende enger (ikke avgrenset): Enga (MQ 414 365) som ligger sørvest for den angitte lokaliteten, var mindre artsrik (ca.40 arter), og bar preg av både å ha vært pløyd og gjødsla i seinere år, bl.a. mye sølvbunke her jamført på den andre lokaliteten. Sjekket også enga (MQ 414 367) nordøst for gården. Denne ble i år brukt til hestebeite og så fattig ut (mye engsoleie og løvkratt ute i denne eng).

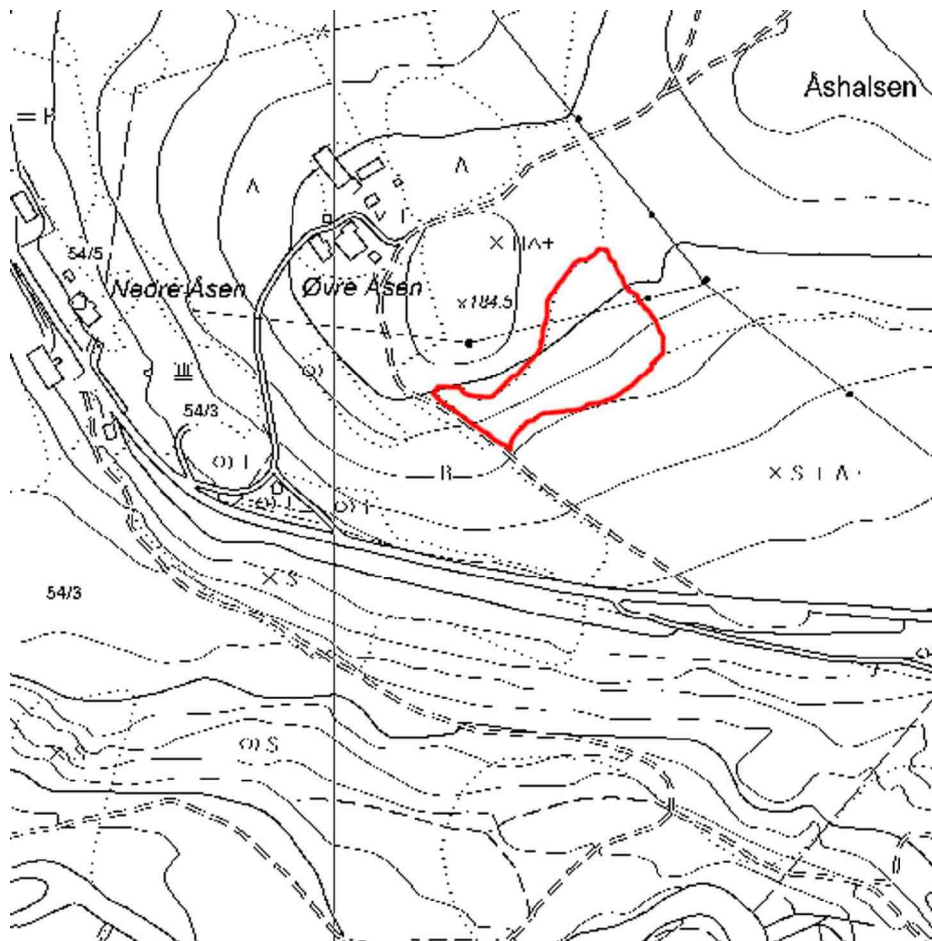
Vegetasjon: Gammel slåttemark med fint mosedekke i bunnsjiktet, nå i delvis gjengroing (bl.a. en del einstape, firkantperikum og skogstorkenebb i eng, og mange ½ m høye ospeskudd i sørvest. Middels fuktig til tørr eng i øvre partier.

Påvirkning: Det er spor etter et noen år gammelt forsøk på pløying i et 5 m breitt belte nederst på eng. Det er usikkert i hvilken grad eng fortsatt beites. Det går ei mindre kraftline over eng. På selve lokaliteten var det mye småsommerfugler.

Artsfunn: To rødlistede sommerfuglarter ble påvist av Halvard Hatlen i 2006 (kilde: Leif Aarvik, Zool. mus. Oslo): slåttengrotvikler *Dichrorampha consortana* (EN - sterkt truet på rødlista), og *Nemophora minimella* (VU - sårbar på rødlista). Dette er eneste funn i fylket av begge disse to artene. Mye prestekrage, smalkjempe, småengkall, harerug, kjerteløyentrøst og beitemarikåpe. >100 grov nattfiol, en del flekkmarihand og skogmarihand, og et par brudesporer. Totalt 56 arter derav 19 naturengplanter: aurikkelsvæve, blåklokke, brudespore (NT), engfrytle, finnskjegg, grov nattfiol, gulaks, harerug, hårsvæve, jonsokkoll, kjerteløyentrøst, kvitmaure, lækjeveronika, prestekrage, smalkjempe, småengkall, storblåfjør, tepperot og tiriltunge.

Verdisetting: Lokaliteten er i svak hevd, men er likevel meget artsrik og velutviklet, og får derfor verdi A - svært viktig. Dette understøttes også av funnene av to rødlistede sommerfugler, hvorav den ene i kategori EN - sterkt truet.

Skjøtsel: Det er sterkt ønskelig at denne artsrike lokaliteten hevdes med slått og/eller beiting i framtida. Lokaliteten bør ikkje gjødsles eller pløyes.

Figur 23. Lokalitet 35. Rauma: Isfjorden: Øvre Åsen. Avgrenset av Steinar Stueflotten.

36 Rauma: Kroksetgjerdet (naturbeitemark)

UTM:	MQ 237 469
Høyde:	50 moh
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype	Naturbeitemark
Utforming:	Vekselfuktig, basrik eng (D0411)
Verdi:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	Gjengroing/opphørt hevd, gjødsling, jordbearbeiding, fysiske inngrep
Undersøkt:	21.06.2007, Steinar Stueflotten

Generelt: Lokaliteten er beskrevet av Steinar Stueflotten 25.06.2007 basert på eget besøk 21.06.2007, og senere litt justert og bearbeidet av John Bjarne Jordal. Lokaliteten ligger i en vest-sørvest-vendt skråning ned mot Rødvenfjorden.

Vegetasjon: Middels fuktig eng i nedre deler, tørrere øverst mot skogkanten. Det viktigste delområdet ligger øverst i NØ-enden av enga langs et gjerde ut mot ei gammel beitemark (utmark) i gjengroing (nå med en god del krattskog). Vegetasjonen kan best karakteriseres som vekselfuktig, baserik eng (G11).

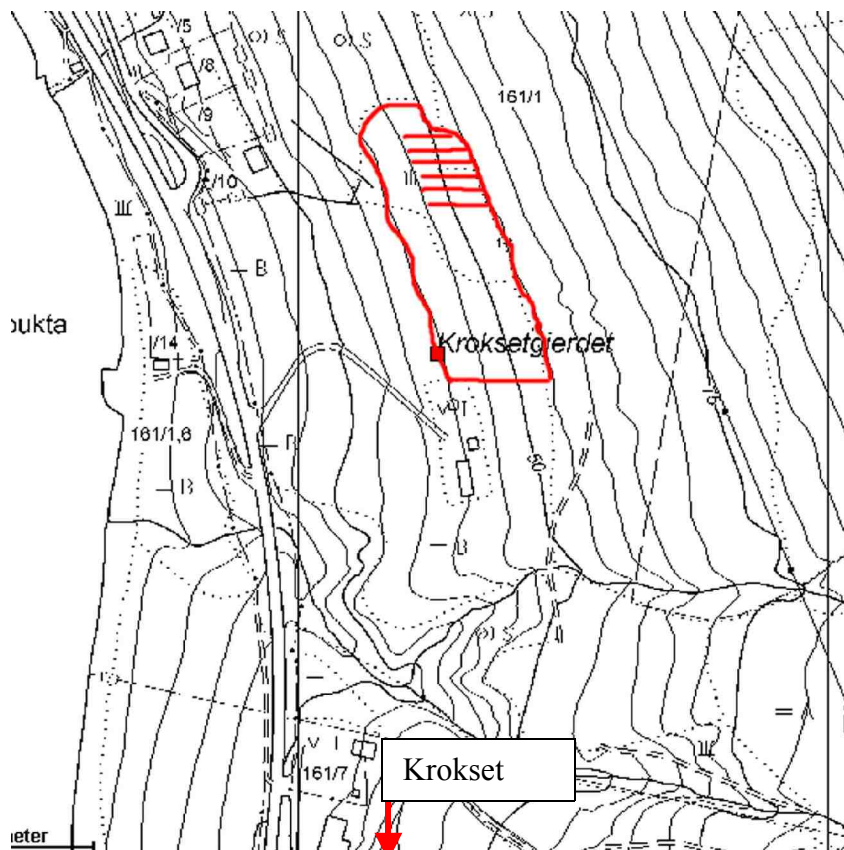
Påvirkning: Beitemark i øvre del av området og gjødsla slåttemark (rundballer) nederst mot Rv.64. Lokaliteten beites fortsatt av kyr (god hevd).

Artsfunn: I området MQ 2374-2377 4690-4691 ble det funnet hele 51 kvitkurler (VU). Mange av disse stod innenfor et lite område på ca. 10x20m som grunneieren Angela Player på Krokset gård hadde gjerdet inn midlertidig for at kyrne ikke skulle beite ned orkideene. Det

ble tatt ett belegg som vil bli sendt inn til herbariet i Trondheim. Også noe grov nattfiol og flekkmarihand på lokaliteten, ellers var eng bare middels artsrik. Totalt 59 arter derav 15 naturengplanter. Krokset-området er ellers relativt rikt med bla. flere lokaliteter med stortveblad, og mye grov nattfiol i engene rundt omkring. Litt engstarr i et myrparti like ovenfor gården. Naturengplanter: aurikkelsvæve, bråtestarr, engfrytle, finnskjegg, geitsvingel, grov nattfiol, gulaks, harerug, kornstarr, kvitkurle, kvitmaure, kystmyrklegg, lækjeveronika, skogbjørnebær, smalkjempe, tepperot og tiriltunge.

Verdisetting: Lokaliteten er i god hevd, er artsrik og velutviklet og med en av fylkets største bestander av rødlistearten kvitkurle, og får derfor verdi A - svært viktig.

Trusler og hensyn: Lokaliteten og spesielt det området der kvitkurlene vokser er direkte truet av planer om den nye Langfjordtunnel-forbindelsen. Etter de skisserte planene ligger tunnelinnslaget for alternativ Å2 rett i kvitkurle-forekomsten. Ellers vil et eierskifte kunne medføre endret drift med pløying og gjødsling.

Figur 24. Lokalitet 36. Rauma: Kroksetgjerdet. Vanskelig å avgrense området mot sør, pga mer triviell eng her. Skravert område der kvitkurlene vokser. Avgrenset av Steinar Stueflotten.

37 Rauma: Romsdalen, midtre: Ytter-Monge, hage (slåttemark)

UTM (EUREF 89):	MQ 4102 2333
Høyde over havet:	85 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Slåttemark
Utforming:	Frisk fattigeng (D0104)
Verdi:	A (svært viktig)
Mulige trusler	Opphør av slått, plenskjøtsel, fysiske inngrep, gjødsling

Undersøkt/kilder: 07.07.2006, JBJ (Jordal, J. B., 2007. Slåtteeenger i Møre og Romsdal. Samanstilling av kunnskapen om biologisk verdifulle lokalitetar. MR Fylke, Landbruksavd. rapport nr. 1-2007. 112 s.)

Generelt: Lokalitetsbeskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 19.03.2007 basert på eget besøk 07.07.2006. Lokaliteten er en hage ved et bolighus (g.nr./br.nr. 69/18) like øst for Kors kirke og gården Ytter-Monge, og er en gammel slåtteeeng som ikke var slått i 2006, og som har tegn på gjengroing, men som er leveområde for den rødlista sommerfuglarten stor bloddråpesvermer. Det aktuelle området har en utstrekning på ca. 20 x 30 meter (ca. 0,6 dekar).

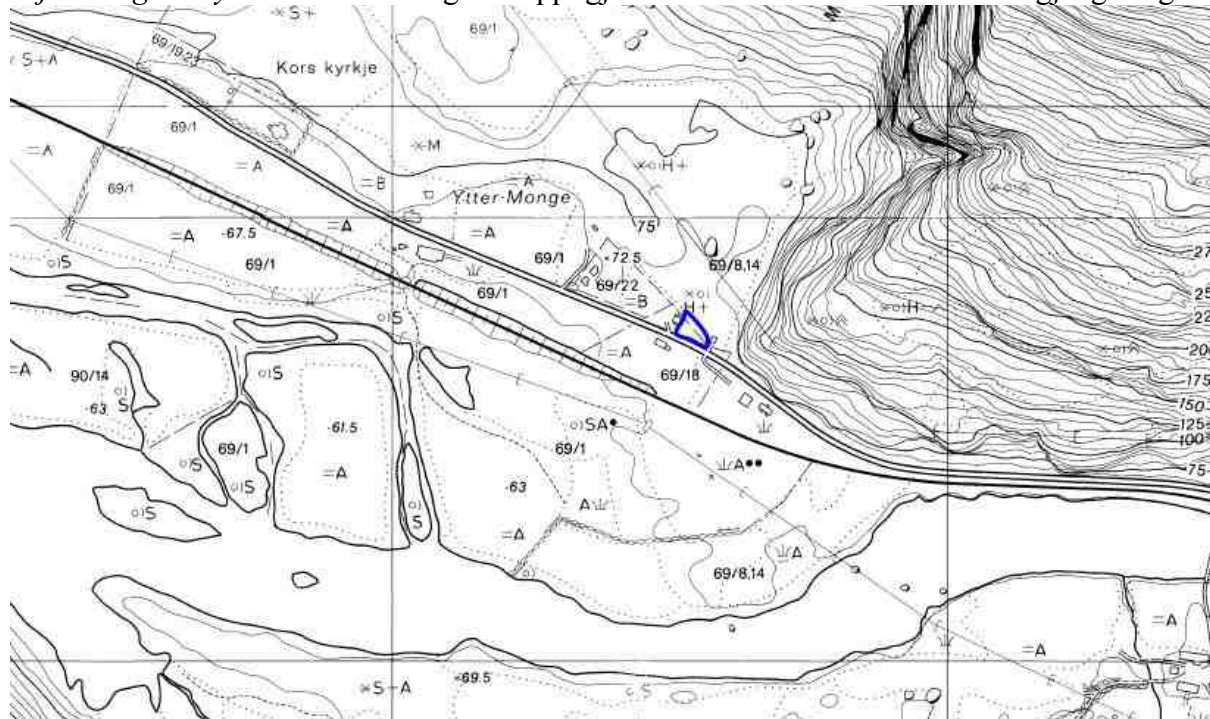
Vegetasjon: Frisk fattigeng med mye gulaks og engkvein (G4a), men innslag av gjeldkarve, kvitmaure og gulmaure viser overgangsform mot G7b.

Kulturpåvirkning: Hagen har vært slått men viser nå tegn på gjengroing.

Artsfunn: Det ble notert 41 plantearter på enga. Her kan nevnes blåklokke, gjeldkarve, gulmaure, kvitmaure, markjordbær, prestekrage, rødknapp, skogmarihand, smalkjempe, tiriltunge. Den rødlistete stor bloddråpesvermer *Zygaena lonicerae* (EN) ble observert, idet ett individ satt på et grasstrå og ble iaktatt i detalj. Den er tidligere kjent fra en lokalitet i nærheten (Ytste Monge, Jordal 2007). Denne arten er utdødd på Østlandet og finnes nå hovedsakelig i indre strøk av Møre og Romsdal, mest i snørasenger, men også et par steder i slåtteeenger, og dessuten ett sted på Stadlandet. Etter den nye rødlista (2006) er denne arten nå i kategori EN - sterkt truet. Artens larver lever på erteplanter som tiriltunge m. fl. Stor bloddråpesvermer synes å være varmekrevende.

Verdisetting: Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av at det er et leveområde for stor bloddråpesvermer, som står i en høy kategori på rødlista.

Skjøtsel og hensyn: Det er ønskelig å ta opp igjen slått eller beite for å motvirke gjengroinga.

Figur 25. Lokalitet 37. Rauma: Ytter-Monge.

38 Rauma: Romsdalen, midtre: Mongehjellen (lok. N2) (gammel barskog m.m.)

UTM (EUREF 89): MQ 423 232
Høyde over havet: 90 m
Hovednaturtype: Skog

Naturtype:	Gammel barskog, rik edellauvskog
Utforming:	Gammel furuskog (F0802)
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Mulige trusler:	Hogst, treslagskifte, veibygging (mulig ny riksvegtrasé)
Undersøkt/kilder:	13.09.2006, JBJ (Jordal, J. B., 2006. Ny E136 Flatmark-Monge i Rauma kommune. Konsekvensutredning på tema naturmiljø og kulturlandskap. Rapport J. B. Jordal nr. 3-2006, 68 s.)

Generelt: Lokalitetsbeskrivelsen er skrevet av J. B. Jordal i november 2006 basert på eget besøk 13.09.2006 (Jordal 2007, KU for E139 gjennom Romsdalen). Området ligger på nordøstre del av Mongehjellen, og omfatter bl.a. gammel furuskog. I en bekkedal var det litt hasselskog og gråor/heggeskog, samt grov blokkmark mot lifoten. Langs veitraséen for alternativ B ble det funnet noen furugadder, noen furulæger i tillegg til relativt grov furu og bjørk.

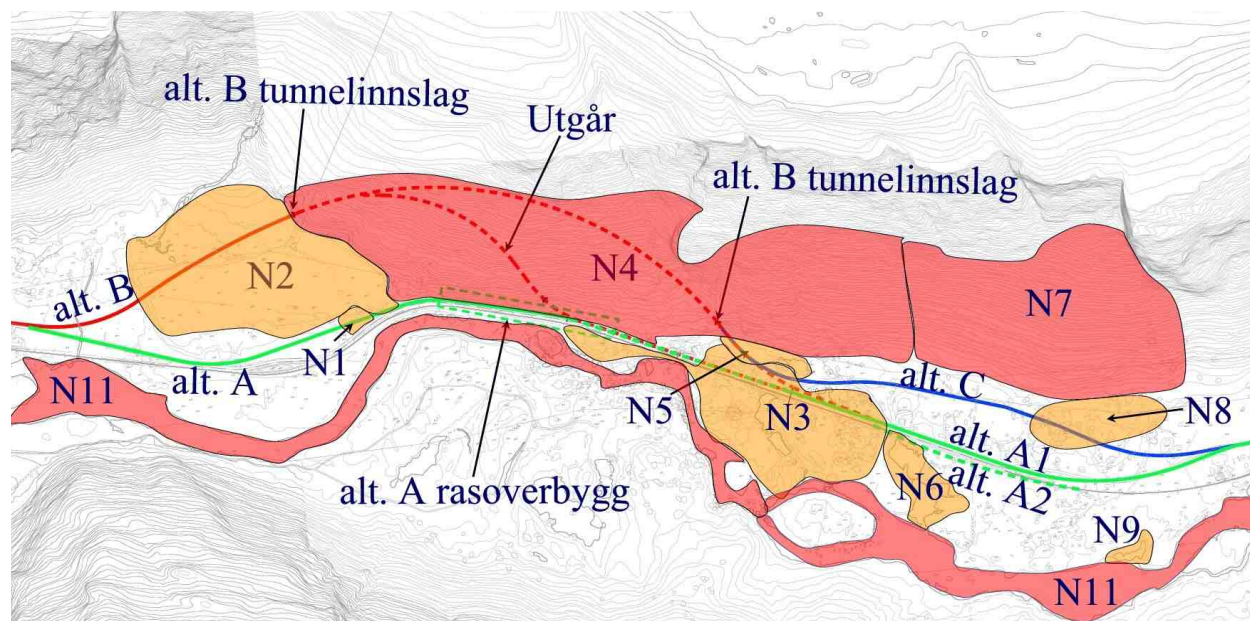
Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av furuskog med blåbær/småbregnetype med innslag av einstape, og overganger mot mer frodig lågurtskog med liljekonvall. Langs en bekk forekommer mindre arealer av både hasselskog og gråor-heggeskog.

Kulturpåvirkning: Det finnes spor etter hogst over det meste av området. Skogen er likevel gjennomgående gammel og med spredt innslag av dødt trevirke i ulike nedbrytningsstadier. En traktorveg går inn i området. Lagerbygning og kraftlinje.

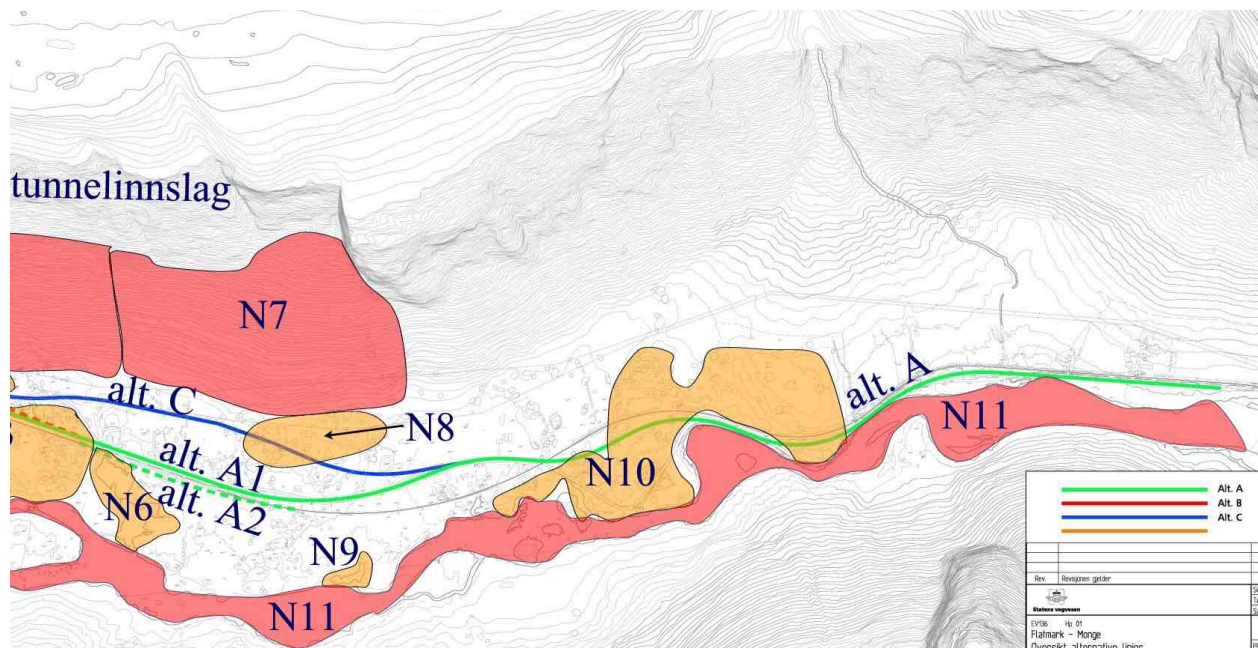
Artsfunn: Det ble bl.a. funnet bl.a. myske og hengeaks. Av sopp ble det notert gallerørsopp. Spredt død ved med innslag av spettehakk tyder på en viss viltverdi. Spettmeis ble observert i hasselskogen. Området er også tilholdssted for hjortevilt. Tidligere (1970-tallet) er det observert hønsehauk som muligens har hekket. I eller nær lokaliteten er det også eldre observasjoner av rødlisteartene kvitryggspett, dvergspett og gråspett.

Verdisetting: Området blir verdisatt til C (lokalt viktig) som naturtypelokalitet fordi det er usikkert om det tilfredsstiller kriteriene for B.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene vil være å la området få ligge i fred for alle typer inngrep, inkludert hogst.

Figur 26A.

Figur 26A-B. Lokalitet 38 (N2), 39 (N5), 40 (N9), 41 (N10).

39 Rauma: Romsdalen, midtre: Kvennagrova vest for Skiri (lok. N5) (sumpskog)

UTM (EUREF 89):	MQ 4380-4391, 2277-2288
Høyde over havet:	ca. 95-100 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Rik sumpskog
Utforming:	Rik sumpskog (F0601)
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	Fysiske inngrep, skogsdrift
Undersøkt/kilder:	22.05. og 07.07.2006, JBJ (Jordal, J. B., 2006. Ny E136 Flatmark-Monge i Rauma kommune. Konsekvensutredning på tema naturmiljø og kulturlandskap. Rapport J. B. Jordal nr. 3-2006, 68 s.)

Generelt: Lokalitetsbeskrivelsen er skrevet av J. B. Jordal i november 2006 basert på egne besøk 22.05. og 07.07.2006 (Jordal 2007, KU for E139 gjennom Romsdalen). Dette er gammelt elveløp til Rauma elv før jernbanen kom 1920-24. Nå renner Kvennagrova (Kvennabekken) i det gamle elveløpet (Håkon Skiri pers. medd.). Grunnvannstanden forårsaket av Kvennagrova (og kanskje Rauma elv) gir et visst areal med sumpskog, som er en regionalt sjelden skogtype.

Vegetasjon: Gråor-heggeskog med innslag av alm og svartvier. I feltskiktet høgstauder typiske for gråor-heggeskog, og videre sump- og vannvegetasjon.

Kulturpåvirkning: Tilsynelatende liten idag, etter at jernbanen stengte for Rauma elv rundt 1920. Mye grov gråor, en del dødved av særlig gråor.

Artsfunn: Av planter ble det funnet bl.a. bekkeblom, brunrot, engsnelle, firblad, flaskestarr, haremat, kratthumleblom, myrmaure, myske, skogsalat, skogsnelle, skogsvinerot, trollurt, turt og tyrihjem. Sopp er dårlig undersøkt, det ble funnet rødrandkjuke på gråor, stor fnokkhatt *Flammulaster limulata* på gråorlåg og vårbekksopp *Vibrissea truncorum* på pinner i bekk. Av fugler ble det notert grønnspett, strandsnipe, gransanger, munk, bokfink, kjøttmeis og svarttrost. Spettehakk ble observert flere steder i gråor. Trolig forekommer flere spettearter i området (det foreligger obs. av dvergspett i en nærliggende lokalitet).

Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er en middels velutviklet sumpskog med noen interessante arter.

Skjøtsel og hensyn: Man bør unngå fysiske inngrep inkludert påvirkning som endrer grunnvannsrytmen, og skogsdrift.

40 Rauma: Romsdalen, midtre: ved Bjønnahølen (lok. N9) (flomdam)

UTM (EUREF 89):	MQ 448 222
Høyde over havet:	100 m
Hovednaturtype:	Ferskvann/våtmark
Naturtype:	Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti
Utforming:	Betydelig flompåvirket kroksjø og dam (E0301)
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	Fysiske inngrep
Undersøkt/kilder:	07.07.2006, JBJ (Jordal, J. B., 2006. Ny E136 Flatmark-Monge i Rauma kommune. Konsekvensutredning på tema naturmiljø og kulturlandskap. Rapport J. B. Jordal nr. 3-2006, 68 s.)

Generelt: Lokalitetsbeskrivelsen er skrevet av J. B. Jordal i november 2006 basert på eget besøk 07.07.2006 (Jordal 2007, KU for E139 gjennom Romsdalen). Dette er en flomdam ved Bjønnahølen i Rauma sørøst for Skiri. Flomdammen oversvømmes periodevis, men er ofte tørrlagt på ettersommeren.

Vegetasjon: Ulike utforminger av sumpvegetasjon, bl. a. høgstarrsump, foruten beita engvegetasjon på sandgrunn.

Kulturpåvirkning: Området rundt flomdammen beites av storfe. Litt oppfylt traktorveg langs elvebredden.

Artsfunn: Det ble funnet evjesoleie, sennegrass, veikveronika, krypsiv, myrmaure og åkermynthe.

Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er en mindre, relativt liten flomdam med et representativt artsutvalg som ikke er uvanlig langs Rauma, men som er sjelden ellers i fylket.

Skjøtsel og hensyn: Ingen spesielle ut over å unngå fysiske inngrep.

41 Rauma: Romsdalen, midtre: Skirimoen-Kyrkjeura (lok. N10) (gammel lauvskog)

UTM (EUREF 89):	MQ 453-457, 222-226
Høyde over havet:	110-140 m
Hovednaturtype:	Skog, andre viktige forekomster (grov blokkmark)
Naturtype:	Gammel lauvskog, rik edellauvskog
Utforming:	Gammelt ospenholt (F0701), gammel furuskog (F0802), rike hasselkratt (F0103)
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	Fysiske inngrep, skogsdrift
Undersøkt/kilder:	22.05. og 07.07.2006, JBJ (Jordal, J. B., 2006. Ny E136 Flatmark-Monge i Rauma kommune. Konsekvensutredning på tema naturmiljø og kulturlandskap. Rapport J. B. Jordal nr. 3-2006, 68 s.)

Generelt: Lokalitetsbeskrivelsen er skrevet av J. B. Jordal i november 2006 basert på egne besøk 22.05. og 07.07.2006 (Jordal 2007, KU for E139 gjennom Romsdalen). Dette er et større, komplekst område preget av grove steinblokker, hvor ressursutnyttelsen i senere tid har vært liten p.g.a. vanskelig atkomst. Det er derfor stedvis eldre skog med innslag av gadd og

læger av furu, osp, bjørk, hassel, hegg m.m. Mellom steinblokkene finnes partier hvor grunnvannet/elvevannet når opp og hvor det blir sumppreget vegetasjon.

Vegetasjon: Skogen er delvis edellauvskog med hassel på god jord, ellers ulike typer furuskog inklusive lågurtfuruskog, og blåbærskog med diverse lauvtrær, videre små partier med sumpskogslignende innslag. Det finnes også fattige flomdammer. Den rikeste er en liten dam mellom noen store steiner ved badeplassen på Skirimoen.

Kulturpåvirkning: Tilsynelatende liten idag, med unntak av litt vedhogst i utkantene. Tidligere var her flere plasser, en på sørsida av jernbanen nær undergangen ved Skirimoen og en på nordsida av jernbanen noe lenger øst (Jetmundplassen). Ressursutnyttelsen var da ganske sikkert mer intensiv enn i dag.

Artsfunn: Av planter ble det funnet bl.a. bekkeblom, firblad, furuvintergrønn, hengeaks, kvitmaure, liljekonvall, lodnebregne, lundrapp, myske, myskegras, skogstjerneblom og turt. Flomdammen ved badeplassen på Skirimoen hadde sennegras, åkermynthe, myrmaure og krypsoleie. Av fugler ble det notert bokfink, kjøttmeis, gransanger, rødstrupe, løvsanger, spette-meis, svarthvit fluesnapper og svarttrost. Spettehakk ble observert flere steder i død furu og osp. Spetteart er usikker, men ett sted dreier det seg trolig om enten svartspett eller kvitryggspett (Ingvar Stenberg pers. medd. etter bilde 2006). Vegetasjon av moser og lav på steinblokkene har potensiale for fuktrevende arter, men ingen spesielt kravfulle arter ble funnet.

Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er en middels velutviklet gammelskog/edellauvskog med noen interessante arter.

Skjøtsel og hensyn: Man bør så langt som mulig unngå fysiske inngrep og skogsdrift.

42 Rauma: Setnesmoen: Trollskogen (gråor-heggeskog)

UTM (WGS84)	MQ 330 358
Høyde over havet (m)	5-20
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gråor-heggeskog
Utforming:	Liskog/raviner (F0502)
Verdisetting	Lokalt viktig C
Mulige trusler:	Fysiske inngrep, treslagskifte
Besøkt dato:	27.06.2002, Einar Kystvåg (Kystvåg, E. 2002: Biologisk mangfold i Kvernes, Setnesmoen og Ørskog skyte- og øvingsfelter, Averøy, Rauma og Ørskog kommuner, Møre og Romsdal. Forsvarsbygg Eiendomsforvaltning, BM-rapport nr. 8 (2002), 33 s.)

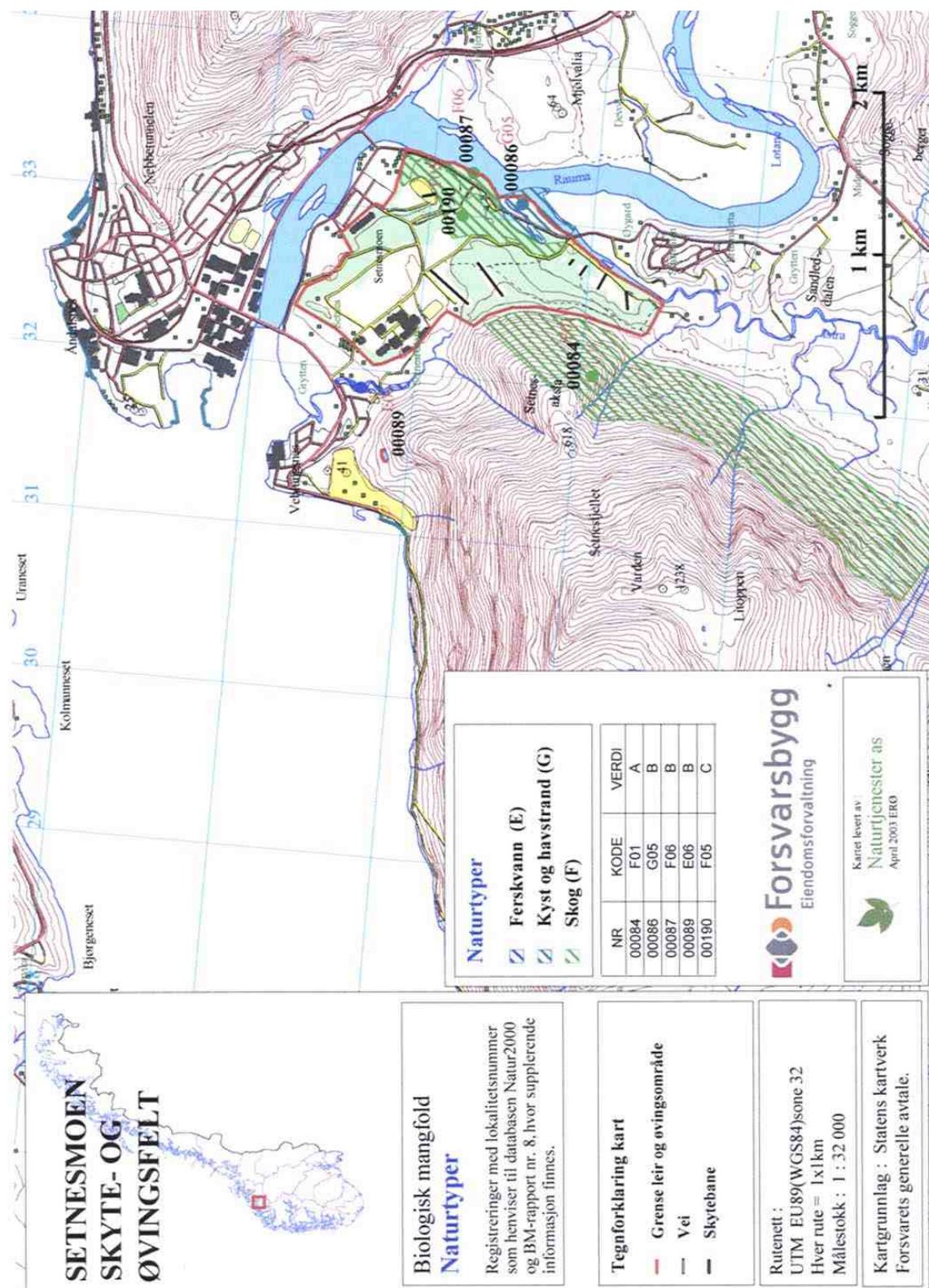
Generelt: Beskrevet av Einar Kystvåg basert på eget besøk 27.06.2002 (Kystvåg, E. 2002: Biologisk mangfold i Kvernes, Setnesmoen og Ørskog skyte- og øvingsfelter, Averøy, Rauma og Ørskog kommuner, Møre og Romsdal. Forsvarsbygg Eiendomsforvaltning, BM-rapport nr. 8 (2002), 33 s.). Trollskogen, Rauma kommune, er en gråor- heggeskog i ei østvendt li mot elva Istra. Areal (daa) 173. Lokalitetsnummer: 1539 00190 (Natur2000).

Vegetasjon: Den relativt unge gråorskogen har innslag av ask, hassel og lønn.

Påvirkning: Lia har vært brukt som beitemark frem til 1979. På platået over selve skråningen er det en lønneskog. Dette er platanlønn som har spredd seg som følge av tidligere innplantinger i hager og parker.

Arter: Feltsjiktet i lia har flere varmekjære plantearter, men av disse er bare gulfrøstjerne uvanlig for kommunen.

Verdisetting: Området er gitt verdien C ut fra at skogen har et visst innslag av varmekjære arter, men den er forholdsvis ung og uten særlig mange regionalt uvanlige arter.

Figur 27. Lokalitet 42. Rauma: Setnesmoen: Trollskogen.

43 Rindal: Gryta (bekkekløft)

UTM:	NQ 087 922
Høyde:	ca. 120-300 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtyper:	Bekkekløft og bergvegg. Innenfor dette miljøet er det også innslag av andre naturtyper som rik edellauvskog (anslag: 10%), gråor-heggeskog (anslag: 50%), samt tendenser til sørvendt berg- og rasmark
Utforminger:	Bekkekløft (F0901), gråor-almeskog (F0106), liskog/ravine (F0502)
Verdi:	Svært viktig - A
Mulige trusler:	Fysiske inngrep, skogsdrift
Undersøkt:	25.11.2006, Geir Gaarder (Gaarder, G. 2006. Naturtypebeskrivelse av bekkekløfta til Gryta [Rindal]. Miljøfaglig Utredning notat 29.11.2006 9 s.)

Generelt: Beskrevet av Geir Gaarder 29.11.2006 basert på eget besøk 25.11.2006 (Gaarder, G. 2006. Naturtypebeskrivelse av bekkekløfta til Gryta [Rindal]. Miljøfaglig Utredning notat 29.11.2006 9 s.), og noe bearbeidet av J.B. Jordal i juli 2007. Lokaliteten ligger langs Gryta, et sørvendt lite sidevassdrag til Surna, som munner ut i hovedvassdraget på Bolme. Mens det renner ganske rolig ned mot samløpet og også har et mer slakt løp i øvre deler, så danner bekken ei ganske trang kløft i midtre deler, men bortsett fra på mindre strekninger var det meste av området farbart. Avgrensningen av lokaliteten er sannsynligvis ganske skarp mot nord, øst og vest, mens det blir en mer gradvis overgang mot mer påvirket skog og kulturmark i sør, der lokaliteten kanskje burde vært utvidet noe. Fosserøyksonene tilknyttet fossefallene i øvre deler virket mindre godt utviklet (det er for det meste snakk om svært bratte stryk og ikke større vannmasser i fritt fall). Berggrunnen består for det meste av grønnstein, men med smalere bånd av fyllitt. Dette gir godt grunnlag for en rik flora, med potensiale for kravfulle og dels kalkkrevende arter. Det er da også mye frodig lauvskog i kløfta. Det er innslag av enkelte bergskrenter, dels skifrige, men det meste av sidene i kløfta har løsmasser, som flere steder er i bevegelse og har dannet mindre jordskred i nyere tid. Lokaliteten har også blitt undersøkt i forbindelse med planer om småkraftutbygging (Bakken 2005), men denne rapporten tilfører ingen ny relevant biologisk informasjon om lokaliteten ut over det som ble registrert ved egen befarung 25.11.2006.

Vegetasjonstyper og treslag: Den avgrensende lokaliteten har trolig mest gråor-heggeskog med et frodig høgstausedominert feltsjikt, med typiske arter som skogstjerneblom, stornesle og strutseving. I tillegg er det litt gråor-almeskog med spredt alm (bare helt lokalt dominerende) og enkelte varmekjære arter i feltsjiktet (bare myske ble observert under befaringen). Mindre partier har også noe fattigere skogstyper, trolig primært bregnerik skog (små-og/eller storbregneskog), samt at det trolig også er lokale innslag av lågurtskog. Det er også enkelte steder delvis åpne enger, dels skapt av ras og dels fordi det tydeligvis er for bratt for trær til å etablere seg. Når det gjelder treslag så er gråor vanligste art. I tillegg er det en del både av selje, rogn, bjørk og alm. Det finnes også flere steder litt hassel, samt i øvre deler osp. Gran er det bare plantet litt av helt lokalt, men småplanter forekommer spredt i lauvskogen. Furu er det lite av, den kommer i første rekke inn oppe på kanten ovenfor lokaliteten.

Påvirkning: Bekkekløfta er på begge sider i stor grad omgitt av kulturmark, dels gjengroende, dels åpne enger. Tidspunktet var lite egnet for å undersøke disse, men det er et potensiale for rester etter gamle, artsrike naturbeitemarker der. Også selve bekkekløfta må ha vært en god del brukt før, noe rester av ei gammel bru/kvern i nedre del, samt et par enkle stier/hesteveger

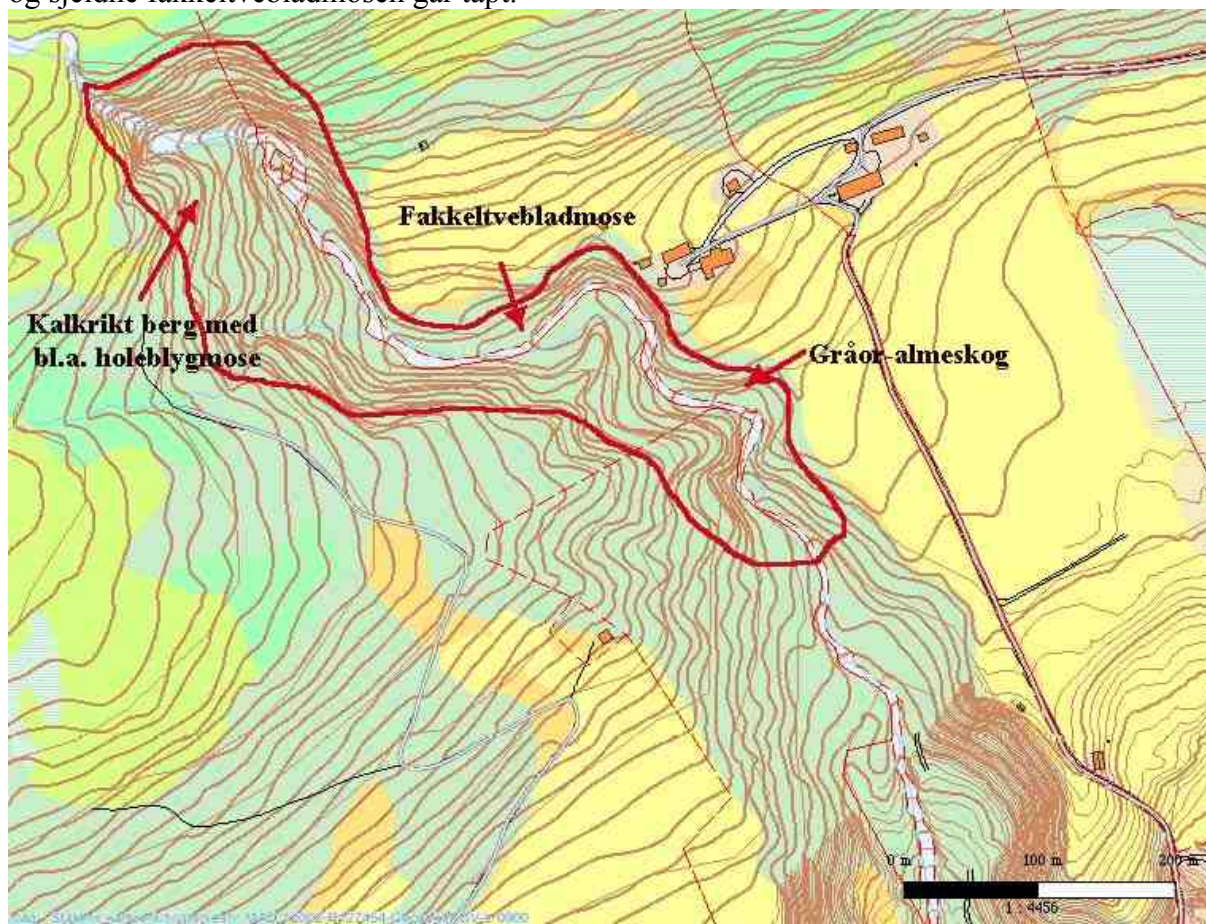
ned i kløfta vitner om. Det er så vidt innslag av søppel langs elva, men lite. Et mindre granplantefelt står i kanten ett sted på nordsida. Ellers har det vært lite hogst innenfor avgrenset lokalitet i nyere tid, men det har sikkert vært hogd mye her i perioder tidligere. Som følge av den høye produktiviteten er det nå stedvis en del dødt trevirke, også av ganske morkne læger. Det beiter fortsatt litt husdyr (sau) her, men beitetrykket virker nå ubetydelig. Enkelte av de gamle almetrærne i nedre del av lokaliteten har sannsynligvis vært styvet tidligere og er ganske grove. En grov, hul almetubbe står også der.

Artsmangfold: Det seine undersøkelsestidspunktet gjør at noen god oversikt over karplantefloraen ikke var mulig. Flere typiske høgstaudearter opptrer, til dels vanlig, som skogstjerneblom, strutseving, stornesle og mjødurt, samt flere steder noe av edellauvskogsarten myske. I tillegg er det grunn til å merke seg et innslag av kalkkrevende arter. I nedre del av lokaliteten ble taggbregne funnet sparsomt. Ved nedre foss vokste en del gulsildre, og i bergene opp mot øvre foss, typiske kalkindikatorer som fjellfrøstjerne og grønnburkne, samt jåblom. Ved nedre foss forekom også kransmynte i tørr, bratt eng. Av sopp var tidspunktet for seint på året til å fange opp marklevende arter. På gadd og læger av lauvtrær (gråor, alm, selje) ble det derimot samlet inn flere poresopp som enda ikke er artsbestemt. Det er mulig enkelte av disse er uvanlige til sjeldne. Når det gjelder lav så forekommer lungenever-samfunnet utbredt på lauvtrær i bekkedalen, om enn ikke spesielt artsrikt eller godt utviklet. Det er i første rekke vrenge-arter *Nephroma* ssp. som opptrer, mens lungenever *Lobaria pulmonaria* er mer spredt. I tillegg forekommer kystårenever *Peltigera collina*, stiftfiltlav *Parmeliella triptophylla* og sparsomt arter som filthinnelav *Leptogium saturninum* (bare sett på alm i nedre del) og skrubbenever *Lobaria scrobiculata* (et par funn ved nedre foss). Av skorpelav ble det gjort et par funn av vinflekklav *Arthonia vinosa*. På gamle almetrær i nedre del vokste sparsomt med bleikdoggnål *Sclerophora nivea* (NT), blådoggnål *S. farinacea* (VU) og almelav *Gyalecta ulmi* (NT). Mosefloraen virket ganske rik og inneholder blant annet flere til dels tydelig kalkkrevende arter på berg. Dette omfatter funn av raggmoser *Anomodon* ssp. på berg i nedre del, spredt med putevrimose *Tortella tortuosa*, samt litt holeblygmose *Seligeria donniana* på berg ovenfor nedre foss. Av råtevedmoser var det litt fakkeltvebladmose *Scapania apiculata* (VU) på lauvtrelæger (noe var i hvert fall selje) i en tømmerbase i midtre deler av lokaliteten (arten ble observert på 3 ulike læger). Av fugl ble det bare observert et fåtall vanlige spurvefugler. *Rødlistede naturtyper, rødlistearter og andre sjeldne arter:* Gråor-almeskog er rødlistet som hensynskrevende og forekommer ganske velutviklet i nedre deler av lokaliteten, samt med tendenser/dårligere utviklede forekomster flere steder opp mot fossefallene. Alm er også oppført på rødlista 2006 (NT).

Fakkeltvebladmose er rødlistet som sårbar (VU) i Norge og med 17 tidligere kjente lokaliteter (Hassel et al. 2006), hvorav en fra Møre og Romsdal (i Nesset). Arten er også rødlistet i høyere status i Sverige og Finland. Almelav (NT), bleikdoggnål (NT) og blådoggnål (VU) står alle oppført på rødlista 2006. Ellers må holeblygmose regnes som en relativt sjelden art i Møre og Romsdal siden den er relativt sterkt knyttet til kalkstein, og bare et par funn er gjort tidligere i fylket. Det er også mulig at enkelte av de innsamlede poresoppene er regionalt sjeldne og kanskje også aktuelle for rødlista. Potensialet for å finne flere sjeldne og rødlistede arter i området er absolutt til stede, ikke minst for organismegrupper som sopp og moser.

Verdisetting: Lokaliteten har en klar verdi som svært viktig - A. Bestander av fakkeltvebladmose er sjeldne, men også et generelt rikt arts mangfold med forekomst av flere andre sjeldne og kravfulle arter gir i seg selv en begrunnelse for så høy verdisetting. I tillegg kommer den generelt store produktiviteten og et relativt velutviklet bekkeløftmiljø med en del bergvegger, eldre skog med en del død ved, fossefall og noe slyngende form på elveløpet, som også støtter opp om en slik verdisetting. Ut fra dokumenterte naturverdier er dette blant de mest verdifulle bekkeløftmiljøene som er kjent i Møre og Romsdal.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene vil være å la hele lokaliteten få ligge mest mulig i fred, med et noe usikkert unntak for fjerning av granoppslag (siden grana er naturlig i Rindal og under spredning representerer dette en noe uavklart problemstilling). Alle former for hogst av lauvtrær vil være klart negativt, bortsett fra skånsom styving av middelaldrende og yngre almetrær (de eldste bør muligens få stå i fred og kan ha problemer med å tåle fjerning av greiner, selv om det ikke er umulig at svært forsiktig kutting kan gå bra), som vil være positivt. Fortsatt ekstensivt husdyrbeite er trolig lite konfliktfylt og kan være positivt. Vassdragsregulering er negativt og kan blant annet medføre at forekomsten av den rødlistede og sjeldne fakkeltvebladmosen går tapt.

Figur 28. Lokalitet 43. Rindal: Gryta.

44 Sande: Gurskøya: sørøst for Svinevatnet (lok. 14) (olivin)

UTM:	LQ 280 042
Høyde:	ca. 350
Hovednaturtype:	Rasmark, berg og kantkratt
Naturtype	Ultrabasisk og tungmetallrik mark i lavlandet
Utforming:	B0301 Ultrabasisk utforming
Verdi:	B (viktig)
Trusler	Fysiske inngrep
Undersøkt/kjelde:	juni 2005, Karl Johan Grimstad (Gaarder, G. Grimstad K.J 2005. Haugshornet vindpark i Sande kommune. Konsekvensutredning på tema biologisk mangfold. <i>Miljøfaglig Utredning Rapport</i> 2005-35: 1-36.)

Generelt: Lokalitetsbeskrivelsen er basert på besøk av Karl Johan Grimstad sommeren 2005 og er hentet fra: Gaarder, G. Grimstad K.J 2005. Haugshornet vindpark i Sande kommune. Konsekvensutredning på tema biologisk mangfold. *Miljøfaglig Utredning Rapport 2005-35*: 1-36. Liten olivinforekomst med typiske, spesialiserte arter som grønnburkne og blankburkne.

Figur 29. Lokalitet 44 (14 på figuren) og 45 (15 på figuren). Sande: Gurskøya, Svinevatn og Sæshorn.

45 Sande: Gurskøya: Sæshorn (15) (kystmyr)

UTM:	LQ ca. 251 052
Høyde:	ca. 350 m
Hovednaturtype:	Myr
Naturtype	Kystmyr
Utforming:	Velutviklet terrengdekkende myr (A0801)
Verdi:	B (viktig)
Trusler	Fysiske inngrep
Undersøkt/kjelde:	juni 2005, K.J. Grimstad (Gaarder, G. Grimstad K.J 2005. Haugshornet vindpark i Sande kommune. Konsekvensutredning på tema biologisk mangfold. <i>Miljøfaglig Utredning Rapport 2005-35</i> : 1-36.)

Generelt: Lokalitetsbeskrivelsen er basert på besøk av Karl Johan Grimstad sommeren 2005 og er hentet fra: Gaarder, G. Grimstad K.J 2005. Haugshornet vindpark i Sande kommune. Konsekvensutredning på tema biologisk mangfold. *Miljøfaglig Utredning Rapport 2005-35*: 1-36.

Vegetasjon: Lokaliteten er ei lita, delvis terrengdekkende, men noe grunn myr, med trivielle arter som røsslyng, torvull, duskull, bjønnskjegg, heisiv og klokkelyng.

Verdisetting: Opprinnelig verdisetting: C (lokalt viktig). Kommentar til verdisetting skrevet av J. B. Jordal 29.06.2007: Etter 2. utgave av DN-håndbok nr. 13 skal intakt terrengdekkende myr (utforming A0801) i alle størrelser ha verdi A. Imidlertid har utforming A0801 betegnelsen "velutviklet terrengdekkende myr". Siden det er tvilsomt om den foreliggende lokaliteten kan karakteriseres som "velutviklet", får den under tvil verdi B (viktig), selv om dette ikke er begrunnet i klare kriterier i håndboka.

Skjøtsel/hensyn: Man bør unngå fysiske inngrep.

46 Stranda: Geiranger: Nesevika ved Grande (naturbeitemark)

UTM (EUREF 89):	MP 0494-0508 8855-8864
Høyde over havet:	5-30 m
Hovudnaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark
Utforming:	Frisk/tørr, middels baserik eng (D0407)
Prioritet:	B (viktig)
Mulege truslar:	Opphøyr av beiting, attgroing, fysiske inngrep
Undersøkt/kjelder:	12.06.2006, John Bjarne Jordal

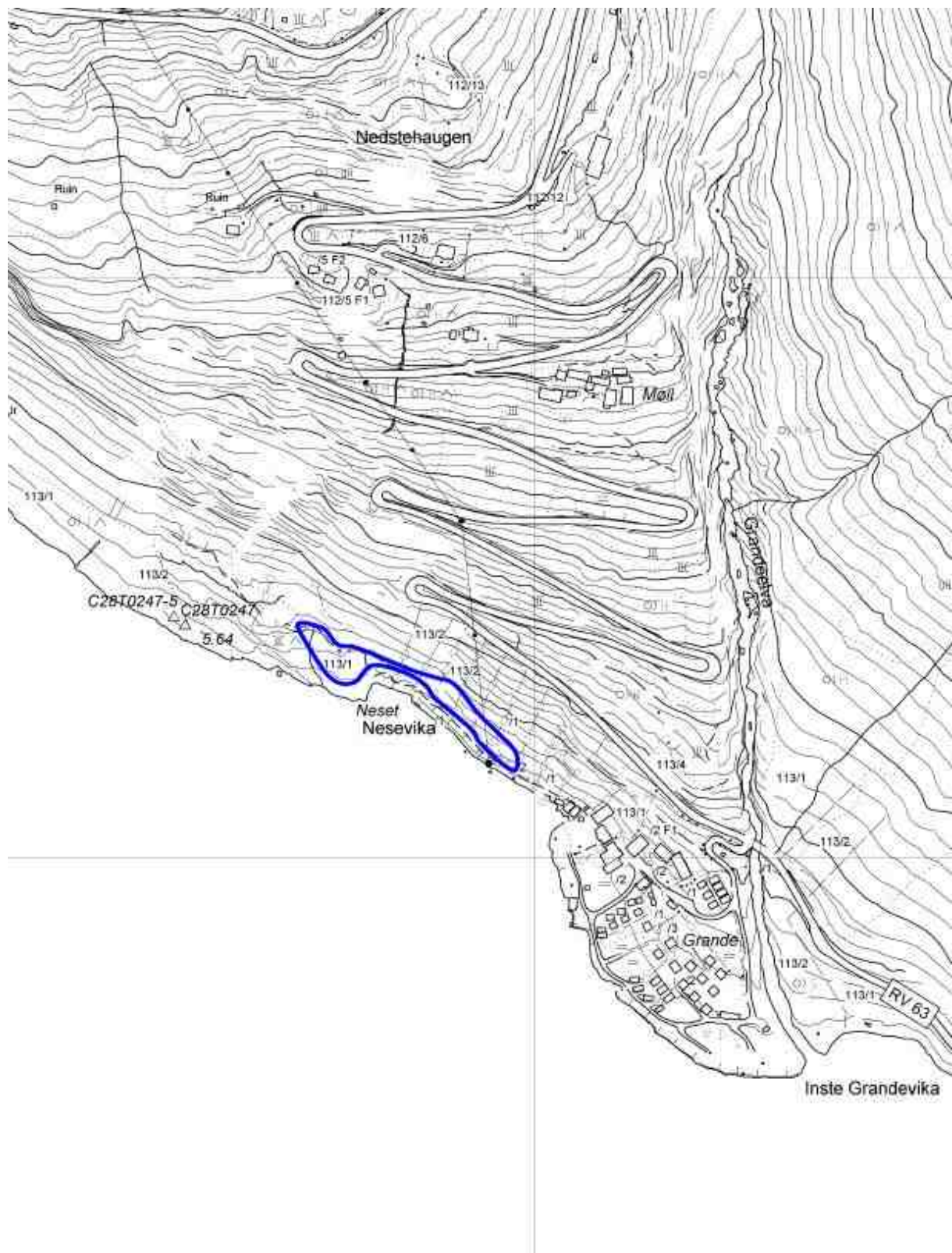
Generelt: Skildringa er skriven av John Bjarne Jordal 29.06.2007 basert på eige besøk 12.06.2006. Lokaliteten ligg i det opne kulturlandskapet like vest for Grande og består av tørre, tidlegare slåttemarkar og beitemarkar som no er i gradvis attgroing. I aust ligg lokaliteten ovanfor ein frukthage. Vestover mot Neset finst tørrenger også i nedkant av stien. *Vegetasjon:* Vegetasjonen er prega av tørre, svakt baserike enger (G7b) med m.a. dunhavre, ein truga vegetasjonstype som det er lite att av i fjordstroka.

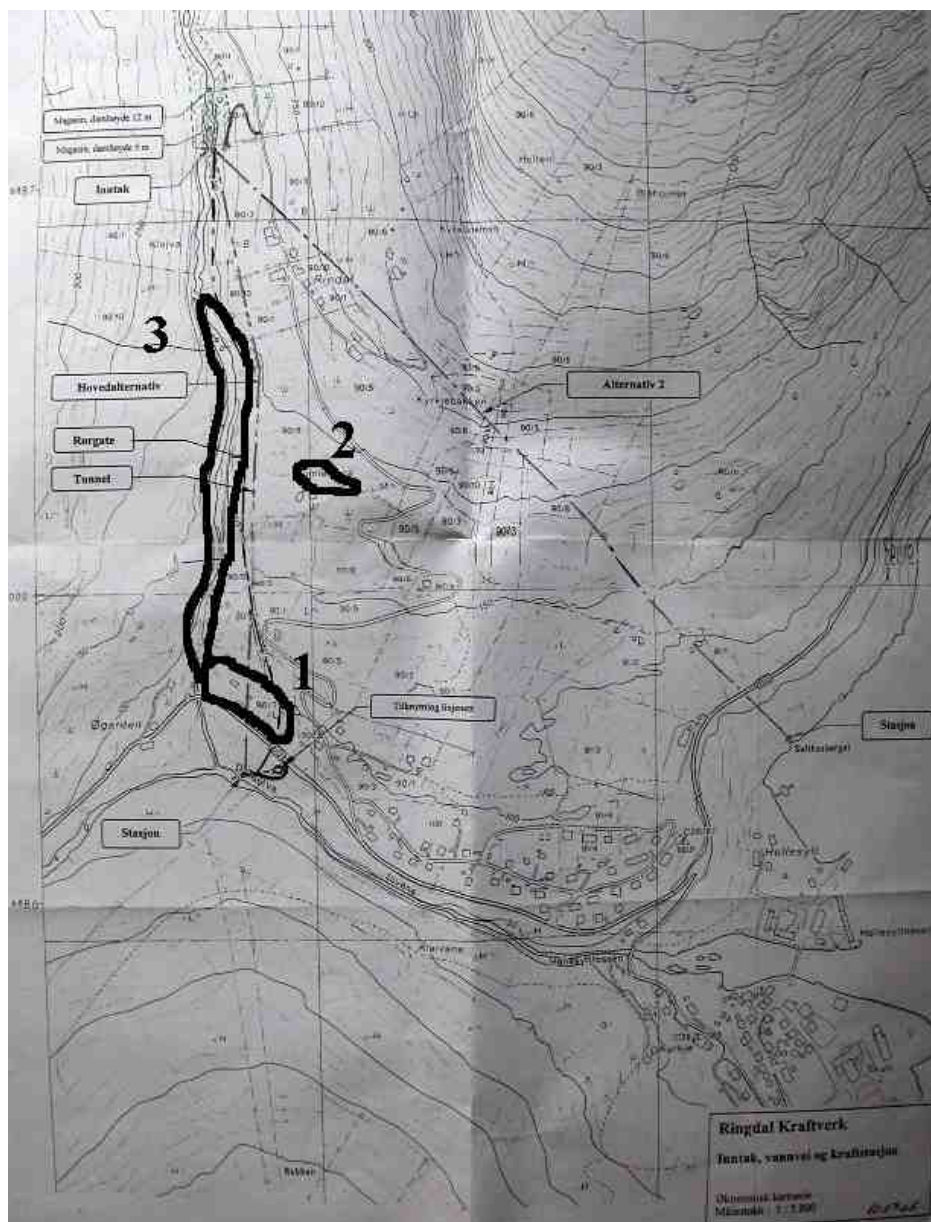
Kulturpåverknad: Dette landskapet har tidlegare vore slåtte- og beitemark, men all slik bruk er no opphøyr og landskapet gror att. Likevel vil dei tørre engene gro sakte att, og opprettheld artsmangfaldet i relativt lang tid samanlikna med friskare markslag. Deler av lokaliteten er noko gjødselpåverka tidlegare. Det finst fleire større rydningsrøyser og terrassar.

Artsfunn: Det vart notert ei rekkje artar meir eller mindre knytt til tørrbakkar, som bakkeveronika, blåklokke, dunhavre, engtjøreblom, gulmaure, hårsvæve, kvitbergknapp, lintorskemunn, lodnefaks, prestekekrage, raudknapp, sandarve, småbergknapp, småsmelle, småstorkenebb, svartburkne, sølvmore, vill-lauk, våskrinneblom og åkermineblom. Av særleg særleg stor interesse er dei gode bestandane av lodnefaks, og den truga vegetasjonstypen dunhavreeng som er nokså sjeldan i fjordstroka. Ein reknar med at det er potensiale for stor bloddråpesvermar, som er funnen inntil lokaliteten tidlegare og i 2007.

Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er velutvikla, artsrike tørrenger, og med kanskje fylkets beste bestandar av lodnefaks, ein art som er bortimot forsvunnen i fylket pga. omleggingar i landbruket. Undersøkingar av insektfaunaen kan gje grunnlag for å setta verdien høgare.

Skjøtsel og hensyn: Det er ønskeleg å ta opp att tradisjonell beiting, elles vil dei biologiske verdiane knytt til tørrengene gå tapt. Det vil og vera naudsynt med ei viss busk- og trerydding. Ein bør unngå større fysiske inngrep og gjødsling.

Figur 31. Lokalitet 47 (3 på figuren). Stranda: Hellsylt: Ringdalselva (bekkekløft). Lok. 1-2 på figuren er registrert i Naturbase fra før.

47 Stranda: Hellsylt: Ringdalelva nedenfor Ringdal (bekkekløft)

UTM (EUREF 89):	LP 879 865
Høyde over havet:	ca. 100-200 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Bekkekløft og bergvegg
Utforming:	Bekkekløft (F0901)
Verdi:	B (viktig)
Trusler	Fysiske inngrep
Kjelde:	11.12.2004, Geir Gaarder og Karl Johan Grimstad (Gaarder, G. & Grimstad, K.J. 2005. Ringdal kraftverk, Stranda kommune. Virkninger på biologisk mangfold. <i>Miljøfaglig Utredning Rapport</i> 2005:38. 22 s. + vedlegg.)

Generelt: Lokalitetsbeskrivelsen er basert på besøk av Geir Gaarder og Karl Johan Grimstad 11.12.2004 (Gaarder, G. & Grimstad, K.J. 2005. Ringdal kraftverk, Stranda kommune. Virkninger på biologisk mangfold. *Miljøfaglig Utredning Rapport* 2005:38. 22 s. + vedlegg.). Dette er ei markert, trang elvekløft med til dels stupbratte sider.

Arter: Floraen i kløfta er ikke spesielt interessant, men enkelte suboseaniske moser er påvist, samt typiske karplanter. Ellers hekker et par av fossekall, og av spesiell interesse er observasjoner av vintererle, inkludert et hekkefunn (trolig i 2002). Dette er en regionalt meget sjelden art som tidligere ikke har vært påvist hekkende på Sunnmøre.

Verdisetting: Lokaliteten vurderes samlet sett som viktig (B), siden dette er en av de mer velutviklede bekkekløftene i distriktet. Mangel på funn av rødlistearter og et begrenset arts mangfold, samt fravær av elementer som tilsier spesielt sjeldne og kravfulle arter (som fossefall med tilhørende fosserøyksoner) gjør at kløfta ikke får høyere verdi.

Hensyn: Miljøet vil være spesielt sårbart for fysiske inngrep, men også vesentlig reduksjon i vannføring vil føre til en klar verdireduksjon.

48 Stranda: Nibbedalen: ved Sæterelva (lok. 1) (kalkbjørkeskog)

UTM (EUREF 89):	LP 839-840, 874-876
Høyde over havet:	370-500 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Kalkskog
Utforming:	Kalkbjørkeskog (F0303)
Verdi:	B (viktig)
Mulige trusler:	Treslagsskifte, spredning av innførte arter som platanlønn, skogsdrift, fysiske inngrep
Kilde:	09.07.2004, Finn Oldervik (Oldervik, F. 2004. Sæterelva kraftverk. Virkninger på biologisk mangfold. <i>Miljøfaglig Utredning Rapport</i> 2004:21. 29 s.)

Generelt: Lokaliteten ble undersøkt 09.07.2004 av Finn Oldervik under gode værforhold (Oldervik, F. 2004. Sæterelva kraftverk. Virkninger på biologisk mangfold. *Miljøfaglig Utredning Rapport* 2004:21. 29 s.). Avgrensning: Lokaliteten kan avgrenses i sør av utmarksgjerdet mot beitemarkene og vil gå i en ca 80 m brei sone (40 m på hver side av elva) ca opp til den øverste krappe venstresvingen på den gamle seterstien. (ca 600 m.o.h.).

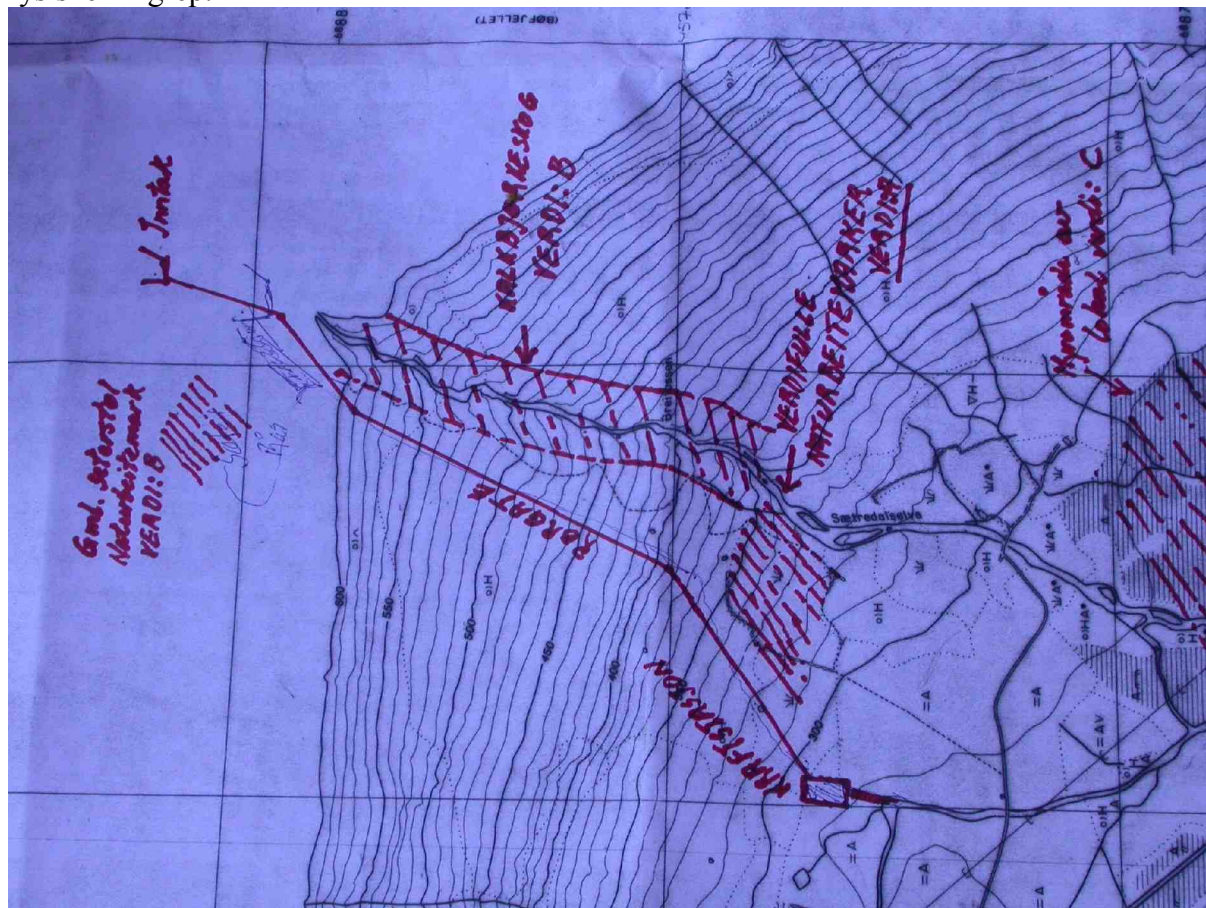
Vegetasjon: Innslaget av kalkindikatorer er ikke like sterkt i hele området, men lokaliteten må likevel betraktes som en noe utarmet utgave av kalkbjørkeskog. Om en skal forsøke å forklare den stedvise artsrikdommen langs elva, og i alle fall tilsynelatende mye fattigere jordsmonn så snart en fjerner seg noe fra denne (f. eks i rørtaseen), så ligger trolig forklaringen i at morenedekket (som trolig er relativt surt) ved elva er mye tynnere og til dels fraværende sammenlignet med lengre vest i lia hvor en antar at morenedekket er ganske tykt. Fordi plantene nær elva får mulighet til å nyttiggjøre seg mineralrike forvitningsmasser fra berggrunnen i området, vil vegetasjonen her bli mer preget av krevende plantearter enn der morenelaget er tykt.

Arter: Det ble påvist ganske mange, til dels kalkkrevende plantearter i nærområdet til elveløpet. På høyde ca 500 m.o.h. ble det f. eks. funnet noen få eksemplarer av den rødlistede kvitkurla (VU - sårbar på rødlista) (LP 8404 8769). Planten ble funnet ca 10 m vest for elva i ganske grunnlendt småvoksen fjellbjørkeskog. Litt lengre ned, på ca 480 m.o.h. (LP 8400 8766) ble det funnet en god del brudespore (NT) sammen med skogmarihånd. Også dette funnet ble gjort i grunnlendt fjellbjørkeskog. Også ved ca 420 m.o.h. (LP 8405 8756) ble det funnet en fin bestand av brudespore. Ytterligere lengre ned, ved ca 400 m.o.h. (LP 8399 8741), ble det funnet ganske mye brudespore på en knaus med tynt jorddekke tett ved elva. På

den samme knausen vokste det også mye katterfot og småsmelle. Denne knausen hadde tydelig ganske rik berggrunn, og det tynne jordsmonnet gjorde at plantene fikk nyttiggjort seg mineraler som ble avsatt fra berget. Ned mot 370 m.o.h. (LP 8403 8737), ved en liten foss, var berggrunnen tydelig også litt rikere enn ellers. Her ble det observert noen krevende arter som f. eks. fjellsyre, gulsildre, svarttopp og sumphaukeskjegg. Mindre krevende arter som bergfrue, fjellmarikåpe, harerug og rosenrot ble også notert.

Verdisetting: Det ble funnet to rødlistede plantearter på lokaliteten, hvorav den ene i kategori VU. Den bør derfor verdisettes til regionalt viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene vil være sårbare for treslagsskifte, spredning av innførte arter som platanlønn, og skogsdrift som medfører store forstyrrelser på bakken, samt andre fysiske inngrep.

Figur 32. Lokalitet 48 (lok. 1), 49 (lok. 2), 50 (lok. 3). Stranda: Nibbedalen.

49 Stranda: Nibbedalen: Beitemarker ved Sæterelva (lok. 2) (naturbeitemark)

UTM (EUREF 89):	LP 839 872
Høyde over havet:	310-350 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark
Utforming:	Frisk fattigeng (D0404)
Verdi:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	Opphør av hevd, gjengroing, gjødsling, fysiske inngrep
Kilde:	09.07.2004, Finn Oldervik (Oldervik, F. 2004. Sæterelva kraftverk. Virkninger på biologisk mangfold. <i>Miljøfaglig Utredning Rapport</i> 2004:21. 29 s.)

Generelt: Lokaliteten ble undersøkt 09.07.2004 av Finn Oldervik under gode værforhold (Oldervik, F. 2004. Sæterelva kraftverk. Virkninger på biologisk mangfold. *Miljøfaglig Utredning Rapport* 2004:21. 29 s.). Avgrensing: Lokaliteten ligger nedenfor utmarksgjerdet vest for Sæterelva og er inngjerdet og delvis oppdelt av gjerder. Det fineste området ligger mellom elva og steingjerdet som er inntegnet på økonomisk kart (1 : 5000).

Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4), som er den vegetasjonstypen som lokaliteten må føres til, er i dag delvis regnet som en truet type.

Påvirkning: Det er mulig at beitemarkene har vært litt gjødslet med kunstgjødsel, men plantelivet fremstår som naturengpreget med få eller ingen nitrofile arter.

Arter: Best utviklet er den beitemarka som ligger nærmest elva og av arter som ble registrert her kan nevnes aurikkelsveve, blåklokke, bråtestarr, finnskjegg, geitsvingel, gjeldkarve, gulaks, harerug, heiblåfjær, hårsveve, jonsokkoll, kattedot, kornstarr, kvitmaure, legeveronika, prestekrage, smalkjempe, småengkall, tepperot og tiriltunge. Artsutvalget av naturengplanter er ganske stort, slik at potensialet for funn av sjeldne og rødlistede beitemarkssopper må regnes som godt.

Verdi: Beitemarkene er relativt store og velutviklede, der en anser potensialet for funn av rødlistearter som stort. Foreløpig verdisetting av beitemarkene må ut fra foreliggende kunnskap settes til nasjonalt viktig (A). Lokaliteten bør undersøkes med henblikk på beitemarkssopp i et godt soppår.

Skjøtsel og hensyn: Det er viktig at lokaliteten fortsatt blir beitet, gjerne av sau, både vår og høst. Vi anbefaler at det ikke benyttes kunstgjødsel eller annen gjødsling her. Jordbearbeiding eller tilplanting må også unngås.

50 Stranda: Nibbedalen: Setervollen (lok. 3) (naturbeitemark)

UTM:	LP 8415 8800
Høyde:	ca. 650 m.o.h.
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark
Utforming:	Frisk fattigeng (D0404)
Verdi:	B (viktig)
Mulige trusler:	Opphør av hevd, gjengroing, fysiske inngrep
Kilde:	09.07.2004, Finn Oldervik (Oldervik, F. 2004. Sæterelva kraftverk. Virkninger på biologisk mangfold. <i>Miljøfaglig Utredning Rapport</i> 2004:21. 29 s.)

Generelt: Lokaliteten ble undersøkt 09.07.2004 av Finn Oldervik under gode værforhold (Oldervik, F. 2004. Sæterelva kraftverk. Virkninger på biologisk mangfold. *Miljøfaglig Utredning Rapport* 2004:21. 29 s.). Avgrensning: Denne lokaliteten er ikke så lett å avgrense, da sporene etter seterdrifta etter hvert begynner å bli noe diffuse. Enklest blir det å si at lokaliteten ligger rundt tuftene etter husa som en gang var på setra, og at den omfattes av den delen av stølen som enda har et tydelig engpreg.

Vegetasjon: Føres best til frisk fattigeng (G4).

Påvirkning: Den gamle setervollen som i sin tid ble brukt av Sætergårdene ligger framme på kanten mellom det flaterne snaufjellet og den bratte skogkledd lia nedafor. Selv om det er lenge siden vollen ble slått, så har den trolig vært beitet av sau de fleste årene etter at seterdrifta tok slutt.

Arter: I og med at det allerede på registreringstidspunktet var rimelig klart at setervollen ikke vil bli berørt av en eventuell utbygging av Sæterelva, så ble det heller ikke tatt noen fullstendig planteartsliste der. De artene som ble registrert er likevel nok til å kunne fastslå at vollen har godt potensiale for rødlistede beitemarkssopp, muligens både sjeldne og sårbare.

Av de planteartene som ble notert fra setervollen kan nevnes blåklokke, bråtestarr, brudespore (NT), engfrytle, finnskjegg, fjellmarikåpe, fjelltimotei, fjellveronika, geitsvingel, gulaks, harerug, kattedot, kornstarr, kvitmaure, legeveronika, smalkjempe, småengkall, tepperot og tiriltunge. Av disse er det spesielt grunn til å merke seg at det var en fin bestand av brudespore der. Dette vitner om et jordsmonn som er rimelig mineralrikt, noe som igjen indikerer at potensialet for sjeldne og rødlistede beitemarkssopp er relativt stort.

Verdi: Lokaliteten er forholdsvis liten, og ut fra verdiene som finnes der i form av antatt stort potensiale for rødlistearter, så må stølen betraktes som regionalt viktig (B). Videre blir det anbefalt at stølen undersøkes med henblikk på rødlistede beitemarkssopper i et godt soppår.

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene på lokaliteten er langt på vei avhengig av fortsatt sauehold på gardsbruka i dalen. Ved en eventuell utbygging av Sæterelva er det viktig å unngå skader på vegetasjonen på stølen.

51 Stranda: Oaldsbygda: Seljeflot (naturbeitemark)

UTM (EUREF 89):	LP 9743 9376
Høyde over havet:	70 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark
Utforming:	Frisk/tørr, middels baserik eng (D0407)
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	Opphøyr av beiting, attgroing, fysiske inngrep
Undersøkt/kilder:	12.06.2006, John Bjarne Jordal

Generelt: Skildringa er skriven av John Bjarne Jordal 29.06.2007 basert på egne undersøkingar 12.06.2006. Lokaliteten er ein del av kulturlandskapet på Seljeflot i Oaldsbygda. Han ligg nedst på innmarka, i øverkant av stigen til nausta og nordaustover mot elva.

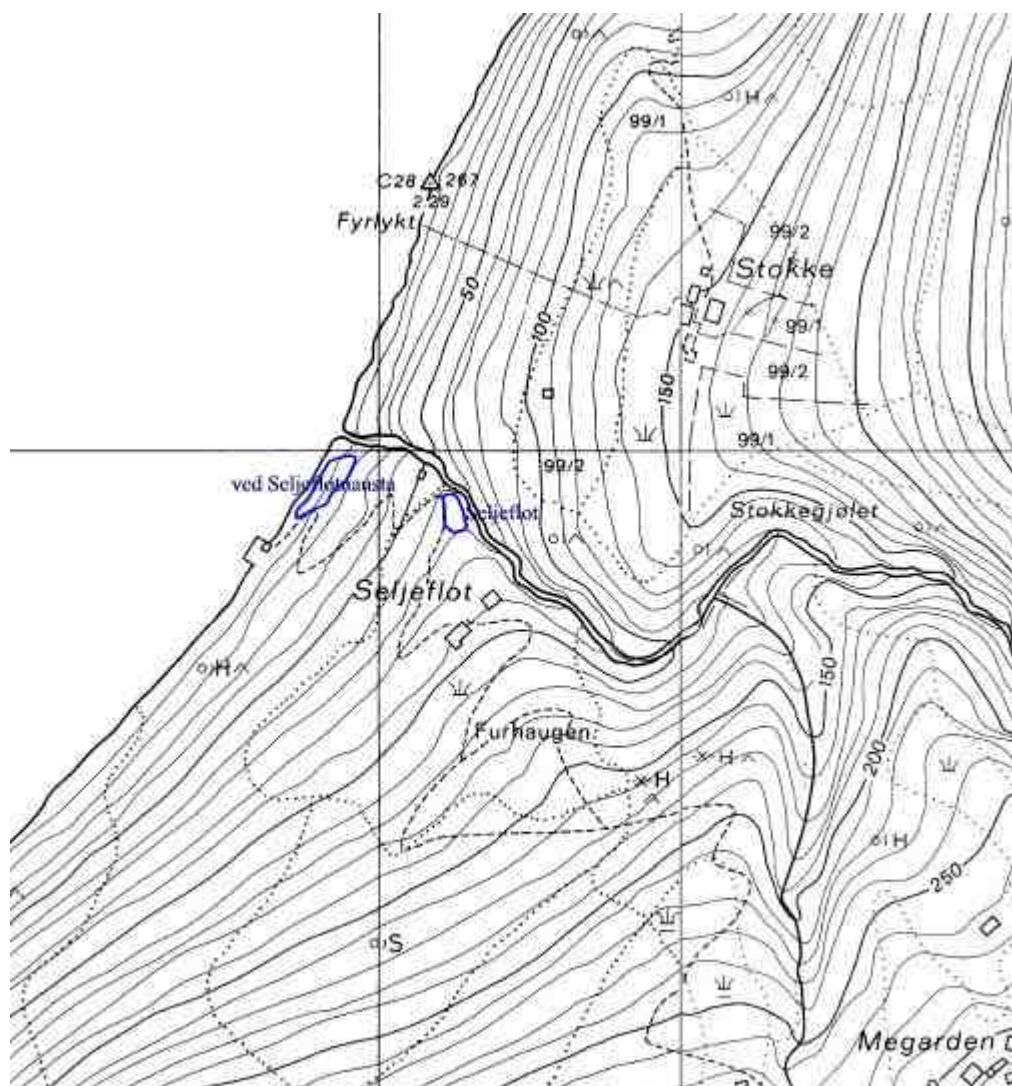
Vegetasjon: Vegetasjonen er skapt av beiting på grunnlendte berg, og er avhengig av ope landskap. Typen er har overgangar mellom tørrenger (G7) og bergknaus og bergflate, knavel-småbergknapputforming (F3c).

Kulturpåvirkning: Tidlegare beita, men gror no att. Det har i seinare år vore sporadisk med småfe (sau, geit) i området.

Artsfunn: Mest interessant var funn av eittårsknavel, vårskrinneblom og bakkeveronika.

Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er middels artsrike tørrenger og tørrberg med eit par regionalt sjeldne artar.

Skjøtsel og omsyn: Det er ønskjeleg med sterkare beiting, og dessutan noko rydding av busk og kratt for å berga restane av dei artsrike tørrengene i området. Ein bør unngå fysiske inngrep.

Figur 33. Lokalitet 51-52. Stranda: Oaldsbygda: Seljeflot og ved Seljeflotnausta.

52 Stranda: Oaldsbygda: ved Seljeflotnaustet (naturbeitemark)

UTM (EUREF 89):	LP 9733 9376
Høyde over havet:	15 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark
Utforming:	Frisk/tørr, middels baserik eng (D0407)
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	Opphøyr av beiting, attgroing, fysiske inngrep
Undersøkt/kilder:	12.06.2006, John Bjarne Jordal

Generelt: Skildringa er skriven av John Bjarne Jordal 29.06.2007 basert på egne undersøkingar 12.06.2006. Lokaliteten er ein del av kulturlandskapet på Seljeflot i Oaldsbygda. Han ligg ved stigen ned mot nausta og nordaustover mot elva.

Vegetasjon: Vegetasjonen er skapt av beiting på grunnlendte berg, og er avhengig av ope landskap. Typen er har overgangar mellom tørrenger (G7) og bergknaus og bergflate, knavel-småbergknapputforming (F3c).

Kulturpåvirkning: Tidlegare beita, men gror no att. Det har i seinare år vore sporadisk med småfe (sau, geit) i området.

Artsfunn: Det vart notert m.a. bakkeveronika, eittårsknavel, fjellrapp, geitsvingel, gjeldkarve, gulmaure, kvitmaure, lintorskemunn, lækjeveronika, nyresoleie, raudknapp, sandarve, smalkjempe, småbergknapp, småsmelle, småsyre, svartburkne, sølvmore, tiriltunge, tårnurt, vill-lauk, vårskrinneblom og åkerminneblom.

Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er middels artsrike tørrenger og tørrberg med fleire regionalt sjeldne artar.

Skjøtsel og omsyn: Det er ønskjeleg med sterkare beiting, og dessutan noko rydding av busk og kratt for å berga restane av dei artsrike tørrengene i området. Ein bør unngå fysiske inngrep.

53 Sunndal: Innerdalen: Styggghaugan (rikmyr)

UTM (EUREF 89):	MQ 888 546
Høyde over havet:	ca. 470
Hovednaturtype:	Myr
Naturtype:	Rikmyr
Utforming:	Middelsrik fastmattemyr (A0502)
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	Ingen kjente
Undersøkt/kilder:	15.07.2005, John Bjarne Jordal

Generelt: Beskrevet av John Bjarne Jordal 29.06.2007 basert på egne undersøkelser 15.07.2005. Lokaliteten er et mindre parti med rikmyr i et større myrområde like øst for Innerdalshytta.

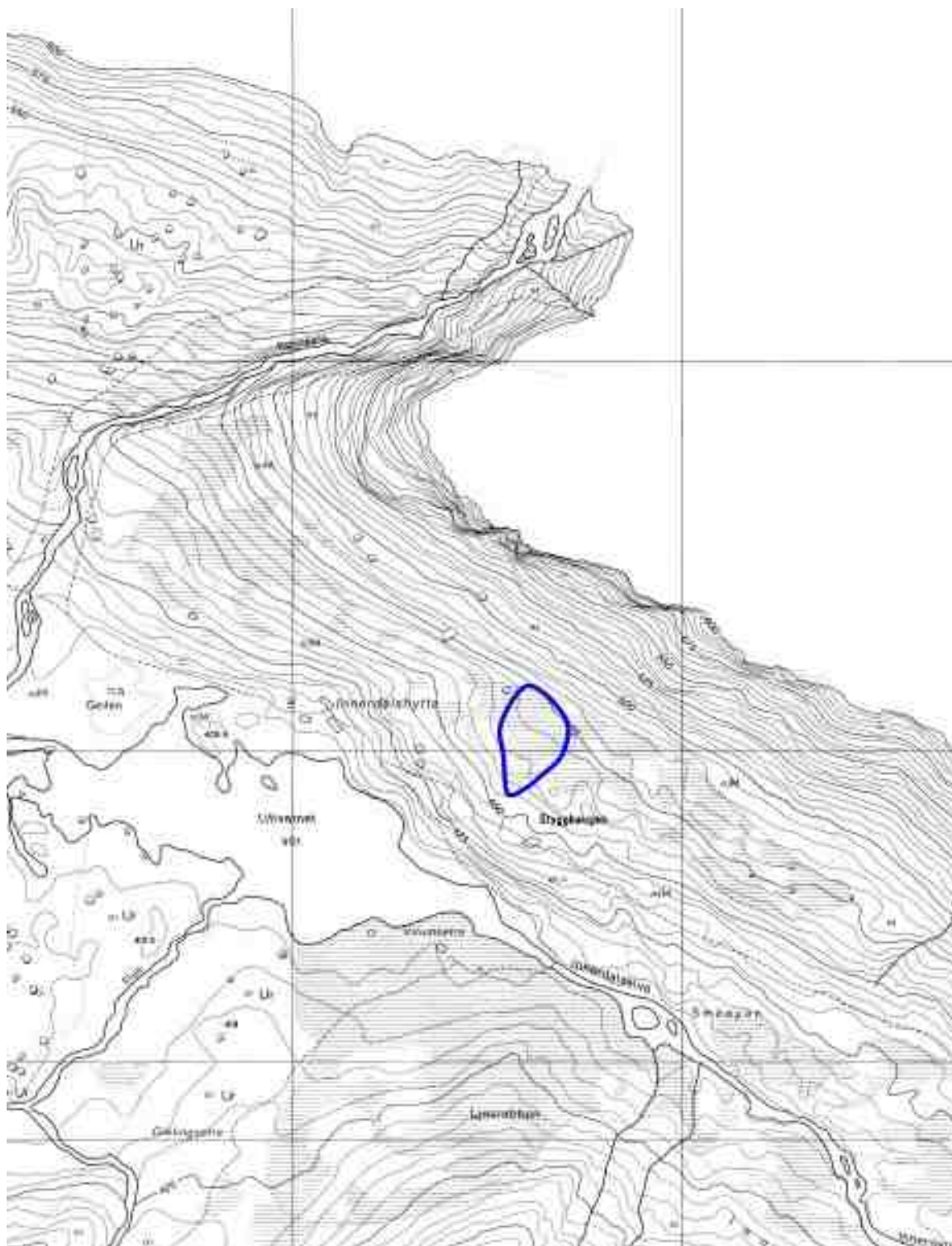
Vegetasjon: Vegetasjonen er middelsrik fastmattemyr og rike sig (M2, N3).

Kulturpåvirkning: Området synes å være lite kulturpåvirket.

Artsfunn: Det ble notert bl.a. bjønnbrodd, breiull, brudespore (NT), dvergjamne, fjellfrøstjerne, fjelltistel, grønnstarr, gulsildre, gulstarr, hårstarr, jåblom, kattedot, kornstarr, kvitmaure, myrsnelle, myrøyentrøst, skogmarihand, svarttopp, sveltstarr, sveltull, særbustarr, tranestarr og trådstarr.

Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er ei mindre rikmyr med noen kalkkrevende arter.

Skjøtsel og hensyn: Ingen spesielle ut over å unngå fysiske inngrep.

Figur 34. Lokalitet 53. Sunndal: Innerdalen: Styggheaugen.

54 Sunndal: Litj-Grødalen (bekkekløft)

UTM (EUREF 89):	MQ 853-858, 430-456
Høyde over havet:	ca. 100-350 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Bekkekløft og bergvegg (+ gråor-heggeskog, høgstaudebjørkeskog)
Utforming:	Bekkekløft (F0901)
Prioritet:	A (svært viktig)

Mulige trusler: Fysiske inngrep, skogsdrift
Undersøkt/kilder: 18.08.2005 og 13.06.2006, John Bjarne Jordal (jf. Hassel et al. 2006)

Generelt: Beskrevet av John Bjarne Jordal 29.06.2007 basert på egne undersøkelser 18.08.2005 og 13.06.2006 (funnet av råtetvebladmose er publisert av Hassel et al. 2006, bekkekløftartikkel i Blyttia). Lokaliteten omfatter Grøas elvekløft i Litj-Grødalen sørover fra Grøa til Jokerdalen og Dalasetra i Sunndalen. Dette er en stor elvekløft i nord-sør-retning, rundt 2,5-3 km lang med gode forhold for fuktighetskrevende arter.

Vegetasjon: Store deler av bekkekløfta har gråor-heggeskog langs elva med overganger til bregnerik bjørkeskog og høgstaudebjørkeskog i sidene. Det finnes også innslag av alm (NT, gråor-almeskog), og mange almetrær er styvet. Alm er for tida betydelig negativt påvirket av barknag fra hjort. Andre treslag var hassel, hegg, rogn og selje. Det finnes i nedre deler også spredte furutrær, men mye av furua gikk ut pga. av fluorforurensning fra aluminiumsverket på Sunndalsøra på 1950-60-tallet.

Kulturpåvirkning: Vassdraget er utbygd med en inntaksdam ved Dalasetra og kraftverk i berg ved Grøa. Inntaksdammen er relativt liten og utbygginga forhindrer ikke en viss forekomst av flommer i vassdraget. Hele dalføret har vært brukt til beiting, og det er også spor etter styving av alm i deler av området. I dag er tilgangen på morken ved god for de artene som er avhengige av dette.

Artsfunn: Det viktigste av artsforekomster er den meget sjeldne og internasjonalt truede råtetvebladmosen *Scapania carinthiaca* (EN - sterkt truet på rødlista) som ble funnet på flere gråorlæger langs elva. Denne arten står også på Bernkonvensjonens lister og er fredet i Norge. Den er knyttet til råteved i et meget fuktig lokalklima, og er bare kjent fra fire steder i Norge, alle inntil bekker eller elver (Hassel et al. 2006). Arten er trolig avhengig av flommer og isgang som produserer stadig nye dødvedstranger som skures rene for bark og blir liggende og råtne langs elva. Råtetvebladmose ble særlig påvist i vaser med morkne gråorstranger i elvekanten. Posisjoner var i intervallet MQ 8562-8565, 4466-4486, dvs. foreløpig over en strekning på 200 meter. Andre fuktkrevende moser var firtannmose, kystjammemose, larvemose og fingersaftmose. I fuktig gråorskog vokste maigull flere steder. Andre noterte plantearter var bl.a. bringebær, hengeaks, kranskonvall, kratthumleblom, kvitbladtistel, kvitsoleie, liljekonvall, lundrapp, mjødurt, myske, mysegras, rød jonsokblom, skogrørkvein, skogstjerneblom, skogstorkenebb, sløke, stankstorkenebb, storfrytle, stornesle, strandrør, strutseving, trollbær, trollurt, turt, tyrihjel, tågebær, vendelrot og vårerteknapp. På styva alm ble det funnet relativt gode bestander av almelav (NT), skrukkeøre og "almebroddsopp"

Hymenochaete ulmicola. Bleikdoggnål (NT) er dessuten funnet på alm i nærliggende område (MQ 8586 4421), og kan trolig også finnes her. Av lav ble det ellers notert lungenever, skrubbenever og gulnål. Sopp er dårlig undersøkt, det ble bl.a. funnet orepluggsopp, stor fnokkhatt (på morkne lauvtrekøyer) og vårbekksopp (på rått, våt ved i en bekk).

Verdisetting: Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en stor og velutviklet elvekløft med høy luftfuktighet og spesielt gunstige betingelser for fuktighetskrevende arter. Gode bestander av den meget sjeldne råtetvebladmosen (EN - sterkt truet på rødlista) understreker at lokaliteten har stor forvaltningsmessig betydning. Denne arten står på Bernkonvensjonens lister, den europeiske rødlista og er fredet i Norge. Det er internasjonalt få gode lokaliteter for denne kravfulle arten, som også antas å ha dårlig spredningsevne.

Skjøtsel og hensyn: Man bør unngå fysiske inngrep i elvekløfta og ytterligere reguleringer av vassdraget. Det er viktig med flommer og isgang for stadig produksjon av død ved langs elva. Det bør ikke drives skogsdrift i nærområdene til elva.

Figur 35. Lokaltet 54. Sunndal: Litj-Grødalen (blå strek). Tidligere registrerte områder er markert med grønt (fra Naturbase).

55 Sunndal: Øksendalen: Seterøya (gråor-heggeskog)

UTM EUREF89	MQ ca 7162 4883
Høgd over havet:	ca 340-380 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gråor-heggeskog
Utforming:	Liskog/raviner (F0502)
Verdi:	Lokalt viktig C
Mulege trugsmål:	Hogst og andre forstyrningar som graveinngrep.

Feltsjekk: 21.06.2005, Finn Oldervik (Oldervik, F. 2007. Småkraftverk i midtre del av Gaudalselva. Verknader på biologisk mangfold. Revidert rapport. *Miljøfaglig Utredning rapport 2007:25*)

Generelt: Skreve av Finn Oldervik basert på eige besøk 21.06.2005 (Oldervik, F. 2007. Småkraftverk i midtre del av Gaudalselva. Verknader på biologisk mangfold. Revidert rapport. *Miljøfaglig Utredning rapport 2007:25*). Lokaliteten er ein gråorskog på sørsida av Gaudalselva nord for Setersetra.

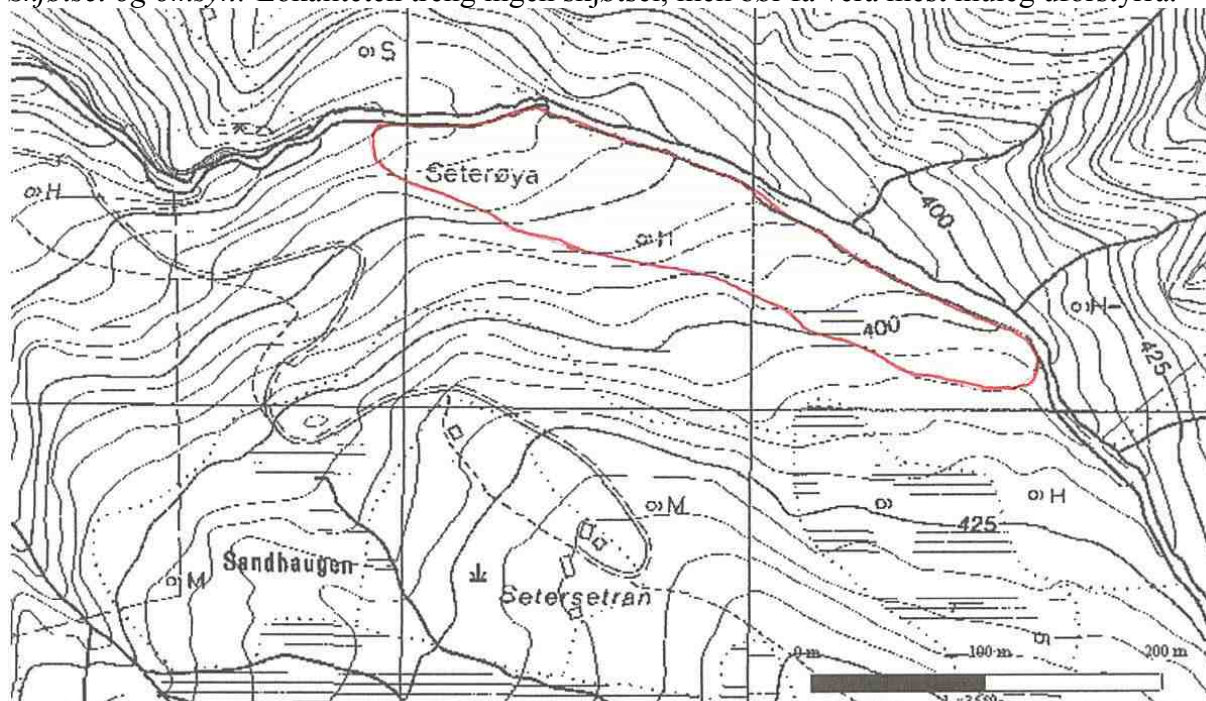
Vegetasjon: Tresjiktet er dominert av gråor, medan ein i feltsjiktet finn både høgstauder og ganske mange lågurtartar. Gråor-heggeskog (C3a).

Kulturpåverknad: Ingen synlege.

Artsfunn: Fjellfiol, skogstjerneblom, hengeving, fugleteig, bringebær, blåbær, myrfiol, gauksyre, kvitsymre, markjordbær, myske (lite) og firkantperikum m.fl.

Verdivurdering: Verdivurderinga er grunna på at artsinventaret ikkje er særleg vanleg i området, samtidig som det ikkje er påvist verdiar som skulle tilseia ein høgre verdi.

Skjøtsel og omsyn: Lokaliteten treng ingen skjøtsel, men bør få vera mest muleg uforstyrra.

Figur 36. Lokalitet 55. Sunndal: Øksendalen: Seterøya.

56 Surnadal: Myrholtelva: Bjønnalia - Neverdalen (lok. nr. 3) (gammel barskog)

UTM EUREF89	MQ ca 878 935
Høgd over havet:	ca 200 - 400 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gammel barskog
Utforming:	Gammel furuskog (F0802)
Verdi:	Svært viktig A
Mulege trugsmål:	Hogst og eventuelt treslagskifte.
Feltsjekk:	07.07.2005, Finn Oldervik (Oldervik, F. 2004. Småkraftverk i Myrholtelva. Verknader på biologisk mangfold. <i>Miljøfaglig Utredning rapport 2004:32</i> . 31 s., Oldervik, F. 2007. Småkraftverk i Myrholtelva. Verknader på biologisk mangfold. Revidert rapport. <i>Miljøfaglig Utredning rapport 2007:1</i> . 30 s.)

Generelt: Skrive av Finn Oldervik basert på eige besøk 07.07.2005 (Oldervik, F. 2004. Småkraftverk i Myrholtelva. Verknader på biologisk mangfald. Miljøfaglig Utredning rapport 2004:32. 31 s., Oldervik, F. 2007. Småkraftverk i Myrholtelva. Verknader på biologisk mangfald. Revidert rapport. Miljøfaglig Utredning rapport 2007:1. 30 s.). Lokaliteten ligg aust for Myrholtelva i eit belte om lag frå Bjønnalia og opp til Neverdalen.

Vegetasjon: Tresjiktet er dominert av fleirsjiktta til dels gammal furuskog iblanda lauvtre som bjørk, selje, m. fl. Blåbærskogen er mest utbreidd på lokaliteten, men det er stadvis også ganske mykje lågurtskog, småbregneskog og høgstaudeskog.

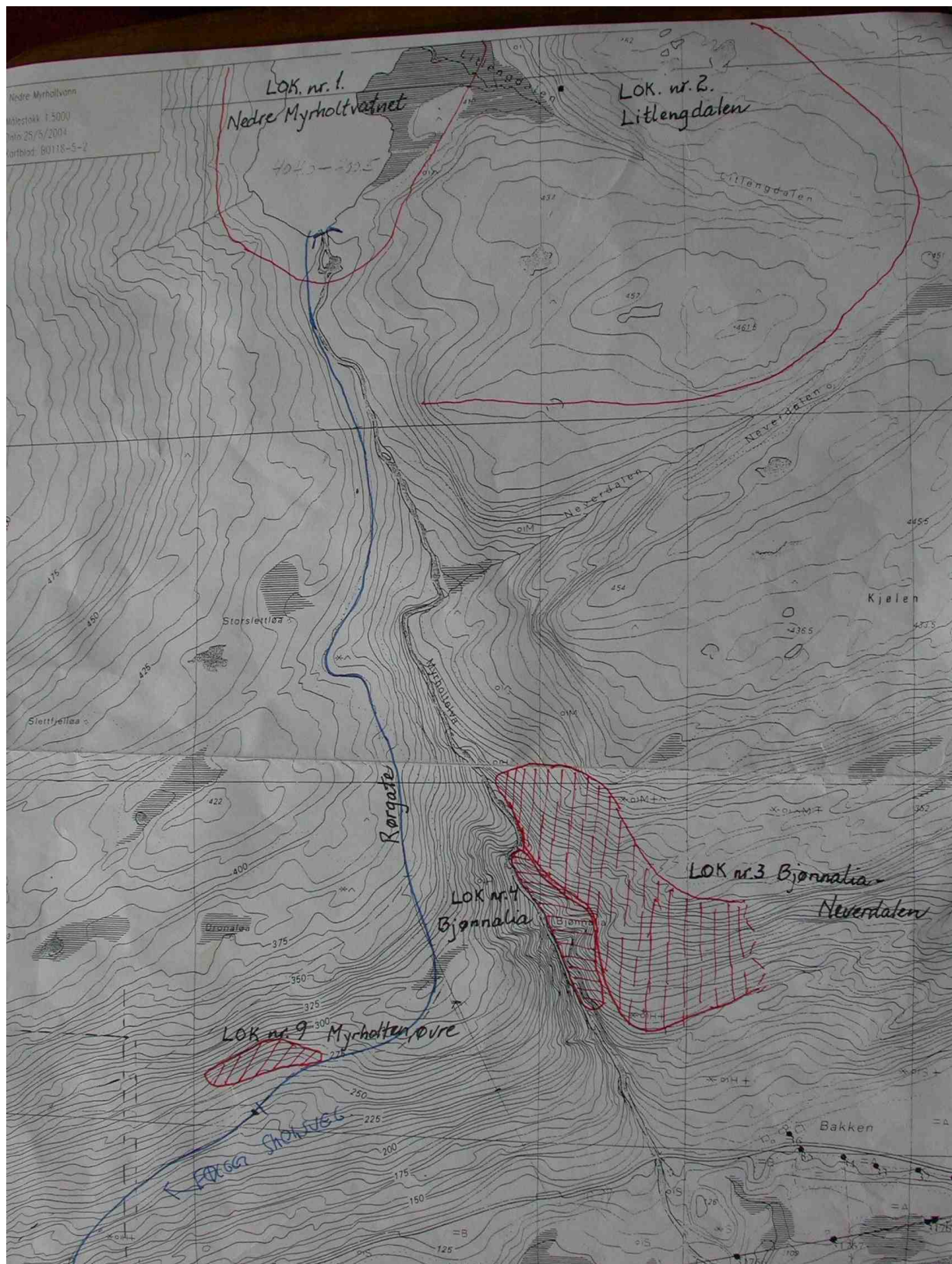
Kulturpåverknad: Utanom nokre eldre hogstspor så er det ingen synleg kulturpåverknad.

Artsfunn: Av artar som vart notert kan nemnast furu, bjørk, rogn, selje, hassel, liljekonvall, bleikstorr, tyrihjel, mjødurt, turt, einstape, sumphaukeskjegg, sanikel, myske, kvitbladtistel, skogsvinerot, skogmarihand, gulstorr, vårerteknapp, engstorr, kvitsoleie, fjellsyre, fugletelg, hengjeveng, bjønnekam m.fl. Av raudlista råtevedsopp vart det funne følgjande artar

Physodontia lundellii (MQ 8783 9377)(VU), *Athelopsis lunata* (MQ 8797 9351)(DD) og *Phlebia serialis* (MQ 8797 9353)(NT). Alle dei tre raudlisteartane vart funne på gammal grov, fallen furugadd. I tillegg vart følgjande råtevedsoppar funne på liknande substrat innan lokaliteten *Athelia sp.*, *Botryobasidium medium*, *Cerinomyces crustulinus*, *Hyphodontia floccosa* (sjeldan), *Hyphodontia hastata*, *Hypochnicium eichlerii* og *Trechispora farinacea*. Dei fleste av desse er typiske gammalskogsartar. Når det gjeld *Athelopsis lunata* eller *Trechispora lunata* som den heitte tidlegare, så var dette det andre funnet i Møre og Romsdal på funntidspunktet og det nest nordlegaste i landet.

Verdivurdering: Lokaliteten er eit område med god sjikting og bra med daudved, både liggjande og ståande (gadd, høgstubbar) ser ut til vera sjeldne i dei indre stroka av Nordmøre og fylket elles, og får derfor verdi A (svært viktig). Det vart vidare funne tre raudlisteartar av råtevedsopp på gamle, grove, falne furugaddar. Ei grundigare inventering (med mindre mygg), ville truleg ført til funn av fleire raudlisteartar.

Skjøtsel og omsyn: Lokaliteten treng ingen skjøtsel, men bør få vera mest muleg uforstyrta.

Figur 37. Lokalitet 56 (3 på figuren). 57 (4) og 58 (9). Surnadal: Myrholtelva, lokalitetane nr. 3, 4 og 9.

57 Surnadal: Myrholtelva: Bjønnalia (lok. 4) (rik edellaauvskog)

UTM EUREF89
Høgde over havet:

MQ 8797 9348
ca 210 - 250 m.

Hovednaturtype: Skog
 Naturtype: Rik edellauvskog
 Utforming: Gråor-almeskog (F0106)
 Verdi: Viktig B
 Mulege trugsmål: Hogst og andre inngrep
 Feltsjekk: 07.07.2005, Finn Oldervik (Oldervik, F. 2004. Småkraftverk i Myrholtelva. Verknader på biologisk mangfald. *Miljøfaglig Utredning rapport* 2004:32. 31 s., Oldervik, F. 2007. Småkraftverk i Myrholtelva. Verknader på biologisk mangfald. Revidert rapport. *Miljøfaglig Utredning rapport* 2007:1. 30 s.)

Generelt: Skildringa er skriven av Finn Oldervik basert på eige besøk 07.07.2005 (Oldervik, F. 2004. Småkraftverk i Myrholtelva. Verknader på biologisk mangfald. *Miljøfaglig Utredning rapport* 2004:32. 31 s., og Oldervik, F. 2007. Småkraftverk i Myrholtelva. Verknader på biologisk mangfald. Revidert rapport. *Miljøfaglig Utredning rapport* 2007:1. 30 s.). Lokalteten ligg oppe i den bratte elvamelen på austsida av Myrholtelva i området ved Bjønnalia.

Vegetasjon: I tresjiktet er det mest gråor, alm (NT), bjørk, litt hassel, hegg, rogn og selje. Lokalteten har eit visst edellauvskogpreg med nokre varmekjære artar, men er mest prega av høgstauder og storbregnar i feltsjiktet.

Kulturpåverknad: Ingen synleg.

Artsfunn: Rik edellauvskog av gråor-almeskog-utforming (D5). Utanom dei artane som nemnd under den generelle omtalen vart notert: smørtelg, skogburkne, turt, tyrihjel, vendelrot, mjødurt, brunrot, skogsalat, skogstorkenebb, skogstjerneblom, kvitsoleie, skogmarihand, hengjeaks, hengjeveng, fugletelg, sanikel, myske, svæver, vårerteknapp, tiriltunge, tepperot, lækjeveronika, gulaks m.m. Nokre av desse artane kan tyda på litt rikare berggrunn enn det som er vanleg i området (gneis).

Verdivurdering: Verdivurderinga er grunna på at artsinventaret ikkje er særleg vanleg i området, samtidig som det ikkje er påvist verdiar som skulle tilseia ein høgre verdi enn viktig B.

Skjøtsel og omsyn: Området treng ingen skjøtsel. Dessutan er det så og seia utilgjengeleg for eventuell skogsdrift.

58 Surnadal: Myrholtelva: Myrholten, øvre (lok. 9) (rik edellauvskog)

UTM EUREF89 MQ 8784 9317
 Høgde over havet: ca 250 - 270 m.
 Hovednaturtype: Skog
 Naturtype: Rik edellauvskog
 Utforming: Alm-lindeskog (F0105)
 Verdi: Viktig B
 Mulege trugsmål: Hogst og andre forstyrningar.
 Feltsjekk: 12.07.2005, Finn Oldervik (Oldervik, F. 2004. Småkraftverk i Myrholtelva. Verknader på biologisk mangfald. *Miljøfaglig Utredning rapport* 2004:32. 31 s.)

Generelt: Skildringa er skriven av Finn Oldervik basert på eige besøk 12.07.2005 (Oldervik, F. 2004. Småkraftverk i Myrholtelva. Verknader på biologisk mangfald. *Miljøfaglig Utredning rapport* 2004:32. 31 s.). Lokalteten ligg oppe i den bratte lia mellom Myrholtelva og skogsvegen på Myrholt og er relativt liten.

Vegetasjon: Rik edellauvskog, alm-lindeskogutforming (D4). I tresjiktet er det mest hassel, alm (NT), bjørk, hegg, rogn, selje og litt furu. Sjølv om naturtypen heiter "alm-lindeskog", så manglar lind i denne naturtypen på våre trakter. Treslaget er her bytta ut med hassel. Lokaliteten har eit visst edellauvskogpreg med nokre varmekjære artar, men er ikkje av dei mest artsrike.

Kulturpåverknad: Ingen synleg.

Artsfunn: Utanom dei artane som nemnd under den generelle omtalen vart det notert: myske, sanikel, lundgrønaks, tyrihjem, hengjeaks, liljekonvall, taggbregne m.fl.

Verdivurdering: Verdivurderinga er grunna på at artsinventaret ikkje er særleg vanleg i området, samtidig som det ikkje er påvist verdiar som skulle tilseia ein høgre verdi enn viktig B.

Skjøtsel og omsyn: Området treng ingen skjøtsel.

59 Surnadal: Myrholtelva: Ratøya (lok. 7) (gråor-heggeskog)

UTM EUREF89	MQ 873 924
Høgde over havet:	ca 70 m.
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gråor-heggeskog
Utforming:	Liskog/raviner (F0502)
Verdi:	Svært viktig A
Mulege trugsmål:	Hogst, masseuttak og andre forstyrningar.
Feltsjekk/kjelder:	12.07.2005, Finn Oldervik (Oldervik, F. 2004. Småkraftverk i Myrholtelva. Verknader på biologisk mangfald. <i>Miljøfaglig Utredning rapport</i> 2004:32. 31 s., Oldervik, F. 2007. Småkraftverk i Myrholtelva. Verknader på biologisk mangfald. Revidert rapport. <i>Miljøfaglig Utredning rapport</i> 2007:1. 30 s.). Kjelder elles er den kommunale naturtyperapporten (Aune 2004), og ei undersøking som vart gjort i samband med ei kommunal vassbruksplanlegging (Gaarder 1993)

Generelt: Skildringa er skriven av Finn Oldervik basert på eige besøk 12.07.2005 (Oldervik, F. 2004. Småkraftverk i Myrholtelva. Verknader på biologisk mangfald. *Miljøfaglig Utredning rapport* 2004:32. 31 s.). Lokaliteten omfattar deler av lok. nr. 449. Midtre Bøverdalen i den kommunale naturtype-kartlegginga (Aune 2004). I Gaarder 1993 tilsvavar lokaliteten "Delområde 4. Nordheim" (MQ 869 924 til MQ 874 926). Lokaliteten ligg om lag rett søraust for bruket Nordheim el. Flåtten gnr. 71, bnr. 4 under Gravvold. Avgrensinga følgjer om lag same grensene som vist i Gaarder (1993).

Vegetasjon: Gråor-heggeskog (C3) dominerer i området, men det finst også nokre gamle almetre på lokaliteten. Mykje av skogen er ganske gammal, medan andre område er prega av relativt fersk hogst. Fleire flaumlauf som i varierende grad er aktive går gjennom skogen.

Kulturpåverknad: Noko av lokaliteten er kulturpåverka gjennom beiting og hogst, men grunna opphør av husdyrhaldet på garden som eig lokaliteten, Myrholt, så er spora etter husdyrbeitinga i ferd med å koma bort. Område med sølvbunke og/eller blåbær i feltsjiktet minner likevel om tidlegare husdyrbeiting. Hjorten kan til ein viss grad vera med å ta vare på dette kulturpreget. Ein traktorveg går gjennom området.

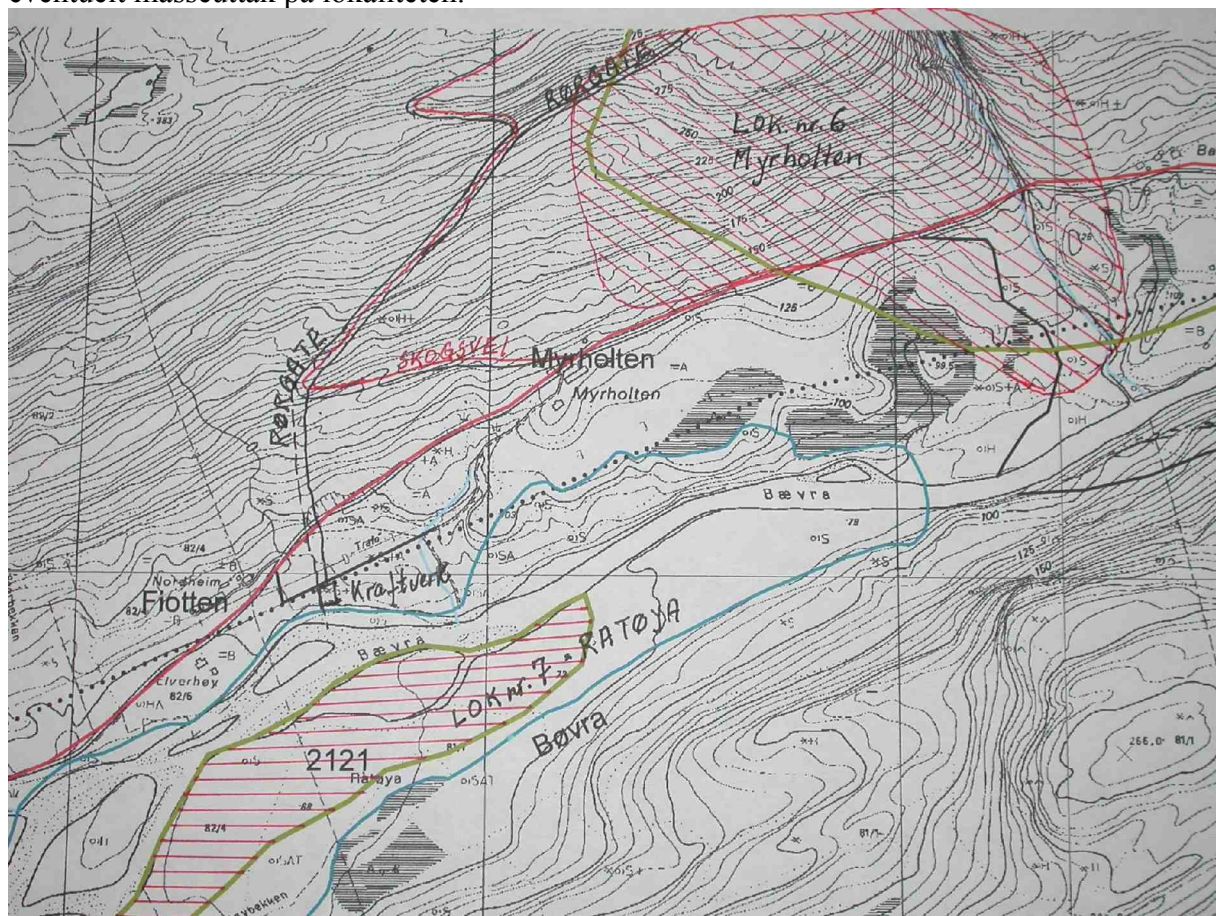
Artsfunn: *Plantar:* Nokre førekomstar av ikkje-beita, frodige oreskogar finst, da med dominans av høgstaudar, tyrihjem og turt (*Aconitum septentrionale*, *Cicerbita alpina*).

Enkelte delar av lokaliteten har fullstendig dominans av strutseveng (*Matteuccia struthiopteris*). På den nasjonale raudlista er påvist alm (NT) på lokaliteten. Gulldusk er og påvist (eigne observasjonar). Elles kan ein nemna litt meir krevjande artar som nattfiol og

skogsmarihand. *Sopp*: Den raudlista vedboande soppen vedkorallsopp (*Lentaria byssiseda*) (NT) er påvist på to almetre. (Gaarder 1993). *Lav*: Både skrubbenever og lungenever finst rikeleg, både på gråor og alm. Frå lungeneversamfunnet elles kan nemnast vanleg blåfiltlav og puteglye. Av knappenålslav påvist på lokaliteten kan nemnast at langnål (NT) er relativt vanleg på gråor, medan kystdoggnål (NT) vart funne på ei bjørk og ei alm. I tillegg vart dverggnål påvist på to gråor og ei bjørk (Gaarder 1993). *Fugl*: Ein har ikkje kartlagt faunaen på lokaliteten, men det er kjent at gråor-heggeskogar truleg har større tettleik av sporvefuglar enn nokon annan skogtype.

Verdivurdering: Verdivurderinga er m.a. grunna på at det er påvist relativt mange raudlisteartar på lokaliteten. I tillegg er det påvist ein planteart som er oppført på oversikta over regionalt sjeldne planter (gulldusk).

Skjøtsel og omsyn: Området treng ingen skjøtsel, men ein bør unngå for sterk hogst og eventuelt masseuttak på lokaliteten.

Figur 38. Lokalitet 59. Surnadal: Myrholtelva: Ratøya (lokalitet nr. 7).

60 Surnadal: Myrholtelva: Neverholten (lok. 8) (gråor-heggeskog)

UTM EUREF89	MQ 873 924
Høgde over havet:	ca 100 m.
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gråor-heggeskog
Utforming:	Liskog/raviner (F0502)
Verdi:	Viktig B
Mulege trugsmål:	Hogst, masseuttak og andre forstyrningar.
Feltsjekk:	07.07.2005 Finn Oldervik (Oldervik, F. 2007. Småkraftverk i Myrholtelva. Verknader på biologisk mangfald. Revidert rapport.

Miljøfaglig Utredning rapport 2007:1. 30 s.) kjelder elles: Den kommunale naturtyperapporten (Aune 2004), og ei undersøking som vart gjort i samband med ei kommunal vassbruksplanlegging (Gaarder 1993)

Generelt: Skildringa er skriven av Finn Oldervik basert på eige besøk 07.07.2005 (Oldervik, F. 2004. Småkraftverk i Myrholtelva. Verknader på biologisk mangfald. *Miljøfaglig Utredning rapport 2004:32. 31 s.*). Lokaliteten omfattar deler av lok. nr. 449. Midtre Bøverdalen i den kommunale naturtype-kartlegginga (Aune 2004). I Gaarder (1993) tilsvarar lokaliteten "Delområde 5. Neverholten" (MQ 880 920 til MQ 883 930). Lokaliteten ligg der Myrholtelva renn ut i Bøvra og omfattar skogen på begge sidene av den førstnemnde elva på nordsida av Bøvra og ei smal stripe på sørsida. Avgrensinga følgjer om lag same grensene som vist i Gaarder (1993).

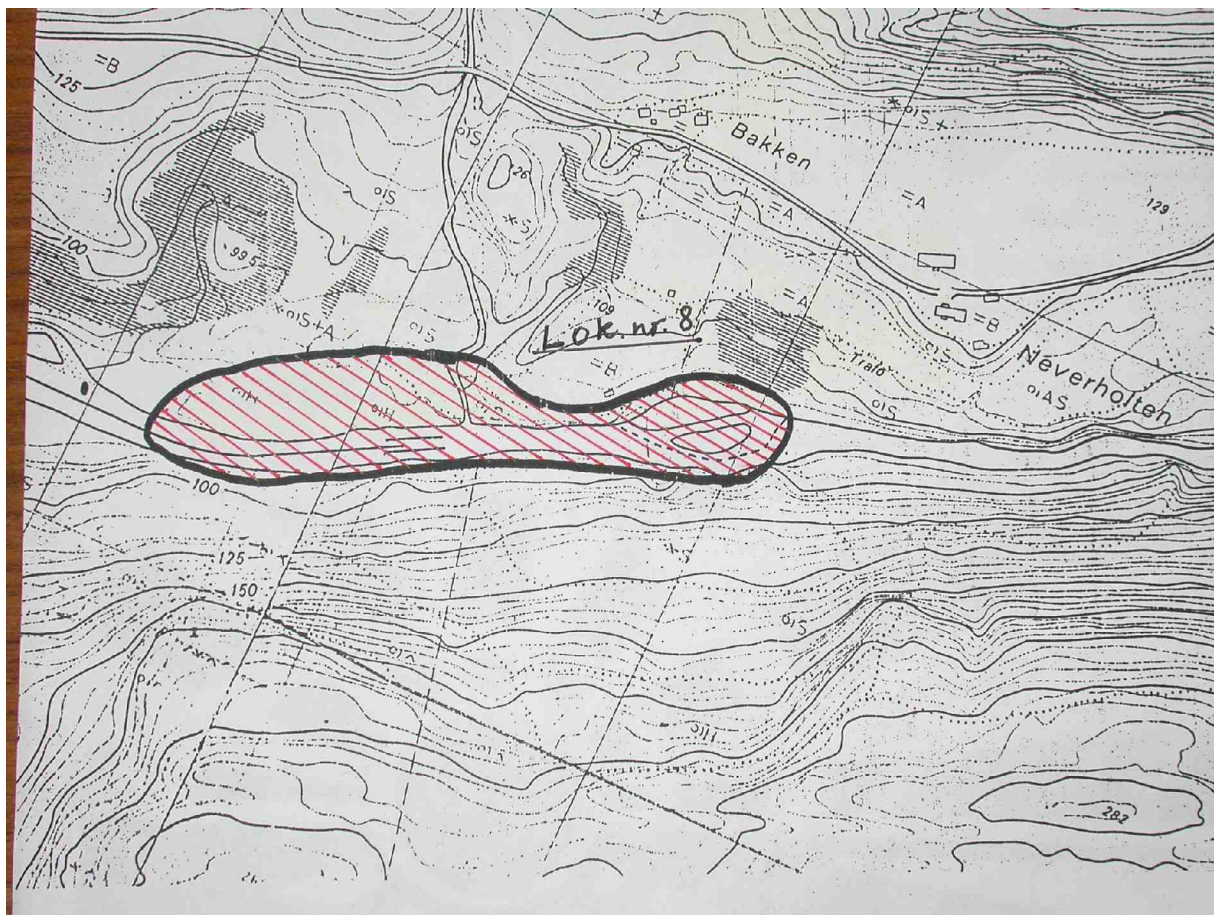
Vegetasjon: Gråor-heggeskog dominerer i området, men med innslag av nokre gamle almetre og litt rogn og bjørk.

Kulturpåverknad: Noko av lokaliteten er kulturpåverka gjennom beiting og hogst, m.a er det hogd fleire halvgamle almar ved Myrholtelva. Ein "trialbane" er bygd rett aust for elva mellom bygdavegen og Bøvra. Tett nedafor vegen ligg restane etter eit gammalt sagbruk og eit kraftverk.

Artsfunn: *Plantar:* Det meste av lokaliteten er prega av høgstauder som turt, tyrihjelm, strutsevang, skogstjerneblom, mjødurt, vendelrot, skogstorkenebb m.fl. Frå den nasjonale raudlista er påvist alm (NT). *Sopp:* Det føreligg ikkje opplysningar om interessante soppfunn frå lokaliteten. *Lav:* Gaarder (1993) opplyser at det eine almetreet er gammalt og at det på dette treet veks både kystdoggnål (NT), dverggullnål og ein ubestemt knappenålslav. I tillegg vart det funne kystfiltlav på rogn oppom utlaupet av Myrholtelva. *Fugl:* Ein har ikkje kartlagt faunaen på lokaliteten, men det er kjent at gråor-heggeskogar truleg har større tettleik av sporvefuglar enn nokon annan skogtype.

Verdivurdering: Lokaliteten har velutvikla og dels artsrik gråor-heggeskog og verdien vert sett til viktig (B). Det er òg påvist to raudlisteartar i lågare kategori her.

Skjøtsel og omsyn: Området treng ingen skjøtsel, men ein bør unngå for sterk hogst og eventuelt masseuttak på lokaliteten.

Figur 39. Lokalitet 60. Surnadal: Myrholtelva: Neverholten (lok. 8).

61 Surnadal: Nordvika: Sagelva-Dalaslettet (gammel barskog)

UTM:	MQ 826 714
Høgd:	om lag 250 - 320 m.o.h.
Hovudnaturtypar:	Skog, myr
Naturtype:	Gammal barskog, gammal lauvskog, rikmyr/slåttemyr
Utforming:	Gammal furuskog (F0802), gammelt ospesholt (F0701)
Verdi:	A (svært viktig)
Mulege trugsmål:	Hogst, masseuttak og andre forstyrningar.
Feltsjekk:	27.06.2004, Finn Oldervik og Ingvar Stenberg (Oldervik, F. 2004. Sagelva kraftverk. Verknader på biologisk mangfald. <i>Miljøfaglig Utredning rapport 2004:20</i>)

Generelt: Lokaliteten vart undersøkt 27.06.2004 av Finn Oldervik og Ingvar Stenberg (Oldervik, F. 2004. Sagelva kraftverk. Verknader på biologisk mangfald. Miljøfaglig Utredning rapport 2004:20). Han utgjør ei om lag 2-300 m brei sone på nordsida av Sagelva frå om lag høgdekote 250 til om lag 320. Området har tidlegare vore undersøkt av I. Stenberg med tanke på habitat for kvitryggspett.

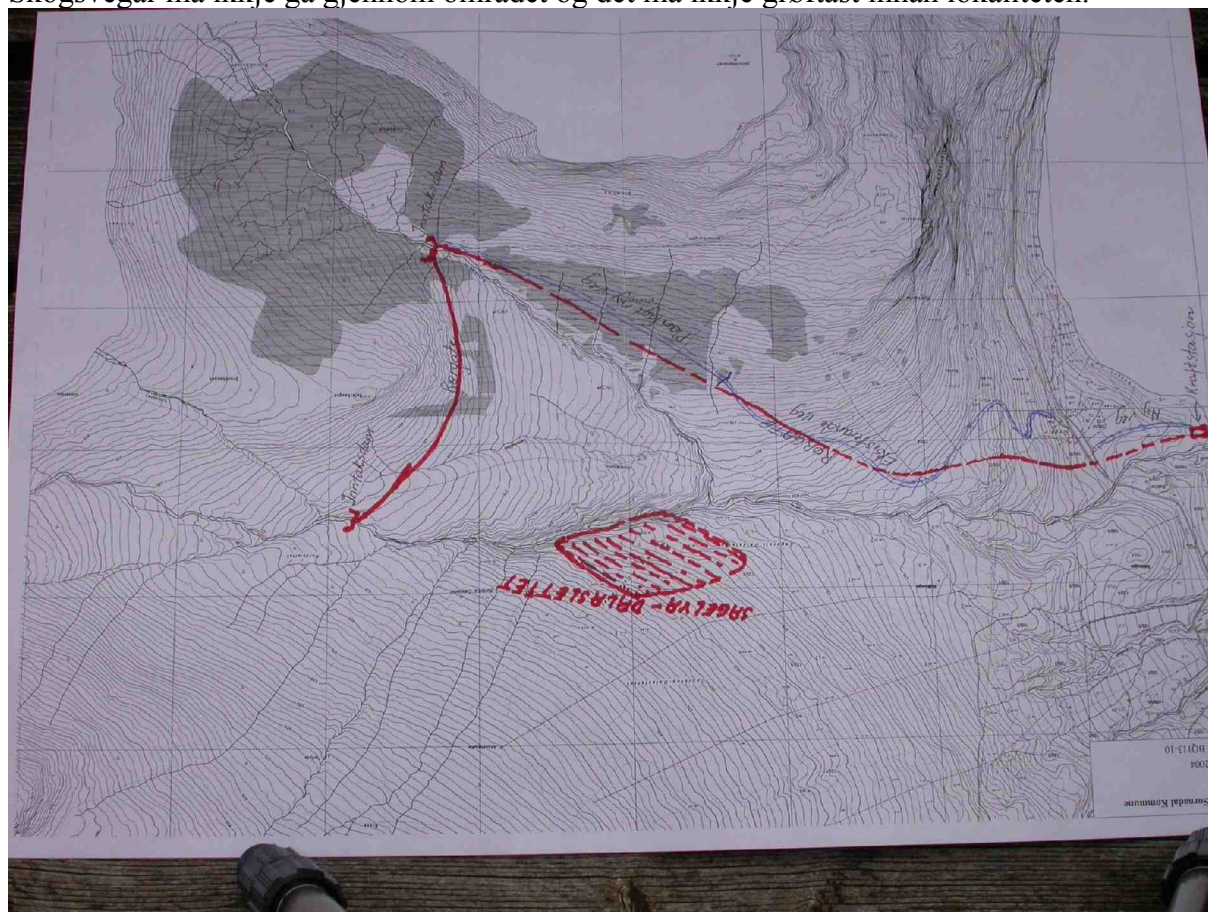
Vegetasjon: I dette området finn ein fleire rikmyrer som samtidig er gammal slåttemyr. Ein finn dessutan gammal skog, først og fremst av osp, men også noko gammal furuskog. Gammalskogs- og daudved-elementet i området har ført til at ein her finn raudlisteartar i fleire artsgrupper.

Påverknad: Eit element som gjer lokaliteten ekstra verdifull er dei to gamle høyløene (kulturminne) som enda er "oppegåande" her. Markaslåtten, som desse vitnar om, var utbreidd i Nordvika og førekomsten av engmarihand kan ha noko med denne eldgamle tradisjonen (næringsvegen) å gjera.

Artar: Kvitryggspetten (NT) har her eit årvisst hekkeområde (sikkert påvist frå 1987). Dessutan førekjem dei to sjeldne råtevedsoppene (barksoppar - Corticiaceae) *Hyphoderma medioburiense* (NT på raudlista) og *Phlebia cretacea* (tidlegare DC på raudlista) i same området. Dette fortel om naturkvalitetar utanom dei vanlege. I tillegg finn ein nokre mindre område av rikmyr på same lokaliteten der raudlistearten engmarihand (NT) vart observert ved inventeringa.

Verdi: Lokaliteten har verdier frå fleire element, m.a. raudlista, sårbar fugl, raudlista sjeldan sopp, raudlista naturtypar (rikmyr og slåttemyr = truga naturtypar). Ut frå dette må verdien setjast til svært viktig (A).

Skjøtsel og omsyn: Skogen i området bør få vera mest mogleg i fred. Ideelt sett, burde ein ha teke opp att tradisjonen med myrslått, i alle fall i nokre mindre områder som enda er opne, slik at desse ikkje gror til av krattskog. Dei gamle høyløene burde ha vore restaurert. Skogsvegar må ikkje gå gjennom området og det må ikkje grøftast innan lokaliteten.

Figur 40. Lokalitet 61. Surnadal: Sagelva-Dalaslettet.

62 Surnadal: Settemsdalen: Liabekken (viktig bekkedrag)

UTM (EUREF 89):	MQ 7196 8950-7178 8967
Høyde over havet:	ca. 95-104 m
Hovudnaturtype:	Ferstvatn/våtmark
Naturtype:	Viktig bekkedrag
Utforming:	Viktig gytebekk (E0604)

Prioritet: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep
Undersøkt/kjelder: 26.07.2006, John Bjarne Jordal

Generelt: Skildringa er skriven 02.07.2007 av John Bjarne Jordal basert på eige besøk 26.07.2006. Lokaliteten er ein relativt liten bekk som renn frå Liavatnet ved Settemsdalen, nordvestover langs riksvegen, og kryssar denne før han svingar vestover og ned mot sjøen. Den elvemuslingførande delen ligg berre på austsida av riksveg 65 mellom Surnadal og Halså. Bekken er truleg i hovudsak næringsfattig. Det vart sett fleire bekkeaurar.

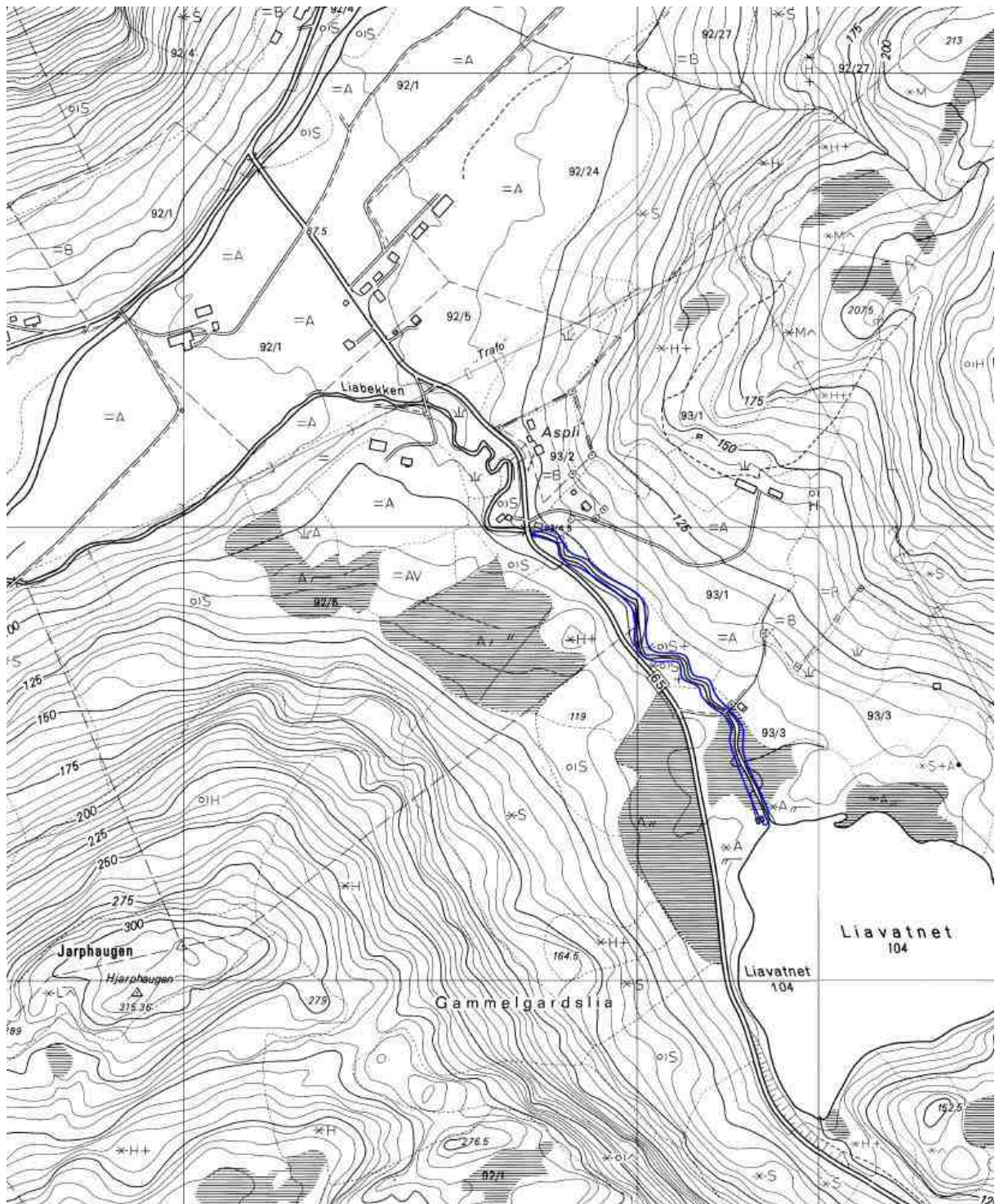
Vegetasjon: Bekken er vegetasjonsfattig. Det vart observert litt begroing på steinar i bekken. Nedstrøms skogsvegbrua fanst kysttjønnaks og flotgras i bekken. Kantvegetasjonen er dels gråor, bjørk og furu, og omgjevnadene har ein del fattig myr og lyngmark.

Kulturpåverking: Ein skogsveg med bru kryssar bekken nedstrøms Liavatnet. Nordafor ligg dyrka mark som truleg ikkje er særleg intensivt driven lenger.

Artsfunn: Mest interessant er elvemuslingbestanden. Det vart telt ca. 220 individ på tilsaman 80 m, totalt er det kanskje 300 m strekning der elvemusling finst. Ein gjetar på at bestanden har ein storleik på grovt sett 1000 individ.

Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er eit viktig bekkedrag med gode bestandar av ein art i kategori VU - sårbar.

Skjøtsel og hensyn: Ein bør unngå fysiske inngrep, og særleg forureining i form av gjødselavsig og nedslamming.

Figur 41. Lokalitet 62. Surnadal: Liabekken.

63 Surnadal: Totalen: Bjøråa vest (lok. 1) (rik edellauvskog)

UTM:	MQ 877 625
Høyde:	ca. 180-240
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Rik edellauvskog
Utforming:	Gråor-almeskog (F0106)
Verdi:	Svært viktig A
Trusler:	Treslagskifte, fysiske inngrep

Kilde: feltarbeid 05.05.2007, Geir Gaarder (Gaarder, G. 2007. Småkraftverk i Bjøråa, Todalen i Surnadal kommune. Virkninger på biologisk mangfold. *Miljøfaglig Utredning Rapport* 2007:28. 20 s.)

Generelt: Beskrivelsen er laget av Geir Gaarder i juni 2007 basert på eget feltarbeid 05.05.2007 (Gaarder, G. 2007. Småkraftverk i Bjøråa, Todalen i Surnadal kommune. Virkninger på biologisk mangfold. *Miljøfaglig Utredning Rapport* 2007:28. 20 s.).

Lokalisering: Lokaliteten ligger vel 100 meter vest for Bjøråa, like vest for en enkelt traktorveg som går opp lia. Den har ei ganske skarp grense mot ung, uthogd skog i øst, litt mer diffust mot fattigere skog i sør, samt noe yngre skog med mindre varmekjære arter i nordkant. Grensa mot vest ble ikke skikkelig avklart, men det går her gradvis over til noe mer fattig skog.

Vegetasjon/naturtyper: Det er snakk om en ganske typisk gråor-almeskog, med overgang mot høystaudelauvskog (særlig mot sør). Siden skogen også er gammel og mye av kvalitetene knyttet til gamle trær, så kunne betegnelsen "gammel edellauvskog" like gjerne vært brukt her.

Påvirkningsgrad: Skogen innenfor lokaliteten er nå middelaldrende til ganske gammel. Det er stedvis en del dødt trevirke, og av større dimensjoner (særlig selje) og litt morkne læger. Flere av almetrærne er ganske grove, og har helst vært styvet tidligere. Det ble sett lite av gnageskader på almetrærne etter hjort.

Artsmangfold: Foruten et ti-talls almetrær (NT) (en håndfull grove og dels hule), så er det mest gråor, samt en del selje (dels grov), rogn (dels grov), hegg og bjørk i tresjiktet. I feltsjiktet dominerer høgstaudearter som skogstjerneblom, hvitveis, firblad, stornesle, skogsvinerot og tyrihjel, samt lokalt en del myske, lerkespore og gullstjerne. På eldre lauvtrær er lungenever-samfunnet frodig, med arter som lungenever, skrubbenever, sølvnever, kystfiltlav, kystårenever, puteglye, grynfiltlav, vanlig blåfiltlav og vrenge-arter. På enkelte av de gamle almetrærne vokser flere kravfulle og rødlistede skorpelav, som hvithodenål (NT) (MQ 8773 6251), almelav (NT) (MQ 8773 6257, MQ 8773 6251), bleikdoggnål (NT) (MQ 8773 6257), antatt klosterlav (NT) (MQ 8773 6257) og blådoggnål (VU) (MQ 8773 6251). Også "almebroddsopp" *Hymenochaete ulmicola* ble funnet på et av de grove almetrærne. Av marklevende sopp ble det funnet skarlagens vårbeger *Sarcoscypha austriaca*.

Verdisetting: Lokaliteten får verdi svært viktig A, fordi en høyt rødlistet art er påvist. Også den gamle og rimelig intakte skogen, med innslag av flere andre rødlistearter og typiske, noe kravfulle arter tilsier en såpass høy verdi.

64 Surnadal: Todalen: Bjøråa fossefall (lok. 2) (bekkekløft)

UTM: MQ 8785 6238
Høyde: ca. 140-200 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Bekkekløft og bergvegg (50%), gammel lauvskog (50%)
Utforming: Bekkekløft (F0901)
Verdi: Viktig B
Trusler: Fysiske inngrep
Kilde: Feltarbeid 05.05.2007, Geir Gaarder (Gaarder, G. 2007. Småkraftverk i Bjøråa, Todalen i Surnadal kommune. Virkninger på biologisk mangfold. *Miljøfaglig Utredning Rapport* 2007:28. 20 s.)

Generelt: Beskrivelsen er laget av Geir Gaarder i juni 2007 basert på eget feltarbeid 05.05.2007 (Gaarder, G. 2007. Småkraftverk i Bjøråa, Todalen i Surnadal kommune.

Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning Rapport 2007:28. 20 s.).

Lokalisering: Lokaliteten langs Bjøråa, i den nedre delen av det bratteste elvepartiet.

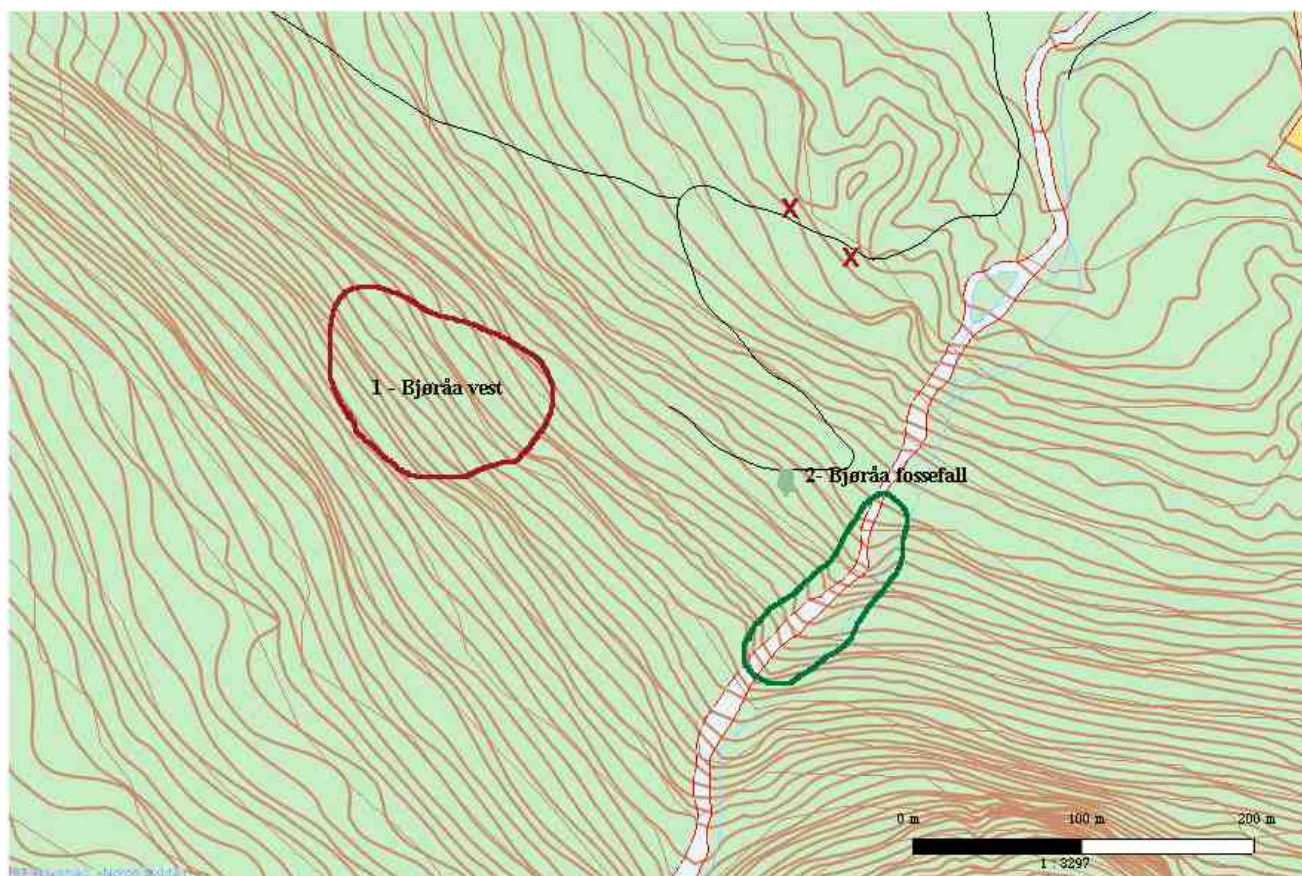
Lokaliteten grenser skarpt mot hogstflate m.v. i vest, nokså skarpt mot mindre interessante miljøer i sør og nord, samt delvis mot annen naturtypelokalitet i øst (gammel edellauvskog/høystauteskog, se Melby & Gaarder 2000).

Vegetasjon/naturtyper: Det er primært snakk om ei trang elvekløft med stryk og fossefall, og tilhørende fuktige bergveggs miljøer inntil. Spesielt på østsiden av elva i nedre del og dels på østsiden i ei gryte i øvre del er det snakk om fosseenger dominert av moser. Også naturtype "fossesprøytsone" kunne derfor vært brukt på dette miljøet. I tillegg er partier med eldre lauvskog på østsiden av elva inkludert i lokaliteten. Her er det dels høystauteskog i nedre deler og dels mer blåbær-/småbregnemark i øvre deler med bl.a. en del storfrytle (samt trolig litt storbregneskog på vestsida).

Påvirkningsgrad: Det er snakk om stort sett eldre skog på østsiden av elva, mens det meste har blitt hogd ut tidligere på vestsiden (dels gammelt granplantefelt her). Gamle stubber vitner også om hogst for lenge siden på østsiden, men her finnes det nå også spredt med dødt trevirke i ulike nedbrytningsstadier. Det er litt selvsådd gran i området.

Artsmangfold: Bjørk er dominerende treslag. I tillegg finnes litt furu og rogn og innslag av selje. På gamle bjørketrær ble det funnet sparsomt med gammelgranlav-samfunnet, inkludert førnevnte art og den generelt sjeldne og nokså kravfulle *Arthonia arthonioides* på ei bjørk i øvre del (MQ 8785 6236). På en furustubbe nær inntil vokste også rødlistearten rotnål (NT). I ei gryte nær disse funnene var det fosserøyksamfunn inntil elva, med arter som småstylte, rød muslingmose, heimose, prakthinnemose og stripefoldmose. Den nedre fosseenga var enda bedre utviklet. Øvre del av den var dominert av torvmoser, mens det nederst var et typisk sjikt av suboseaniske levermoser som storstylte, småstylte, heimose, rød muslingmose og grannkrekmose. På lauvtrærne vokste arter i lungenever-samfunnet, men primært vanlige arter som lungenever, skrubbenever, grynfilflav og vrenge-arter. På læger opptrer arter som pusledraugmose og fingersaftmose.

Verdisetting: Lokaliteten får verdi viktig B, både fordi en rødlisteart er påvist, men også fordi det er snakk om et rimelig velutviklet fosserøykmiljø med flere typiske og noe kravfulle arter.

Figur 42. Lokalitet 63 (1) og 64 (2). Surnadal: Todalen: Bjøråa. Oversiktskart over undersøkelsesområdet, med de to lokalitetene avgrenset. I tillegg er de to enkeltfunnene av alm (røddistet som NT) angitt med røde kryss.

65 Tingvoll: Gyl: Bukkhaugan (lok. 2) (rikmyr)

UTM EUREF89	MQ 5690 8271
Høgde over havet:	310-330 m.
Hovednaturtype:	Myr
Naturtype:	Rikmyr
Utforming:	Middelsrik fastmattemyr (A0502)
Verdi:	Lokalt viktig C
Mulege trugsmål:	Drenering og påfølgjande tilgroing.
Feltsjekk:	01.07.2005, Finn Oldervik (Oldervik, F. 2005. Småkraftverk i Gylselva. Verknader på biologisk mangfald. <i>Miljøfaglig Utredning rapport</i> 2005:31. 25 s.)

Generelt: Skildringa er skriven av Finn Oldervik basert på eige feltarbeid 01.07.2005 (Oldervik, F. 2005. Småkraftverk i Gylselva. Verknader på biologisk mangfald. *Miljøfaglig Utredning rapport* 2005:31. 25 s.). Lokaliteten er ei relativt lita bakkemyr i hallinga ned mot elva eit par hundre meter ned for demninga i Gylvatnet.

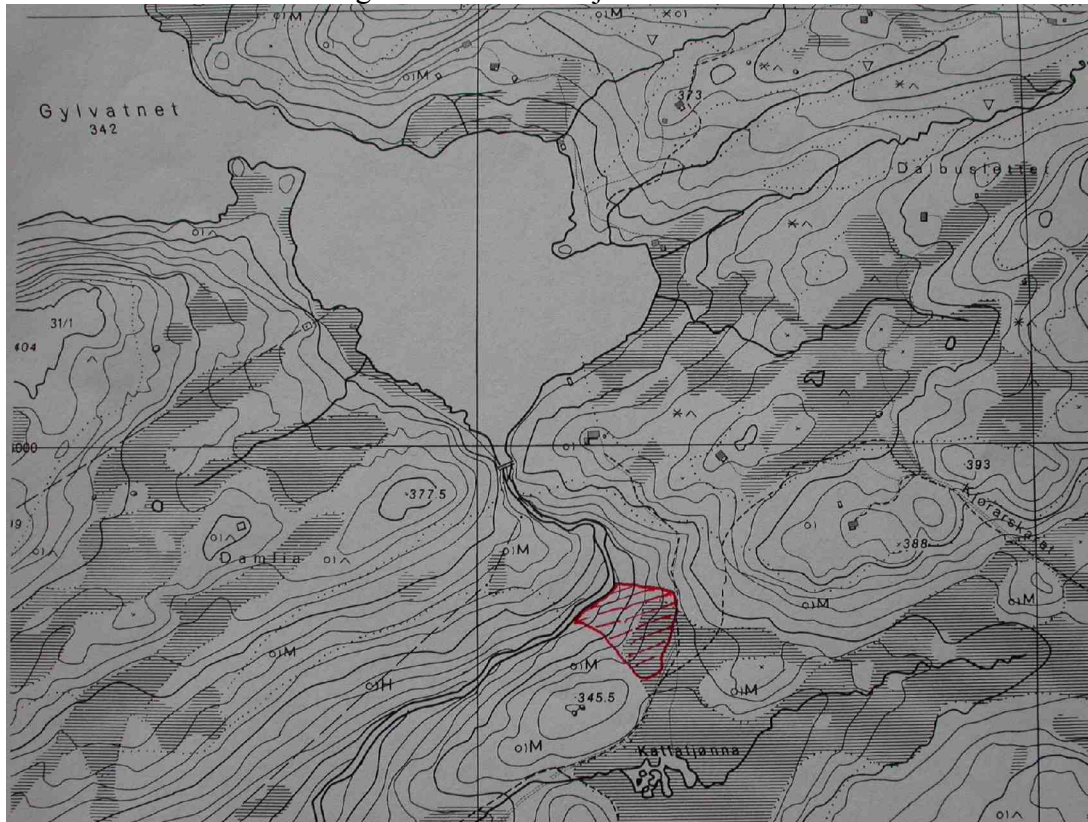
Vegetasjon: Middelsrik fastmattemyr (M2). Spreidd furu- og bjørkeskog i tresjiktet. Arter typisk for naturtypen i felt- og botnsjiktet.

Kulturpåverknad: Skogsveg i øverkant av lokaliteten, elles ingen synleg påverknad. Slik som dei fleste høvelege stadane i utmarka, må ein gå ut frå at myrane også her har vore slått i eldre tid.

Artsfunn: Breimyrull, svarttopp, bjønnebrodd, sumphaukeskjegg, blåknapp, tepperot, kvitlyng, flekkmariland og kvitbladtistel. Heilt nede ved elva vaks det m.a. litt turt og kvitsoleie.

Verdivurdering: Lokaliteten er ganske liten. Elles er vurderinga grunna på at det ikkje er påvist verdiar som tilseier at lokaliteten fyller vilkåra til B.

Skjøtsel og omsyn: I og med at det er uaktuelt å ta opp att markaslåtten så treng ikkje lokaliteten særskilt skjøtsel. Ein bør unngå inngrep som kan endra dei hydrologiske tilhøva på staden. Særskilt er det viktig at lokaliteten ikkje vert drenert.

Figur 43. Lokalitet 65. Tingvoll: Gylelva: Bukkhaugan.

66 Tingvoll: Gyl: Ådalskammen (lok. 3) (rik edellauvskog)

UTM EUREF89	MQ ca 5611 8172
Høgde over havet:	ca 175-225 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Rik edellauvskog
Utforming:	Gråor-almeskog (F0106)
Verdi:	Lokalt viktig C
Mulege trugsmål:	Hogst og andre forstyrningar som graveinngrep.
Feltsjekk:	01.07.2005, Finn Oldervik (Oldervik, F. 2005. Småkraftverk i Gylelva. Verknader på biologisk mangfald. <i>Miljøfaglig Utredning rapport</i> 2005:31. 25 s.)

Generelt: Skildringa er skriven av Finn Oldervik basert på eige feltarbeid 01.07.2005 (Oldervik, F. 2005. Småkraftverk i Gylelva. Verknader på biologisk mangfald. *Miljøfaglig Utredning rapport* 2005:31. 25 s.). Lokaliteten ligg vest for Ådalskammen på vestsida av Gylelva og omfattar den bratte skråninga frå kanten og ned mot elva.

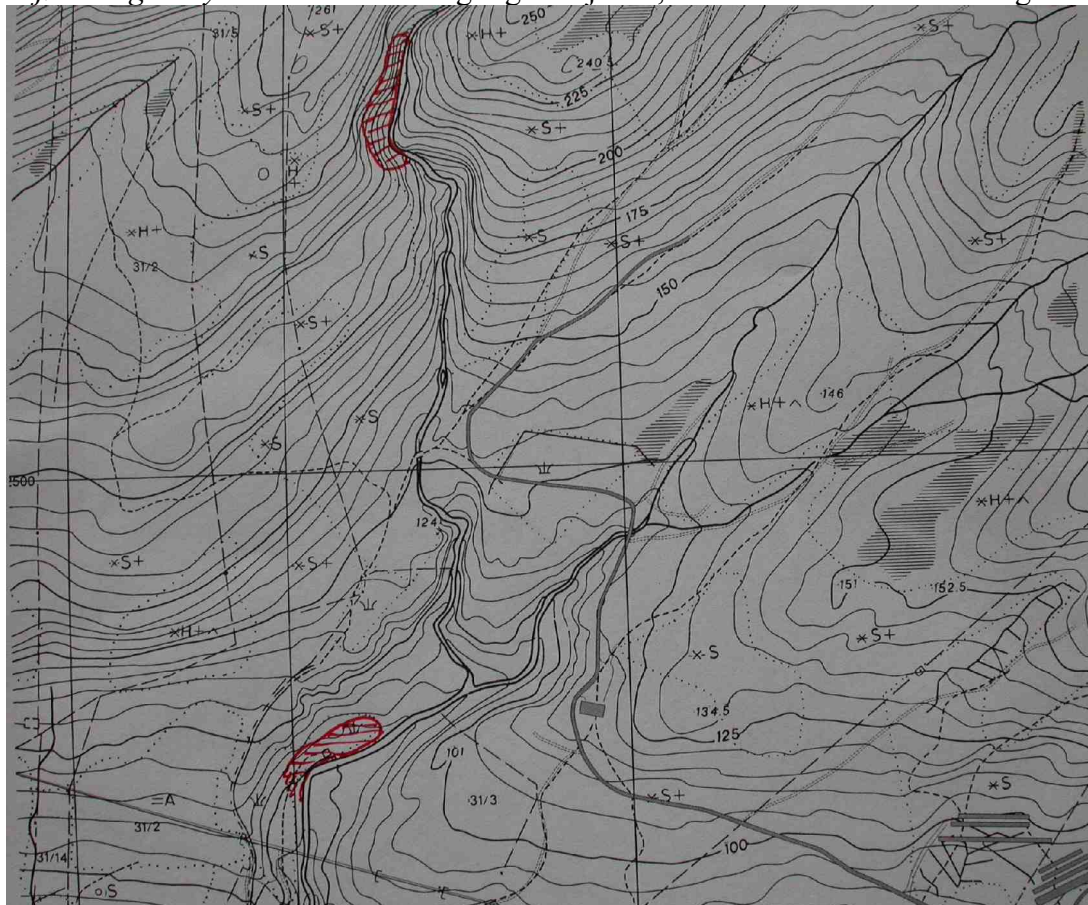
Vegetasjon: Gråor - almeskog (D5). Tresjiktet er dominert av artar som alm, hassel, gråor og bjørk. Når ein har vald å føra naturtypen til gråor - almeskog, så er det fordi artsinventaret i feltsjiktet samsvarar best med denne naturtypen. Eigentleg er innslaget av hassel minst like stort som av gråor.

Kulturpåverknad: Oppe på kanten er det planta gran.

Artsfunn: Av artar som vart notert kan nemnast alm, hassel, gråor, rogn, smørtelg, vendelrot, mjødurt, brunrot, skogstjerneblom, turt, tyrihjelm, skogstorkenebb, hengjeaks, teiebær, skogfiol, hengeving, fugletelg, tviskjeggveronika, hårfrytle m.fl. Denne artslista viser at dei varmekjære artane manglar, noko som er typisk for gråor - almeskog slik vegetasjonstypen er definert i Fremstad (1997).

Verdivurdering: Verdivurderinga er grunna på at artsinventaret lokalt ikkje er særleg vanleg, samtidig som det ikkje er påvist verdiar som skulle tilseia ein høgre verdi.

Skjøtsel og omsyn: Lokaliteten treng ingen skjøtsel, men bør få vera mest muleg uforstyrra.

Figur 44. Lokalitet 66-67. Tingvoll: Gyl: Ådalskammen (66) øvst, Stordalen (67) nedst.

67 Tingvoll: Gyl: Stordalen (lok. 4) (naturbeitemark)

UTM EUREF89	MQ 5602 8111
Høyde over havet:	ca 60 m.
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark
Utforming:	Frisk fattigeng (D0404)
Verdi:	Lokalt viktig C
Mulige trusler:	Gjødsling eller gjengroing.
Feltsjekk:	01.07.2005, Finn Oldervik (Oldervik, F. 2005. Småkraftverk i Gyl. Verknader på biologisk mangfold. <i>Miljøfaglig Utredning rapport</i> 2005:31. 25 s.)

Generelt: Skildringa er skriven av Finn Oldervik basert på eige feltarbeid 01.07.2005 (Oldervik, F. 2005. Småkraftverk i Gyl. Verknader på biologisk mangfold. *Miljøfaglig*

Utredning rapport 2005:31. 25 s.). Lokaliteten ligg oppe i elvedalen ved Gylelva og omfattar særleg det øvste området ved "Ljøshuset".

Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4).

Kulturopåverknad: Det meste av lokaliteten er gjødsla med kunstgjødsl. Elles som venta i ei beitemark.

Artsfunn: Av artar som vart notert kan nemnast hårsvæve, tiriltunge, tepperot, lækjeveronika, gulaks m.m.

Verdivurdering: Dei ugjødsla kantsonene har eit visst potensiale for raudlista beitemarkssopp, samtidig som det ikkje er påvist verdiar som skulle tilseia ein høgre verdi enn lokalt viktig C.

Skjøtsel og omsyn: Ein bør også i framtida la vera å bruka kunstgjødsl i kantsonene på lokaliteten. Elles bør beitinga halda fram slik som før.

68 Tingvoll: Langøya: Bogen (lok. 1) (naturbeitemark)

UTM EUREF89	MQ 5108 9790
Høyde over havet:	0-5 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark
Utforming:	Frisk fattigeng (D0404)
Verdi:	Viktig (B)
Mulige trusler:	Gjødsling eller gjengroing.
Kilde:	13.04.2006, Geir Gaarder (Gaarder, G. 2005. Hyttefelt på Langøya, Tingvoll kommune. Virkninger på biologisk mangfold. <i>Miljøfaglig Utredning Rapport</i> 2006:22. 21 s.)

Generelt: Lokaliteten er beskrevet av Geir Gaarder basert på eget besøk 13.04.2006 (Gaarder, G. 2005. Hyttefelt på Langøya, Tingvoll kommune. Virkninger på biologisk mangfold.

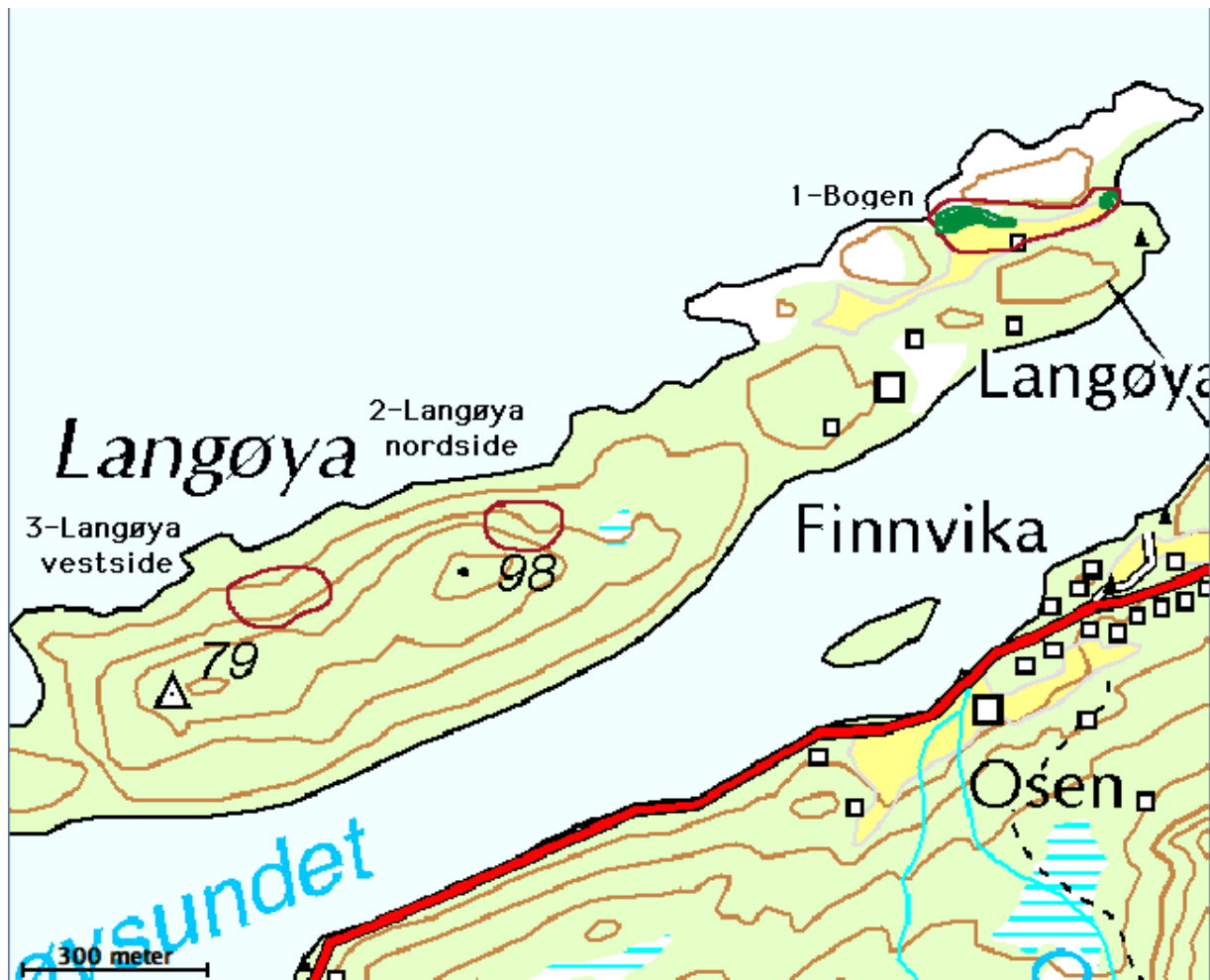
Miljøfaglig Utredning Rapport 2006:22. 21 s.) Det meste av engene på Bogen er nok artsfattige kulturrenger, lokalt med en del siv på fuktige steder.

Påvirkning: Enkelte partier, spesielt tilknyttet sandstranda i nordøst, ei smal kantsone rett vest for hovedhuset og videre ned mot sjøen vest for hovedhuset, bærer preg av å ikke har vært jordbearbeidet i særlig grad i nyere tid og har en mer artsrik flora.

Arter: Funn av en del smalkjempe, samt innslag av legeveronika i nordøst peker her i retning av litt baserike forhold. I vest er det litt finnskjegg, noe som indikerer spesielt magre og her også noe fuktige forhold. I tillegg ble lokalt tiriltunge funnet. For øvrig vokser det på berg både i nordøst og ved huset arter fra lungeneversamfunnet som skjellglye, vanlig blåfyllav, kystvreng, grynvreng, muslinglav og ved huset også blyhinnelev.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes inntil videre som viktig (B) (middels verdi). Det er opplagt et potensiale for flere kravfulle arter her, særlig av beitemarkssopp, og det vurderes å være gode muligheter for å finne også rødlistearter. Lokaliteten bør likevel undersøkes på nytt for å klarlegge artsmangfold og verdier bedre.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet er avhengig av fortsatt godt beitetrykk, at gjengroing unngås og at de naturengpregede partiene ikke blir gjødsl.

Figur 45. Lokalitet 68 (1 på figuren) og 69 (3 på figuren). Kartutsnitt som viser registrerte verdifulle naturtyper på Langøya i Tingvoll kommune. Lokalitetene er avgrenset med rød strek. For lokalitet 1 - Bogen, er de mest verdifulle delområdene fylt med grønn farge. (Gaarder, G. 2005. Hyttefelt på Langøya, Tingvoll kommune. Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning Rapport 2006:22. 21 s.)

69 Tingvoll: Langøya: vestsiden av toppen (lok. 3) (kystfuruskog)

UTM EUREF89	MQ 4984 9725
Høyde over havet:	ca. 20-50 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Kystfuruskog
Utforming:	-
Verdi:	Lokalt viktig (C)
Mulige trusler:	Hogst, tekniske inngrep, forsøpling.
Kilde:	13.04.2006, Geir Gaarder (Gaarder, G. 2005. Hyttefelt på Langøya, Tingvoll kommune. Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning Rapport 2006:22. 21 s.)

Generelt: Lokaliteten er beskrevet av Geir Gaarder basert på eget besøk 13.04.2006 (Gaarder, G. 2005. Hyttefelt på Langøya, Tingvoll kommune. Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning Rapport 2006:22. 21 s.) Et parti av den nokså fuktige og noe beskyttede kystfuruskogen på nordsiden av øya har en oppsprukket topografi. Her går flere

ganske smale og trange kløfter og skrenter (med bergvegger på opp til 4-5 meters høyde) inn i lia, sikkert formet av bølgeslag i tidligere tider.

Vegetasjon: Furuskog, dels blåbærskog og dels røsslyngskog med spredte innslag av rogn, bjørk og osp preget lokaliteten.

Påvirkning: Skogen må karakteriseres som middelaldrende til litt eldre (overgang hkl. IV-V), med bare noen få ganske ferske læger. Denne typen kløftemiljøer er typiske for berglendt landskap ut mot havet, men sjelden så langt inn i fjordene og forekommer knapt andre steder i Tingvoll.

Arter: Dette er typiske miljøer for fuktighetskrevende oseaniske arter og enkelte slike ble da også funnet her. På to rognetrær vokste vanlig rurlav *Thelotrema lepadinum*. I den største kløfta var det noe dronningmose *Hookeria lucens*, litt pelssåtemose *Campylopus atrovirens* og prakthinnemose *Plagiochila asplenioides*.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C) (middels verdi), siden miljøet er ganske lite, uten funn av spesielt sjeldne eller rødlistede arter og ikke spesielt godt utviklet.

Hensyn: Det bør hverken utføres hogst, tekniske inngrep eller forsøples innenfor lokaliteten, og ferdsel bør være av et lite til moderat omfang.

70 Tingvoll: Meisingset: Åsprongmyra NV (kystmyr)

UTM EUREF89	MQ 655 707
Høyde over havet:	ca. 15-20 m
Hovednaturtype:	Myr
Naturtype:	Kystmyr
Utforming:	Atlantisk høgmyr (A0802)
Verdi:	Viktig (B)
Mulige trusler:	Fysiske inngrep.
Kilde:	15.04.2006, Geir Gaarder (Gaarder, G. 2006. Hyttefelt på Åsprong, Tingvoll kommune. Virkninger på biologisk mangfold. <i>Miljøfaglig Utredning Rapport</i> 2006:21. 22 s.)

Generelt: Lokaliteten er beskrevet av Geir Gaarder basert på eget besøk 15.04.2006 (Gaarder, G. 2006. Hyttefelt på Åsprong, Tingvoll kommune. Virkninger på biologisk mangfold.

Miljøfaglig Utredning Rapport 2006:21. 22 s.).

Vegetasjon: Rett på nordsida av riksvegen er det her ei nedbørsmyr. Denne ser ut til å være ei høgmyr. Langs kantene mangler lagg, men det er ei sone mer furumyrskog. Furutrærne er til dels ganske gamle. Det er snakk om ei noe tuet nedbørsmyr, mens innslaget av lausbotn- og blautmyr er dårlig og ser ut til å være uten spesielle arter. Erosjonsfurer m.v. mangler også.

Påvirkning: Riksvegen har skåret av dette myrpartiet fra de søndre delene av myrkomplekset, men for øvrig er den uten inngrep som grøfting o.l.

Verdivurdering: Lokaliteten får verdi viktig (B), siden det er snakk om et parti med rimelig intakt høgmyr, men med areal under 50 dekar (trolig er det snakk om vel 30 dekar), inngrep i kanten og uten lagg. Også furumyrskogen langs kanten er inkludert i lokaliteten.

Hensyn: Av hensyn så er det både viktig å unngå fysiske inngrep som dumping av løsmasser, kjøring med maskiner over myra eller grøfting, og å spare furutrærne for alle former for hogst (også døde trær må stå i fred).

71 Tingvoll: Meisingset: Åsprongmyra SØ (kystmyr)

UTM EUREF89	MQ 655 704
Høyde over havet:	ca. 15-25 m
Hovednaturtype:	Myr
Naturtype:	Kystmyr
Utforming:	Blanding mellom nedbørsmyr og jordvannsmyr (A0804)

Verdi:	Viktig (B)
Mulige trusler:	Fysiske inngrep.
Kilde:	15.04.2006, Geir Gaarder (Gaarder, G. 2006. Hyttefelt på Åsprong, Tingvoll kommune. Virkninger på biologisk mangfold. <i>Miljøfaglig Utredning Rapport</i> 2006:21. 22 s.)

Generelt: Lokaliteten er beskrevet av Geir Gaarder basert på eget besøk 15.04.2006 (Gaarder, G. 2006. Hyttefelt på Åsprong, Tingvoll kommune. Virkninger på biologisk mangfold.

Miljøfaglig Utredning Rapport 2006:21. 22 s.).

Vegetasjon: På sørsida av riksvegen er det et større parti med rimelig intakt myr, myrskog og sumpskog. Det er snakk om både nedbørsmyr og minerotrof myr (trolig mest fattigmyr, men kanskje også intermediaær myr). Det aller meste er fastmattemyr. Langs kantene av myrkomplekset og dels i belter mellom ulike myrpartier står det en del furumyrskog og noe sumpskog. Samlet sett er dette et av de større arealene med myrskog/sumpskog som forekommer i kommunen.

Påvirkning: Trærne er middelaldrende til ganske gamle og det er lokalt innslag av litt furugadd. I vest har det nylig vært hogd ut noe av furuskogen, ellers har det vært lite hogst i området i nyere tid. Det ser ikke ut til å ha vært grøftet noe særlig i dette området, unntatt selve veggrofta til riksvegen.

Arter: Karplantefloraen er dårlig kjent. Det kan være innslag av interessante sumpskogsarter, men sannsynligvis ikke spesielt sjeldne arter. På furugadd er det et lite potensiale for kravfulle vedlevende insekter, spesielt over tid hvis skogen får stå i fred.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes under tvil som viktig (B), bl.a. på grunnlag av størrelse, variasjon og innslag av gammelskog. Det bør utføres supplerende undersøkelser for å avklare både verdi og avgrensning bedre.

Hensyn: Av hensyn så er det både viktig å unngå fysiske inngrep som dumping av løsmasser, kjøring med maskiner over myra eller grøfting, og å spare furuskogen for alle former for hogst (også lauvtrær og døde furutrær må stå i fred). Naturtypebetegnelse er diskutabel, da verdiene i like stor grad er knyttet til myrskogen/sumpskogen.

Generelt: Skildringa er basert på feltarbeid 14.07.2006 av Finn Oldervik og Karl Johan Grimstad (Oldervik, F. 2006. Skår kraftverk, Vanylven kommune. Verknader på biologisk mangfald. *Miljøfaglig Utredning rapport 2006*: 42.). Dette er ei stor beitemark som ligg mellom den fulldyrka marka på Indre Skår og ein granplantasje oppe i brattaste lia. Truleg på grunn av fleire fuktsig, så er det noko våtlendt her, men det kan verka som om det er i desse fuktsiga at den største artsrikdommen finst. Truleg fører vatnet med seg noko baserikt vatn.

Vegetasjon: Det vart funne eit utval basekrevjande plantar på lokaliteten, og deler vert ført til vekselfuktig, basrik eng (G11) (truga vegetasjonstype). Deler kanførast under vegetasjonstypen "fuktig fattigeng" (G1), men det finst også områder på lokaliteten som høyrer inn under frisk fattigeng jordnøtt-utforming (G4b). Seinare er denne siste typen eng ytterlegare inndelt i ymse utformingar, alle sterkt (EN) eller kritisk (CR) truga.

Kulturpåverknad: Sjølv om gardsdrifta her er nedlagd no, så har det likevel vore beita dei seinare åra. Det er sauer som oftast har beita her både vår og haust. Det er naturleg at ein slik lokalitet er sterkt påverka av menneskelege aktivitetar og husdyra deira i form av beiting. I tillegg er det grave ei grøft gjennom deler av lokaliteten og eit leskur for dyra er bygd nede ved dyrkamarka. Elles er det grunn til å nemna at beitemarka tidlegare har vore gjødsla noko med kunstgjødsl, slik at det kan tenkjast at det ikkje er det store artsmangfaldet når det gjeld beitemarkssopp. I 1960-åra var beitemarka mest attgrodd av einer, og ho vart da rydda, slik at beitearealet vart større. Truleg var det opphør av geitehaldet som var grunnen for gjengroinga.

Artsfunn: Det mest interessante plantefunnet her var påvisning av solblom (VU). Arten vart funne to stadar på lokaliteten, den eine på LP 2804 9265. Dette er ein art som er rekna å vera i sterk tilbakegang, nettopp pga. at slike beitemarker som den på Skår er i ferd med å verta svært sjeldne, ikkje minst i utbreiingsområdet for denne arten. Av andre meir krevjande planteartar kan nemnast dvergjamne, fjelltistel, gulsildre, gulstorr og loppestorr. I tillegg vart den noko krevjande mosearten gullhårmose funne fleire stadar her. For beitemarkssopp var det for tidleg på sesongen for å registrera noko. Artsliste for planter på lokaliteten er vedlagd sist i den siterte rapporten og her kan nemnast frå denne lista: blåklokke, blåknapp, blåkoll, dvergjamne, fjellmarikåpe, fjelltistel, geitsvingel, grov nattfiol, grøftesoleie, grønstorr, gulsildre, gulstorr, heiblåfjør, heistorr, hårsveve, jordnøtt, kattedot, knegras, kornstorr, kvitbladtistel, kvitkløver, kystmaure, kystmyrklegg, loppestorr, smalkjempe, småengkall, småtviblad, stjernesildre, sumphaukeskjegg og tiriltunge.

Verdivurdering: På grunn av funn av raudlista plante i kategori VU (sårbar) har ein førebels vald å setja verdien til Viktig - B. Eventuelle seinare funn av raudlista beitemarkssopp kan gjera at verdien må oppjusterast.

Framlegg til skjøtsel og omsyn: Ein bør unngå mest mogleg av fysiske inngrep i beitemarka, då dette kan medføra endring i fukttilhøva og event, skada sopphyfar av beitemarkssopp.

Viktigast er det at beitinga held fram og at ein unngår å gjødsla. Særleg er bruk av kunstgjødsl skadeleg for det biologiske mangfaldet på lokaliteten. Også større tekniske inngrep på lokaliteten bør unngåast.

Figur 47. Lokalitet 72. Beitemarka på Vanylven: Skår er markert med raud skravering på dette kartet.

73 Vestnes: Furnes: Brendsdalen (lok. 1) (rik edellauvskog)

UTM (WGS84)	MQ 015 481
Høyde over havet (m)	55-105
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype	F01 Rik edellauvskog/F07 Gammel lauvskog
Utforming:	F0103 Rikt hasselkratt/F0703 Fuktig kystskog
Verdi	B - Viktig
Mulige trusler	Skogsdrift, fysiske inngrep
Undersøkt i felt	04.05.2007 av Geir Gaarder og John Bjarne Jordal (Gaarder, G. & Jordal, J. B. 2007. Furnes masseuttak, Vestnes kommune. Undersøkelse av naturmiljø i tilknytning til reguleringsplan med KU. Miljøfaglig Utredning rapport 2007-xx.)

Generelt: Lokaliteten er beskrevet av Geir Gaarder basert på eget besøk sammen med John Bjarne Jordal 03.-04.05.2007 (Gaarder, G. & Jordal, J. B. 2007. Furnes masseuttak, Vestnes kommune. Undersøkelse av naturmiljø i tilknytning til reguleringsplan med KU. Miljøfaglig Utredning rapport 2007-xx.). Beliggenhet: Lokaliteten ligger like vest for Vestnes ferjekai på Furneset, inntil et steinbrudd. Lokaliteten er ganske klart avgrenset mot fattigere skog i sør og nord, ungskog og dels fattigere skog i nord og øst, samt dels steinbruddet mot sørøst og en traktorveg i øst.

Vegetasjon: Det er snakk om en eldre, lauvrik blandingsskog i ei sør- og østvendt li. Vegetasjonstyper er dels ganske rik lågurtskog med mye hassel i busksjiktet og en del myske og skogfiol i feltsjiktet, og dels noe fattigere blåbær- og småbregneskog.

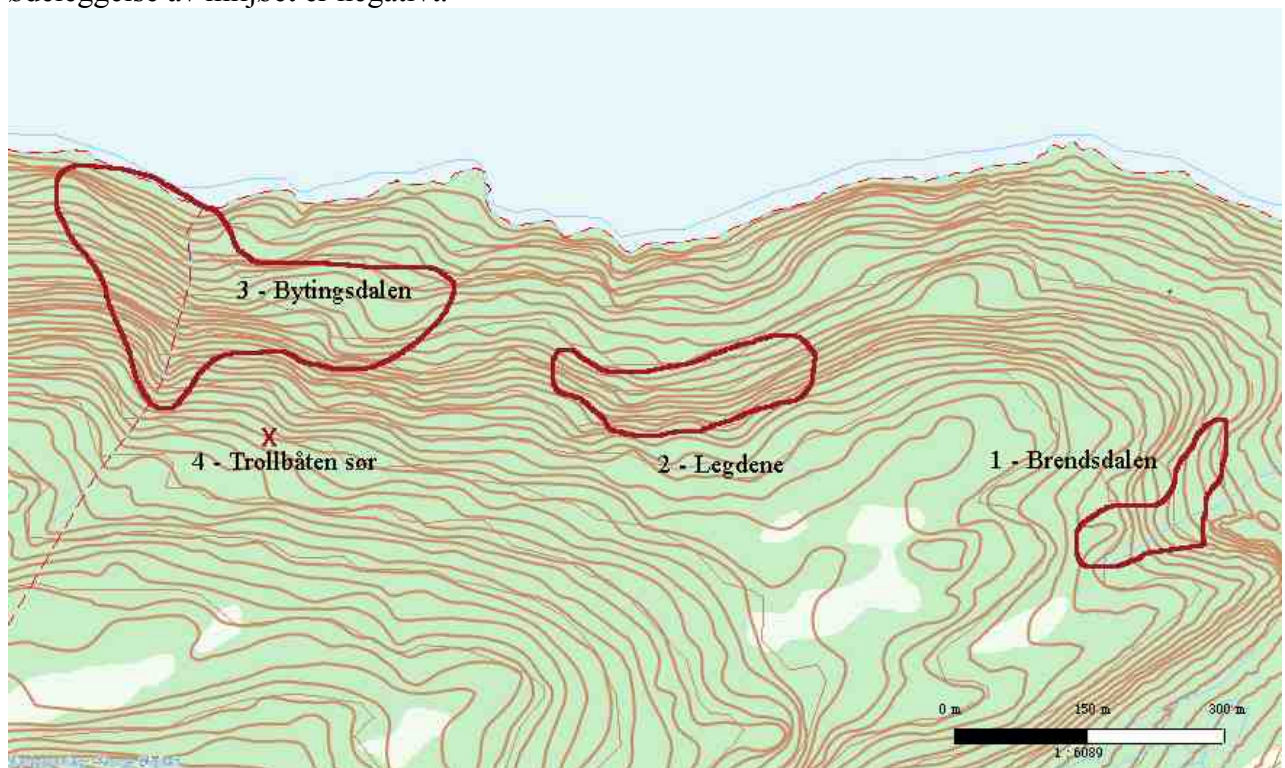
Påvirkning: Det er noe dødt trevirke (bl.a. av furu og osp), men for det meste ferskt til noe nedbrutt, dels som følge av gamle vindfellinger i hogstflatekant mot nord. Gamle stubber

vitner om tidligere hogst. Det er en del bjørk, særlig i øvre deler, en del osp i nordøst, samt en del furu. I tillegg innslag av bjørk, selje og så vidt hegg.

Arter: Utenom myske ble det ikke funnet spesielle karplanter i feltsjiktet. Av størst interesse er lavfloraen, som omfatter sparsom forekomst av arter i lungenever-samfunnet, som lungenever, grynfiltrav, kystfiltrav og grynvreng. På et par lauvtrær (bjørk og rogn) i øvre, vestre del vokser flere arter i gammelgranlavsamfunnet, både gammelgranlav, kattedotlav og *Arthonia arthonioides*. På en håndfull hasselstammer og ei rogn i nordøst vokser gul pærelav (NT), og vanlig rurlav, gul pærelav også på rogn i vest.

Verdivurdering: Verdien settes til B (viktig). Verdisettingen begrunnes i forekomsten av flere fuktighetskreven og gammelskogstilknyttede lavarter, inkludert en rødlisteart. Også forekomsten av en del gamle ospetrær, lokalt mye hasselkratt og noe dødt trevirke tilsier en viss naturverdi.

Skjøtsel, bruk, tilstand, hevd, trusler m.m.: Det beste for naturverdiene vil være å la miljøet få ligge i fred for de fleste typer inngrep, der særlig hogst av lauvtrær, treslagsskifte eller direkte ødeleggelse av miljøet er negativt.

Figur 48. Lokalitet 73 (1), 74 (2) og 75 (3). Vestnes: Furnes, lokaliteter fra Gaarder, G. & Jordal, J. B. 2007. Furnes masseuttak, Vestnes kommune. Undersøkelse av naturmiljø i tilknytning til reguleringsplan med KU. Miljøfaglig Utredning rapport 2007-xx.

74 Vestnes: Furnes: Legdene (lok. 2) (gammel lauvskog)

UTM (WGS84)	MQ 010 482
Høyde over havet (m)	50-105
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype	F07 Gammel lauvskog
Utforming:	F0703 Fuktig kystskog
Verdi	B - Viktig
Mulige trusler	Skogsdrift, fysiske inngrep
Undersøkt i felt	4.05.2007 av Geir Gaarder og John Bjarne Jordal (Gaarder, G. & Jordal, J. B. 2007. Furnes masseuttak, Vestnes kommune.

Undersøkelse av naturmiljø i tilknytning til reguleringsplan med KU. Miljøfaglig Utredning rapport 2007-xx.)

Generelt: Lokaliteten er beskrevet av Geir Gaarder basert på eget besøk sammen med John Bjarne Jordal 04.05.2007 (Gaarder, G. & Jordal, J. B. 2007. Furnes masseuttak, Vestnes kommune. Undersøkelse av naturmiljø i tilknytning til reguleringsplan med KU. Miljøfaglig Utredning rapport 2007-xx.). Beliggenhet: Lokaliteten ligger i den nordvendte fjordlia vel en 1 km vest for Vestnes ferjekai på Furneset. Lokaliteten er ganske klart avgrenset mot fattigere skog (røsslyngfuruskog) og granplantefelt i sør og granplantefelt i nord. Både mot øst og vest er det mer diffuse grenser mot gradvis fattigere og tørrere skog. Lokaliteten er ei nokså bratt nordvendt li, til dels med mindre bergvegger (opp til 3-5 meter høye) i øvre del, og i østre del en del grov, skogkledd blokkmark.

Vegetasjon: Det er lauvdominert skog, med sparsomt innslag av furu. Bjørk er totalt sett vanligste treslag, men det forekommer også en del selje og rogn, samt sparsomt med osp i øvre del og lokalt gråor i nordøst (i et lite fuktsig). Det er noe blåbærskog, men det meste er bregnerik skog (trolig dels småbregne- og dels storbregneskog).

Påvirkning: Skogen er middelaldrende med noe gamle trær og sparsomt med dødt trevirke, men har sannsynligvis vært en del utnyttet tidligere.

Arter: Karplantefloraen virker ikke særlig rik og ingen spesielle arter ble påvist (blåbær, storfrytle, hvitveis m.v.). En del suboseaniske moser opptrer spredt på steinblokker og marka i området, inkludert rødmuslingmose, storstylte, skyggehusmose og heimose. Lungenever-samfunnet trives godt på lauvtrærne, selv om det ikke er spesielt artsrikt, med arter som lungenever, skrubbenever, grynvrenge, grynfiltlav og filthinnelav. Den svært fuktighetskreven regnskogslaven gul pærelav *Pyrenula occidentalis* (NT) ble funnet sparsomt på et par rognetrær. Av andre interessante skorpelav så opptrer *Arthonia arthonioides* i uvanlig god bestand her, og arten ble funnet på minst et dusin eldre bjørketrær i området. Også andre arter i gammelgranlavsamfunnet finnes spredt til vanlig, som gammelgranlav og kattedotlav. På bergvegg i øvre deler vokser lokalt skrukkelav. På morkne lauvtrekser forekommer råtevedmoser som fingersaftmose, larvemose og råteflak. For øvrig ble en vende-hals hørt i vestre del av området. Ut fra tidspunktet på året kanskje helst et individ på gjennomreise. I øvre deler ble et eldre spettehull funnet i osp.

Verdivurdering: Verdien settes til B (viktig). Verdisettingen begrunnes i til dels god forekomst av flere fuktighetskreven og gammelskogstilknyttede lavarter, inkludert en rødlisteart, samt enkelte litt kravfulle råtevedmoser. Også den gode forekomsten av gamle lauvtrær, til dels i grov blokkmark er med på å forsvare at verdien skal være minst så høy.

Skjøtsel, bruk, tilstand, hevd, trusler m.m.: Det beste for naturverdiene vil være å la miljøet få ligge i fred for de fleste typer inngrep, der særlig hogst av lauvtrær, treslagsskifte eller direkte ødeleggelse av miljøet er negativt.

75 Vestnes: Furnes: Bytingsdalen (lok. 3) (gammel lauvskog)

UTM (WGS84)	MQ 005 483
Høyde over havet (m)	0-125
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype	F07 Gammel lauvskog
Utforming:	F0703 Fuktig kystskog
Verdi	B - Viktig
Mulige trusler	Skogsdrift, fysiske inngrep
Undersøkt i felt	04.05.2007 av Geir Gaarder og John Bjarne Jordal (Gaarder, G. & Jordal, J. B. 2007. Furnes masseuttak, Vestnes kommune.

Undersøkelse av naturmiljø i tilknytning til reguleringsplan med
KU. Miljøfaglig Utredning rapport 2007-xx.)

Generelt: Lokaliteten er beskrevet av Geir Gaarder basert på eget besøk sammen med John Bjarne Jordal 04.05.2007 (Gaarder, G. & Jordal, J. B. 2007. Furnes masseuttak, Vestnes kommune. Undersøkelse av naturmiljø i tilknytning til reguleringsplan med KU. Miljøfaglig Utredning rapport 2007-xx.). Beliggenhet: Lokaliteten ligger i den nordvendte fjordlia vel rundt 1,5 km vest for Vestnes ferjekai på Furneset. Lokaliteten er ganske klart avgrenset mot fattigere skog i sør og øst, samt mot sjøen i nord. I vest er derimot grensa mer usikker og ikke nærmere undersøkt (bare vurdert grovt på avstand). Lokaliteten er ei nokså bratt nordvendt li, til dels med mindre bergvegger (dels overhengende) i Bytingsdalen og lia østover.

Bytingsdalen danner ei lita kløft, og det er også ei svakt utviklet kløft (mest som et søkk) i østre del av lokaliteten. Et lite bekkesig kommer ned Bytingsdalen.

Vegetasjon: Det er lauvdominert skog, samt litt innslag av furu, særlig i midtre deler. Bjørk er totalt sett vanligste treslag, men det forekommer også en del selje, rogn og osp, samt sparsomt med gråor og hegg i Bytingsdalen og noen spredte hasselkratt. Det er noe blåbærskog, men det meste er bregnerik skog og i Bytingsdalen også innslag av høgstaudeskog.

Påvirkning: Skogen er for det meste middelaldrende til eldre i Bytingsdalen, noe yngre østover. Dødt trevirke forekommer hist og her, men primært ganske små dimensjoner og forholdsvis ferskt. Noen trær er hogd ned for et par år siden i østre deler.

Arter: Karplantefloraen virker ikke særlig rik og ingen spesielle arter ble påvist, men i Bytingsdalen opptrer arter som myske, enghumleblom, skogstjerneblom, sumphaukeskjegg, krattmjølke og mjødurt sparsomt. Enkelte fuktighetskrevende og dels oseaniske moser opptrer (særlig i Bytingsdalen), som skyggehusmose og dronningmose. Lungenever-samfunnet trives ganske godt på lauvtrærne, med arter som lungenever, skrubbenever, grynvrøge, kystvrøge, kystårenever, vanlig blåfiltlav, grynfiltlav og kystfiltlav. Av interessante skorpelav opptrer *Arthonia arthonioides* sparsomt på et par trær (bjørk og rogn) i Bytingsdalen. Også andre arter i gammelgranlavsamfunnet finnes spredt til vanlig, som gammelgranlav og vanlig rurlav. I tillegg ble hasselrurlav *Thelotrema suecicum* (NT) funnet på et hasselkratt i søkket i øst. På bergvegg i Bytingsdalen vokser skrukkelav.

Verdivurdering: Verdien settes til B (viktig). Verdisettingen begrunnes i til dels forekomst av flere fuktighetskrevende og gammelskogstilknyttede lavarter, inkludert en rødlisteart. I tillegg er forekomst av en del eldre, rik lauvskog og nøkkelelementer som lita bekkeløft med tilhørende fuktsig og bergvegger med på å forsvare at verdien skal være så høy.

Skjøtsel, bruk, tilstand, hevd, trusler m.m.: Det beste for naturverdiene vil være å la miljøet få ligge i fred for de fleste typer inngrep, der særlig hogst av lauvtrær, treslagsskifte eller direkte ødeleggelse av miljøet er negativt.

KILDER

Litteratur

Oversikta har med litteratur som er sjekket for nye lokaliteter, og ikke bare de som har slike. Dessuten er det med noen kilder som er referert til underveis i teksten.

- Aune, E. I. 2005. Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Surnadal kommune. NTNU rapport botanisk serie 2005-1. 52 s.
- Bakken, O. 2005. Gryta kraft AS, Rindal kommune. Virkninger på biologisk mangfold. Skogeierforeninga Nord, rapport 2005: SN-05-10.
- Frøland, T. 2007. Ramsarområder i Møre og Romsdal. En gjennomgang av status med hovedvekt på vegetasjon og tanker om framtidig skjøtsel. Møre og Romsdal fylke, Areal- og miljøvernavdelinga, rapport 2007:01. 76 s.
- Gederaas, L., Salvesen, I. & Viken, Å. (red.) 2007. Norsk svarteliste 2007 - økologiske risikovurderinger av fremmede arter. Artsdatabanken, Norge. 151 s.
- Gaarder, G. 1993. Floraundersøkelser langs Bævra mellom Bæverfjord og Brattset, Surnadal i Møre og Romsdal. Miljøfaglig Utredning, notat 1993:2.
- Gaarder, G. 2004. Inventering av elvemusling i Strømselva, Averøy kommune. Miljøfaglig Utredning notat 24.05.2006 3 s.
- Gaarder, G. 2004. Urke kraftverk - reviderte planer. Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning Rapport 2004:64. 26 s.
- Gaarder, G. 2005. Småkraftverk i Berdalselva, Rauma kommune. Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2005:54.
- Gaarder, G. 2006. Hyttefelt på Langøya, Tingvoll kommune. Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2006:22.
- Gaarder, G. 2006. Hyttefelt på Åsprong, Tingvoll kommune. Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2006:21.
- Gaarder, G. 2006. Overvåking av elvemusling i Strømselva, Averøy kommune. Forundersøkelse. Miljøfaglig Utredning rapport 2006:48.
- Gaarder, G. 2006. Naturtypebeskrivelse av bekkekløfta til Gryta [Rindal]. Miljøfaglig Utredning notat 29.11.2006 9 s.
- Gaarder, G. 2007. Småkraftverk i Bjøråa, Todalen i Surnadal kommune. Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2007:28.
- Gaarder, G. & Grimstad, K.J. 2005. Haugshornet vindpark Sande kommune. Konsekvensutredning på tema biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2005:35.
- Gaarder, G. & Grimstad, K.J. 2005. Ringdal kraftverk, Stranda kommune. Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2005:36.
- Gaarder, G. & Jordal, J. B. 2007. Furnes masseuttak, Vestnes kommune. Undersøkelse av naturmiljø i tilknytning til reguleringsplan med KU. Miljøfaglig Utredning rapport 2007-xx.
- Gaarder, G. & Oldervik, F. 2004. Skorga kraftverk. Virkninger for biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2004:19.
- Gaarder, G., Fjeldstad, H., Grimstad, K. J., Melby, M. W. & Mork, K. 2007. 420 kV ledning Ørskog-Fardal. Seksjon 1: Ørskog-Leivdal. Konsekvensutredning for fagtema biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2007-2.
- Hassel, K., Jordal, J.B. & Gaarder, G. 2006. *Scapania apiculata*, *S. carinthiaca* og *S. glaucocephala*, tre sjeldne levermoser på død ved i bekkekløfter og småvassdrag. Blyttia 64:143-154.
- Holtan, D. 2006. Olivinfuruskoger i Møre og Romsdal. Møre og Romsdal Fylke, Areal- og miljøvernavdelinga, rapport 2006:04. 37 s.

- Holtan, D. & Gaarder, G. 2006. 420 kV-ledning Haram - Ørskog. Konsekvenser på tema flora og fauna, verneområder og inngrepsfrie naturområder. Miljøfaglig Utredning rapport 2006:8.
- Jordal, J. B. 2006. Nasjonal registrering av kulturlandskap. Kartlegging av biologisk mangfold i Midt-Norge, med en kunnskapsstatus for Møre og Romsdal. Rapport J. B. Jordal nr. 2-2006, 94 s.
- Jordal, J. B. 2006. Ny E136 Flatmark-Monge i Rauma kommune. Konsekvensutredning på tema naturmiljø og kulturlandskap. Rapport J. B. Jordal nr. 3-2006, 68 s.
- Jordal, J. B. 2007. Slåtteeenger i Møre og Romsdal. Samanstilling av kunnskapen om biologisk verdifulle lokaliteter. MR Fylke, Landbruksavd. rapport nr. 1-2007. 112 s.
- Jordal, J. B. under arbeid. Skjøselsplan for kystblåstjerne. Rapport J. B. Jordal.
- Jordal, J. B., Holtan, D., Gaarder, G. & Grimstad, K. J. 2006. Status for solblom *Arnica montana* L. i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane. Blyttia 64:213-230.
- Kystvåg, E. 2002. Biologisk mangfold i Kvernes, Setnesmoen og Ørskog skyte- og øvingsfelter, Averøy, Rauma og Ørskog kommuner, Møre og Romsdal. Forsvarsbygg Eiendomsforvaltning, BM-rapport nr. 8 (2002), 33 s.
- Melby, M.W. & Gaarder, G. 2005. Rauma kommune. Miljøverdier i nedbørfelt uten vern. Grunnlagsrapport til kommunal temaplan småkraftverk. Miljøfaglig Utredning rapport 2005:23.
- Melby, M.W. & Holtan, D. 2004. Øye kraftverk. Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2004:15.
- Melby, M.W. 2006. Vindkraftverk på Bud/Hustad i Fræna kommune. Konsekvenser for Friluftsliv og reiseliv av endret utbyggingsløsning. Miljøfaglig Utredning rapport 2006:13.
- Norderhaug, A., Hansen, S. & Jordal, J. B. 2004. Storfjordprosjektet. Fagrapport om kulturlandskapet i indre Storfjorden og om utfordringer for forvaltninga. Møre og Romsdal fylke, landbruksavdelinga, Molde. Rapport nr. 1-2004. 240 s.
- Oldervik, F. 2004. Engeset kraftverk. Virkninger for biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2004:17.
- Oldervik, F. 2004. Rødsetfoss kraftverk. Virkninger for biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2004:18.
- Oldervik, F. 2004. Sagelva kraftverk. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2004:20.
- Oldervik, F. 2004. Sæterelva kraftverk. Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2004:21.
- Oldervik, F. 2005. Draura kraftverk. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2005: 60. 26 s.
- Oldervik, F. 2005. Skår kraftverk. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2005: 61. 21 s.
- Oldervik, F. 2005. Viddal kraftverk. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2005: 58.
- Oldervik, F. 2005. Furset kraftverk. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2005:27.
- Oldervik, F. 2005. Herje kraftverk. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2005-65.
- Oldervik, F. 2005. Sagelva kraftverk. Verknader på biologisk mangfold. Revidert rapport. Miljøfaglig Utredning rapport 2005:5.
- Oldervik, F. 2005. Småkraftverk i Gylelva. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2005-31.
- Oldervik, F. 2005. Småkraftverk i Heina. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2005-33.

- Oldervik, F. 2005. Småkraftverk i midtre del av Gaudalselva. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2005-29.
- Oldervik, F. 2005. Småkraftverk i Myrholtelva. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2005-32.
- Oldervik, F. 2006. Bruelva kraftverk, Vanylven kommune. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2006-41.
- Oldervik, F. 2006. Skår kraftverk, Vanylven kommune. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2006-42.
- Oldervik, F. 2007. Jønnstad kraftverk, Sunndal kommune. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2007-24.
- Oldervik, F. 2007. Nedre Engdalselva kraftverk, Halså kommune. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2007: 14.
- Oldervik, F. 2007. Rodalselva kraftverk, Halså kommune. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2007-13.
- Oldervik, F. 2007. Småkraftverk i midtre del av Gaudalselva. Verknader på biologisk mangfold. Revidert rapport. Miljøfaglig Utredning rapport 2007:25
- Oldervik, F. 2007. Småkraftverk i Myrholtelva. Verknader på biologisk mangfold. Revidert rapport. Miljøfaglig Utredning rapport 2007-1. 30.s.
- Oldervik, F. 2007. Øvre Engdal kraftverk, Halså kommune. Verknader på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning rapport 2007-17.
- Oldervik, F & Stenberg, I. 2005. 420 kV-kraftleidning, Tjeldbergodden-Trollheim. Tilleggs vurdering for flora og fauna grunna på feltarbeid våren 2005. Miljøfaglig Utredning rapport 2005-28.
- Oldervik, F. & Stenberg, I. 2005. 420 kV-kraftleidning, Tjeldbergodden -Trollheim. Konsekvensar for tema flora og fauna. Miljøfaglig Utredning rapport 2005:2.
- Oldervik, F. & Stenberg, I. 2005. 420 kV-kraftleidning, Tjeldbergodden-Trollheim. Tilleggs vurdering for flora og fauna av nye traséar Tjeldbergodden-Romundsetvatnet i Aure og Dalemsfjellet-Eidsfjellet i Hemne. Miljøfaglig Utredning rapport 2005:9.

Internett

- <http://dnweb5.dirnat.no/nbinnsyn/> (DN's Naturbase, nås også via www.naturbase.no)
- <http://www.mfu.no/> (hjemmeside for Miljøfaglig Utredning AS)
- http://www.nhm.uio.no/botanisk/nxd/mose/nmd_b.htm (database over funn av mosearter)
- http://www.nhm.uio.no/botanisk/nxd/sopp/nsd_b.htm (database over funn av sopparter)
- <http://www.toyen.uio.no/botanisk/lavherb.htm> (database over funn av lavarter i Norge)

Muntlige kilder

- Karl Johan Grimstad, Hareid
 Geir Gaarder, Tingvoll
 Dag Holtan, Ørskog
 Finn Oldervik, Aure
 Steinar Stueflotten, Drammen
 Leif Aarvik, Oslo (Zoologisk museum)

PUBLIKASJONAR FRÅ FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL

MILJØVERNAVDELINGA

Uthevet skrift for rapporter som ikke finnes i papirutgave

2007:

1. Ramsaroråder i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-145-0) ISSN 0801-9363

2006:

1. Verneplan for hekkande sjøfugl i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-139-0) ISSN 0801-9363
2. **Framlegg til verneplan for hekkande sjøfugl i Møre og Romsdal)ISBN 82-7430-140-4) ISSN 0801-9363**
3. Forvaltningsplan for Melland- og Mellandsvågen naturreservat (ISBN 82-7430-141-2) ISSN 0801-9363
4. Olivinfuruskoger i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-142-0) ISSN 0801-9363

2005:

1. **Vern av Statskog SFs grunn. Område i Møre og Romsdal fylke - Utkast til verneplan (ISBN 82-7430-131-5). ISSN 0801-9363**
2. Foreløpige sjekklister for sopp, lav og moser i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-132-3) ISSN 0801-9363
3. Marklevende sopper i hasselrike skoger og mineralrike furuskoger i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-133-1) ISSN 0801-9363
4. **Framlegg til verneplan for hekkande sjøfugl i Møre og Romsdal - Høyringsutkast (ISBN 82 7430-135-8) ISSN 0801-9363**
5. Forvaltningsplan for vestnorsk fjordlandskap, del nord - framlegg (ISBN 82-7430-136-6) ISSN 0801-9363
6. Forvaltningsplan for Trollheimen landskapsvernområde (ISBN 82-7430-137-4) ISSN 0801-9363
7. **Biologiske undersøkelser i edellauvskogreservat i Møre og Romsdal 2004 - resultat fra feltbefaringer ISBN 82-7430-138-2) ISSN 0801-9363**

2004:

1. Verneplan for Reinheimen. Høyringsutkast juni 2004 (ISBN 82-7430-129-3) ISSN 0801-9363
2. Biologisk mangfold i ferskvann i Møre og Romsdal. En kunnskapsstatus (ISBN 82-7430-130-7) ISSN 0801-9363

2003:

1. Regionalt sjeldne og trua plantarter i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-126-9) ISSN 0801-9363
2. Framlegg til Geiranger-Herdalen landskapsvernområde. Verneplan og konsekvensutgreiing. Høyringsutkast. (ISBN 82-7430-127-7) ISSN 0801-9363
3. Framlegg til Verneplan Smøla (ISBN 82-7430-128-5) ISSN 0801-9363

2001:

1. Rødlistearter i Møre og Romsdal 2001. Planter, moser, kransalger, sopp, lav og sommerfugler (ISBN 82-7430-122-6) ISSN: 0801-9363
2. Kartlegging av naturtyper - fylkestilpassede faktaark for Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-123-4) ISSN 0801-9363
3. Biologisk mangfold innafor Geiranger-Herdalen landskapsvernområde (ISBN 82-7430-124-2) ISSN: 0801-9363

2000:

1. Status for lakseførende vassdrag i Møre og Romsdal i 1999 (ISBN 82-7430-115-3) ISSN: 0801-9363
2. Miljøkartleggingar i fjordar og kystfarvatn i Møre og Romsdal pr. 01.01.2000 (ISBN 82-7430-116-1) ISSN: 0801-9363
3. Miljøkartleggingar i vassdrag i Møre og Romsdal pr. 01.01.2000 (ISBN 82-7430-118-8) ISSN: 0801-9363
4. Landbrukspåverka vassdrag i Møre og Romsdal 1992 - 1997 (ISBN 82-7430-119-6) ISSN: 0801-9363
5. Miljøundersøkingar i småbåthamner i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-121-8) ISSN: 0801-9363)

1999:

1. Friluftslivsområde i Møre og Romsdal sikra med statleg medverknad (ISBN 82-7430-112-9) ISSN: 0801-9363
2. Status for lakseførende vassdrag i Møre og Romsdal i 1998 (ISBN 82-7430-113-7) ISSN: 0801-9363
3. Kultiveringsplan for anadrom laksefisk og innlandsfisk i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-114-5) ISSN: 0801-9363

1998:

1. Undersøkelser vedrørende lakseparasitten Gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal 1997 (ISBN 82-7430-105-6) ISSN: 0801-9363
2. Villrein, inngrep og forstyringar i Ottadalen villreinområde (ISBN 82-7430-106-4) ISSN: 0801-9363
3. Rødlisteartar i Møre og Romsdal - planter, sopp og lav (ISBN 82-7430-108-0) ISSN: 0801-9363
4. Hekkande sjøfugl i Møre og Romsdal - ein statusrapport (ISBN 82-7430-109-9) ISSN: 0801-9363
5. Biologiske undersøkelser i eikeområdene i Tingvoll (ISBN 82-7430-110-2) ISSN: 0801-9363
6. Prosjekt "Verneplan for Smøla kommune" - Fagrapport (ISBN 82-7430-111-0) ISSN: 0801-9363

1997:

1. Undersøkelser vedr. lakseparasitten Gyrodactylus Salaris i Møre og Romsdal 1996 (ISBN 82-7430-100-5) ISSN: 0801-9363
2. Rotenon Rauma (ISBN 82-7430-101-3) ISSN: 0801-9363
3. Kulturlandskap - forvaltningsplan for sørlige delr av Smøla (ISBN 82-7430-1102-1) ISSN: 0801-9363
4. Kartlegging av miljøgifter i marine sedimenter i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-104-8) ISSN: 0801-9363

1996:

1. Fiskeribiologiske undersøkingar i reg. vassdrag i M&R - reguleringsmagasin Tussa (ISBN 82-7430-088-2) ISSN: 0801-9363
2. Handlingsplan for friluftsliv mot år 2000 i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-089-0) ISSN: 0801-9363
3. Undersøkelser vedr.lakseparasitten Gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal 1995 (ISBN 82-7430-090-4) ISSN: 0801-9363
4. Fiskeribiologiske undersøkingar i reg. vassdrag i Sunndal, Rauma og Nesset - reguleringsmagasin Statkraft (ISBN 82-7430-091-2) ISSN: 0801-9363
5. Slamplan for Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-092-0) ISSN: 0801-9363
6. Miljøtilstanden i Møre og Romsdal 1996 (ISBN 82-7430-093-9) ISSN: 0801-9363
7. Fiskeribiologiske undersøkingar i reg. vassdrag: Ångårdsvatnet, Tovatna, Vermevatnet, Berildvatnet, Langfjelldalelva (ISBN 82-7430-094-7) ISSN: 0801-9363
8. Biologisk mangfold på sørlige deler av Smøla (ISBN 82-7430-095-5) ISSN: 0801-9363
9. Kartlegging av verksemder som nyttar fotokjemikalier i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-096-3) ISSN: 0801-9363

10. Friluftsliv, miljø og sysselsetting i Møre og Romsdal 1994 og 1995 (ISBN 82-7430-097-1) ISSN: 0801-9363
11. Status og utfordringer innafor miljøvern i kommunane (ISBN 82-7430-099-8) ISSN: 0801-9363

1995:

1. Oppgradering av fyllplassar i Møre og Romsdal - Forslag til handlingsplan (ISBN 82-7430-071-8) ISSN: 0801-9363
2. Bonitering og kultiveringsplan for laks i Bævra- og Bjørkevassdraget (ISBN 82-7430-072-6) ISSN: 0801-9363
3. Plan for rotenonbehandling av Skibotnvassdraget (ISBN 82-7430-073-4) ISSN: 0801-9363
4. Årsmelding 1994 (ISBN 82-7430-074-2) ISSN: 0801-9363
5. Rapport om prosjektet «Utvida miljøvernengasjement for jordbruksetaten i Møre og Romsdal - sluttrapport (ISBN 82-7430-076-9) ISSN: 0801-9363
6. Undersøkelser vedr. lakseparasitten Gyrodactylus Salaris i Møre og Romsdal 1994 (ISBN 82-7430-077-7) ISSN: 0801-9363
7. Fiskeribiologiske undersøkelser i regulerte vassdrag i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-078-5) ISSN: 0801-9363
8. Forslag til kultiveringsplan for ferskvannsfisk i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-079-3) ISSN: 0801-9363
9. Fiskeribiologiske undersøkelser i Tafjordvassdraget (ISBN 82-7430-080-7) ISSN: 0801-9363
10. Forvaltning av freda rovvilt i Møre og Romsdal 1991-94 (ISBN 82-7430-081-5) ISSN: 0801-9363
11. Rotenonbehandling av Skibotnelva 1995 (ISBN 82-7430-082-3) ISSN: 0801-9363
12. Fylkeskonferanse om friluftsliv - Ålesund mai 1995 (ISBN 82-7430-083-1) ISSN: 0801-9363
13. Utkast til verneplan for havstrand og elveos i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-085-8) ISSN: 0801-9363
14. Rotenonbehandling i Gjemnes kommune 1994 (ISBN 82-7430-086-6) ISSN: 0801-9363
15. Nasj. registrering av verdifulle kulturlandskap i M&R - tilleggsregistreringar 1995 (ISBN 82-7430-087-4) ISSN: 0801-9363

1994:

1. Årsmelding 1993 (ISBN 82-7430-061-0) ISSN: 0801-9363
2. Miljø- og sysselsetjing 1993 (ISBN 82-7430-062-9) ISSN: 0801-9363
3. Undersøkelser vedr. lakseparasitten Gyrodactylus Salaris i Møre og Romsdal 1993 (ISBN 82-7430-063-7) ISSN: 0801-9363
4. Bonitering og kultiveringsplan for laks i Surna og Toåa (ISBN 82-7430-064-5) ISSN: 0801-9363
5. Gjennomførte tiltak mot lakseparasitten Gyrodactylus Salaris i Møre og Romsdal pr april 1994 (ISBN 82-7430-065-3) ISSN: 0801-9363
6. Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-066-1) ISSN: 0801-9363
7. Innføring av Skvett'n i Møre og Romsdal, Sluttrapport (ISBN 82-7430-068-8) ISSN: 0801-9363
8. Rotenonbehandling av Raumavassdragene 1993 (ISBN 82-7430-069-6) ISSN: 0801-9363

1993:

1. Prøvefiske i Sædalsvatnet i Sande kommune 1992 (ISBN 82-7430-051-3) ISSN: 0801-9363
2. Soppfloraen i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-052-1) ISSN: 0801-9363.
3. Naturfaglige konsesjonsvilkår knyttet til vasskraftutbygging i Møre og Romsdal (ISBN 82-7340-054-8) ISSN: 0801-9363
4. Undersøkelser vedr. lakseparasitten Gyrodactylus Salaris i Møre og Romsdal 1992 - del Nordmøre (ISBN 82-7430-055-6) ISSN: 0801-9363
5. Undersøkelser vedr. lakseparasitten Gyrodactylus Salaris i Møre og Romsdal 1992 - del Romsdal (ISBN 82-7430-056-4) ISSN: 0801-9363

6. Undersøkelser vedr. lakseparasitten Gyrodactylus Salaris i Møre og Romsdal 1992 - del Sunnmøre (ISBN 82-7430-057-2) ISSN: 0801-9363
7. Gjennomførte tiltak mot lakseparasitten Gyrodactylus Salaris i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-058-0) ISSN: 0801-9363
8. Helsestatus i lakseførende vassdrag i Møre og Romsdal. Fiskesykdommer og parasitter. Smitteforebyggende tiltak (ISBN 82-7340-059-9) ISSN: 0801-9363
9. Soppfloraen i en del naturbeitemarker og naturenger i Møre og Romsdal og Trøndelag (ISBN 82-7430-060-2) ISSN: 0801-9363

1992:

1. Undersøkelser vedrørende lakseparasitten Gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal 1988-1991 - del Romsdal (ISBN 82-7430-040-8) ISSN: 0801-9363
2. Rapport Sysselsetting - miljø, Arbeid for trygd i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-041-6) ISSN: 0801-9363
3. Undersøkelser vedrørende lakseparasitten Gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal 1988-1991 - del Nordmøre (ISBN 82-7430-042-4) ISSN: 0801-9363
4. Årsmelding for miljøvernavingdelinga 1991 (ISBN 82-7430-043-2) ISSN: 0801-9363
5. Undersøkelser vedrørende lakseparasitten Gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal 1990 og 1991 - del Sunnmøre (ISBN 82-7430-044-0) ISSN: 0801-9363
6. Prøvefiske i Hanemsvatnet i Tingvoll kommune 1991 (ISBN 82-7430-045-9) ISSN: 0801-9363
7. Ferskvannsfiskeressursene i Tingvoll kommune (ISBN 82-7430-046-7) ISSN: 0801-9363
8. 10 år med miljøvern (jubileumsbrosjyre ISBN 82-7430-047-5) ISSN: 0801-9363
9. Overvaking av vassdrag og fjordar i Møre og Romsdal 1989-91 (ISBN 82-7430-048-3) ISSN: 0801-9363
10. Verneplan edellauvskog i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-049-1) ISSN: 0801-9363
11. Soppfloraen i noen ugjødsle beitemarker i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-050-5) ISSN: 0801-9363

1991:

1. Spesialavfall/Miljøfarlig avfall i Møre og Romsdal. Statusrapport 1990 (ISBN 82-7430-033-5) ISSN: 0801-9363
2. Årsmelding for miljøvernavingdelinga 1990 (ISBN 82-7430-034-3)
3. Forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-035-1) ISSN: 0801-9363
4. Store rovdyr - rovviltsskade på bufe i Møre og Romsdal 1990 (ISBN 82-7430-037-8) ISSN: 0801-9363
5. Verneverdig edellauvskog i Møre og Romsdal (ISBN-82-7430-038-6) ISSN: 0801-9363
6. Plan for bilvraksystemet i Møre og Romsdal (ISBN-82-7430-039-4) ISSN: 0801-9363

1990:

1. Prøvefiske i Inste og Søre Glupvatn i Rauma kommune 1988 (ISBN 82-7430-025-4)
2. Overvaking av vassdrag og fjordar i Møre og Romsdal 1986-1988 (ISBN 82-7430-026-2)
3. Årsmelding for miljøvernavingdelinga 1988 og 1989 (ISBN 82-7430-021-1)
4. Spissbukkjakt. En forsøksordning med jakt på spissbukk av hjort, 1987 og 1988 (ISBN 82-7430-027-0)
5. Avfallshåndtering i Møre og Romsdal. HOVEDRAPPORT (ISBN 82-7430-028-9)
6. Avfallshåndtering i Møre og Romsdal. SAMMENDRAGSRAPPORT (ISBN 82-7430-029-7)
7. Store rovdyr og rovviltsskade (ISBN 82-7430-030-0)
8. Spørreundersøkelse blandt jegere i Møre og Romsdal (ISBN 82-7430-031-9)
9. Undersøkelse vedr. lakseparasitten Gyrodactylus Salaris i Møre og Romsdal 1988-89 - del Sunnmøre (ISBN 82-7430-032-7)

1989:

1. Kraftlinja Håheim-Djupvik. Fugleliv og friluftsinnteresser (ISBN 82-7430-018-1)
2. Prøvefiske i Sunndal statsallmenning - Rapport nr 4. (ISBN 82-7430-020-3)

4. Undersøkelser vedrørende lakseparasitten Gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal i 1986 og 1987 - del Romsdal (ISBN 82-7430-023-8)
5. Undersøkelser vedrørende lakseparasitten Gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal i 1986 og 1987 - del Nordmøre (ISBN 82-7430-024-6)

1988:

1. Prøvefiske i Kilstivatnet, Norddal kommune 1984 (ISBN 82-7430-010-1)
2. Prøvefiske i Andestadvatnet, Sykkylven kommune 1986 (ISBN 82-7430-007-6)
3. Varmekjær lauvskog i Storfjorden og Hjørundfjorden (ISBN 82-7430-008-4)
4. Prøvefiske i Gravdalsvatnet, Nesset kommune 1987 (ISBN 82-7430-009-2)
5. Prøvefiske i Kjerringnesvatnet, Ulstein kommune 1987 (ISBN 82-7430-010-6)
6. Handlingsplan for tiltak i Gyrodactylus salaris-infiserte vassdrag i Indre Romsdal (ISBN 82-7430-011-4)
7. 108 VALLDØLA - Naturvern- og friluftslivsinteresser i nedbørsfeltet (ISBN 82-7430-012-2)

1988: forts.

8. Prøvefiske Sunndal Statsalmenning - rapport nr. 3 (ISBN 82-7430-014-9)
9. Årsmelding for miljøvernavingdelinga 1987 (ISBN 82-7430-016-5)
11. Undersøkelser vedrørende lakseparasitten Gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal i 1986 og 1987 - del Sunnmøre (ISBN 82-7430-015-7)

1987:

1. Langtidsplan for miljøvernavingdelinga for perioden 1987 - 1990 (ISBN 82-7430-001-7)
2. Undersøkelser vedrørende lakseparasitten Gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal i 1983, 1984 og 1985 (ISBN 82-7430-003-3)
3. Årsmelding for miljøvernavingdelinga 1986 (ISBN 82-7430-002-5)
4. Vassnebbvatnet og Lauvåvatnet, Surnadal kommune. Prøvefiske 1983. (ISBN 82-7430-004-1)

1986:

1. Myrområde med regional og lokal verneverdi
2. Prøvefiske med kavelflytende makrellgarn og laksegarn i Møre og Romsdal 1985
3. Årsmelding for Miljøvernavingdelinga 1985
4. Laks- og sjørretfisket med faststående redskap og dorg i Møre og Romsdal. En fangstdagbokundersøkelse i 1984 og 1985
5. Nåsvatnet i Eide kommune. Prøvefiske 1983
6. Særlige reguleringer av laksefisket i Møre og Romsdal i 1984 og 1985. Sluttrapport.
7. Overvaking av fjordar og vassdrag i Møre og Romsdal 1983-1985 (ISBN 82-7430-000-9)

1985:

1. Program for overvaking av fjordar og vassdrag i Møre og Romsdal 1984-88
2. Rapport om forundersøkingar av konsekvensar ved oljeboring på Møre 1. Natur- og miljøvern.
3. Prøvefiske med kavelflytende garn, makrellgarn og laksegarn, med maskestørrelser henholdsvis 37-45 mm og 58 mm, i Møre og Romsdal 1984
4. Årsmelding for Miljøvernavingdelinga 1984
5. Silokontrollen 1984
6. Overvintrande sjøfugl i risikoområdet for oljeboring på Møre I. Supplement til rapport om forundersøkingar av konsekvensar ved oljeboring på Møre I. Natur- og miljøvern.
7. Særlige reguleringer av laksefisket i Møre og Romsdal i 1984 og 1985. Erfaringer av reguleringene i 1984
8. Mellombels utkast til verneplan for myrar. Møre og Romsdal
9. Sjøfuglundersøkingar i Møre og Romsdal sommaren 1985